

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

เนาวนิตย์ มุขสมบัติ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

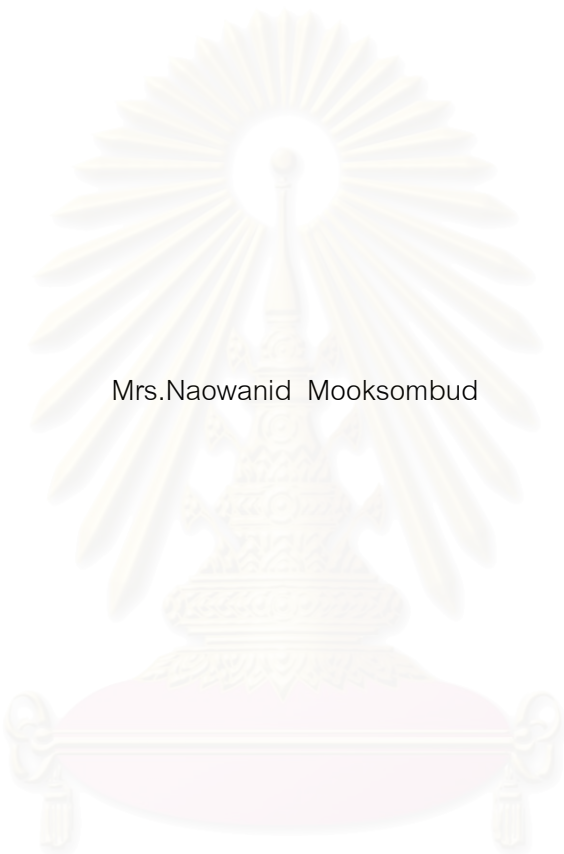
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1701-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE OPINION OF MORALS AND FACTORS CORRELATED
AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS AT NONTHABURI PROVINCE

Mrs.Naowanid Mooksombud

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-1701-6

เนาวินิตย์ มุขสมบัติ : ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี. (THE OPINION OF MORALS AND FACTORS
 CORRELATED AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS AT NONTHABURI PROVINCE)
 อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อัมพล สุอำพัน, 203 หน้า. ISBN 974-17-1701-6

การศึกษาเชิงพรรณนา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์
 สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมี
 เหตุผลและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random cluster sampling ใน
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 475 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ
 แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง จำนวน 127 ข้อ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ความคิดเห็น
 เกี่ยวกับจริยธรรม และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวมและความคิดเห็น
 เกี่ยวกับจริยธรรมรายด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความ
 รับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม และด้านความมีเหตุผล มี
 ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งบ่งชี้ว่านักเรียนมีจริยธรรมดี และพบว่า ปัจจัยด้าน เพศ ระดับอายุ
 ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่อบรมจริยธรรม ภูมิลำเนา ลักษณะครอบครัว รายได้ของ
 ครอบครัว อาชีพและการศึกษาของผู้ดูแล การอบรมเลี้ยงดู ความบ่อยของการร่วมกิจกรรมทางศาสนา
 หรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ขนาดของโรงเรียน การมีเพื่อนสนิทและครูในอุดมคติที่มีจริยธรรมและ
 คุณธรรม การเข้าร่วมกิจกรรมที่ชอบในโรงเรียนและความบ่อยของการเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัด ที่
 แตกต่างกัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....สุขภาพจิต.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2545.....

5361430 : MAJOR MENTAL HEALTH

Key word : OPINION OF MORALS / FACTORS CORRELATED / STUDENTS / NONTHABURI.

NAOWANID MOOKSOMBUD : THE OPINION OF MORALS AND FACTORS
CORRELATED AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS AT NONTHABURI PROVINCE.

THESIS ADVISOR : UMPON SUAMPUN,MD; 203 PP. ISBN 974 – 17 – 1701 – 6

This research entails a time-specific descriptive study to analyse the opinion on morals among high school students as well as other correlated factors, which include discipline, honesty, responsibility, unity, diligence, justice, and reasonableness. The study is conducted from a group of 475 high school students, from Grades 10 to 12, under the responsibility of the Department of General Education at Nonthaburi Province with the sample group selected using the simple random cluster sampling method. The conducted methodology is by means of a questionnaire with 127 questions which surveys general information and opinion on morals as well as the student's upbringing. The statistics utilised are percentage, average values, standard deviation, t-test and F-test.

The results of the study indicate that the collective and individual opinion of students on morality, including discipline, honesty, responsibility, unity, diligence, justice, and reasonableness were statistically high, illustrating that the students have high moral calibre. The study also shows that factors including differences in sex, age, class level, grades, the person who taught moralities, geographic origins, family type, family income, caretaker's profession and education, upbringing, frequency of participation in family or religious activity, size of the school, close friends, ideal teacher good moral fibre and frequency of participation in school activities all contributed to varying opinion on morals with a statistical significance.

Department.....Psychiatry.....Student's signature.....

Field of study.....Mental.Health.....Advisor's signature.....

Academic year.....2002.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือเอาใจใส่ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง
จากรองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบ อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนันทิกา
ทวิชาติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์แพทย์หญิงศิริลักษณ์ ศุภปิณฑร กรรมการสอบ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย และให้
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณนายแพทย์วีระ เพ็งจันทร์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีธัญญาที่ให้โอกาสและ
สนับสนุนในศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียน
ปากเกร็ด ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีบุญยานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนวิเชียร ผู้อำนวยการโรงเรียนนนทิกิจประชาอุปถัมภ์ อาจารย์ที่เกี่ยวข้อง
ทุกท่านและนักเรียนทุกคน ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็น
อย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ คุณมยุรี กลับวงศ์ คุณอุดม พงษ์วุฒิจรรณ คุณจุฬารัตน์ วิเชษฐ์รัตน์
คุณรุ่งทิวา เกิดแสง คุณทิพย์วัลย์ ศรลักษณ์ คุณเสาวภา สรานพกุล คุณสมศักดิ์ สรานพกุล
และผู้ที่มีได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้ ที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบขอบพระคุณอาจารย์และขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ เพื่อนนิสิตสาขา
สุขภาพจิต (ภาคนอกเวลาราชการ) รุ่นที่ 2 ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย
ด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณสามี ขอบคุณบุตรสาวและบุตรชาย ตลอดจนสมาชิกในครอบครัว
ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา

เนาวนิตย์ มุขสมบัติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ปัญหาด้านจริยธรรม	9
อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยและมาตรการในการแก้ไข	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความคิดเห็น.....	10
จริยธรรม	11
องค์ประกอบของจริยธรรม	13
แหล่งกำเนิดของจริยธรรม	13
พัฒนาการทางจริยธรรม	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18

สารบัญ (ต่อ)

3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากร.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	164
สรุปผลการวิจัย	164
อภิปรายผล	174
ข้อเสนอแนะ	192
รายการอ้างอิง.....	195
ภาคผนวก.....	201
ภาคผนวก ก	202
ภาคผนวก ข	204
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	228

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่	หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล..... 43
2	แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนจำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว..... 45
3	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามปัจจัยด้านโรงเรียน..... 49
4	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ..... 51
5	แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมที่มีต่อสถานการณ์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดสาหัส ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผลและ จริยธรรมโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 53
6	แสดงคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 56
7	แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 58
8	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและ โดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 59
9	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....61
10	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....61
11	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....62
12	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....62

บทที่	หน้า
13	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....63
14	แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างศาสนาพุทธ และ ศาสนาคริสต์/อิสลาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....65
15	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....66
16	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....67
17	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....68
18	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....68
19	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....69
20	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความอดุสหาะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....69
21	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....70

บทที่	หน้า
22	70
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....</p>	
23	71
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....</p>	
24	72
<p>แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....</p>	
25	73
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	
26	74
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	
27	74
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	
28	75
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	

บทที่	หน้า
29	75
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's	
30	76
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's	
31	76
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's	
32	77
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's	
33	78
แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....	
34	80
แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....	
35	82
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและ คุณธรรมต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's	

บทที่	หน้า
36	83
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและ คุณธรรมต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	
37	84
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและ คุณธรรมต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	
38	85
<p>แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมี ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด กับ อยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ของกลุ่มนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....</p>	
39	86
<p>แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่อยู่ในครอบครัวเดียวกับครอบครัวขยาย ของกลุ่มนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....</p>	
40	87
<p>แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและ โดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....</p>	
41	89
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับ การศึกษาต่างกันของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	
42	90
<p>แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับ การศึกษาต่างกันของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's</p>	

บทที่	หน้า
43	91
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความอดุสาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับ การศึกษาต่างกันของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's	
44	92
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับ การศึกษาต่างกันของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's	
45	93
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
46	94
แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและ โดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.....	
47	96
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
48	97
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
49	98
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
50	99
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	

บทที่	หน้า
51	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความอดุสาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 100
52	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ เกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลที่มีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 101
53	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี 102
54	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 104
55	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 105
56	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 107
57	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว บ่อยต่างกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 109
58	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วม กิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 110

บทที่	หน้า
59	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 111
60	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 112
61	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 113
62	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 115
63	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 116
64	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 117
65	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุทสาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 118
66	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 119

บทที่	หน้า
67	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 120
68	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 121
69	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 122
70	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 123
71	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 124
72	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 125
73	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 125

บทที่	หน้า
74	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 126
75	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 127
76	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 128
77	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 129
78	แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 130
79	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 131
80	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 133

บทที่	หน้า
81	134
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
82	135
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
83	136
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
84	137
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสหาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
85	138
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
86	139
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
87	140
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	

บทที่	หน้า
88	แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่างที่โรงเรียน กับ กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีครูใน อุดมคติเป็นแบบอย่างที่โรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 141
89	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและ โดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรม ต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 142
90	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 144
91	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 145
92	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดสาหัส ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 146
93	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 147
94	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's..... 148

บทที่	หน้า
95	149
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
96	150
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมี จริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
97	151
แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญ อื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัด นนทบุรี.....	
98	153
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
99	154
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
100	155
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	
101	156
แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....	

บทที่	หน้า
102	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสหาะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....157
103	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....158
104	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....159
105	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....160
106	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ขอเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี..... 161
107	แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสหาะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ขอเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนต่างกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's.....163

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จริยธรรม คือ แนวทางความประพฤติและปฏิบัติ เพื่อบรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่า พึงประสงค์⁽²¹⁾ จริยธรรมเป็นรากฐานแห่งความเจริญรุ่งเรือง มั่นคง และสงบสุขของปัจเจกชน สังคม และประเทศชาติ รัฐทุกรัฐควรมีแนวนโยบายให้ประชาชนมีจริยธรรมอันดีเป็นหลักประการแรก และถือเป็นอุดมคติที่เดียว ส่วนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและอื่น ๆ ให้เป็นอันดับรองลงมา ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การศึกษาทางวิชาการ การเมืองที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแกนกลาง หรือเป็นหลักยึดแล้วย่อมให้โทษมากกว่าให้คุณ ถ้าเปรียบสังคมเหมือนต้นไม้ไม่มีแก่น จริยธรรมก็เหมือนแก่น ความเจริญนอกนี้เหมือนเปลือกกระพี้ซึ่งห่อหุ้มแก่นเอาไว้ ถ้าเปรียบความรู้เหมือนดิน จริยธรรมย่อมเหมือนน้ำ คนที่ไม่มีจริยธรรมจึงมักเป็นคนที่ก่อความรำคาญหรือความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ ๆ การพัฒนาบ้านเมืองต้องพัฒนาที่จิตใจของคนก่อน เมื่อจิตใจของคนดีแล้ว เรื่องอื่น ๆ จะพลอยดีตาม ดังนั้นจริยธรรมในสังคมจึงควรได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรก เศรษฐกิจ และปากท้องของประชาชนจะดีขึ้นทันที ทุกฝ่ายจึงต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาจริยธรรมให้เดินเคียงคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ เช่น เศรษฐกิจ การศึกษา สังคมและการเมือง มิฉะนั้นแล้ว ความวุ่นวายในสังคมก็จะเพิ่มมากขึ้นอย่างไม่สิ้นสุด⁽¹⁾ จริยธรรมจึงเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้คนในสังคมอยู่กันอย่างมีความสุข ประเด็นจริยธรรมของบุคคลในสังคมเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมานาน เพราะเมื่อใดก็ตามที่สภาพของสังคมเกิดความสับสนวุ่นวาย ขาดความสงบสุข อันเนื่องมาจากความประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของสมาชิกบางคนหรือหลายคนในสังคม เช่น ปัญหาด้านพฤติกรรมกลุ่มวัยรุ่น ปัญหาด้านวินัยและความรับผิดชอบ ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาด้านการช่อกสูม ปัญหาด้านลักขโมย ข้าราชการปล้นฆ่า ช่มชู้ การคอร์รัปชัน ฯลฯ⁽²⁾ และจากผลการสำรวจของสำนักวิจัยเอแบคโพล⁽³⁾ ในช่วงเดือน ก.ค. – ส.ค. 2542 โดยสำรวจข้อมูลโรงเรียนที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย 1,071 แห่ง พบว่ามีผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดถึงจำนวน 663,290 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ของทั้งหมด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 34.2 รองลงมาระดับ ปวช. ร้อยละ 26.0 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 24.0 และปัญหานี้มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น แพทย์ผู้ให้การรักษากลุ่มหนึ่งได้มี

การอธิบายถึงปัญหาที่ผู้บำบัดไม่สามารถเลิกเสพยาได้สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะขาดระเบียบวินัย จากปัญหาดังกล่าวแสดงถึงการขาดจริยธรรม

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ได้มีผู้สนใจศึกษากันหลายท่าน แต่ยังไม่ครอบคลุมและยังมีความคิดเห็นขัดแย้งกันบางเรื่อง เช่น เรื่องเพศ ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (4) ศึกษาข้อเกิดและพัฒนาการทาง จริยธรรมของเยาวชนไทยในประเภทต่าง ๆ พบว่า ในวัยเด็กจนกระทั่งวัยรุ่นตอนกลางหญิงมี จริยธรรมสูงกว่าชาย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิเชียร พงษ์ประเสริฐ (5) ที่ศึกษาความคิด รวบยอดเกี่ยวกับ จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพฯ พบว่าความคิดรวบยอด เชิงจริยธรรม นักเรียนหญิงมีสูงกว่านักเรียนชาย เช่นเดียวกับ สำราญ มั่งคั่ง (6) ที่ศึกษาเรื่อง ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ในจังหวัดลพบุรี พบว่า นักเรียนชายและ นักเรียนหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความ รับผิดชอบ ความอดุสาหะ และความมีเหตุผลแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ย ของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร ทองนุช (7) ซึ่ง ศึกษา เปรียบเทียบการคิดให้เหตุผลตามหลักการอนุรักษ์และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่มี การอบรมเลี้ยงดู และภูมิหลังทางสังคมต่างกัน พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่มีความ แตกต่างกันในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และ การวิจัยพัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียน มัธยมศึกษาใน 4 ภาค วณี ออมสิน (8) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศรีวรรณา เขียวลี (9) ภาคกลาง สุพัตรศรี ชุมทรัพย์ (10) ภาคเหนือ และสุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ (11) ภาคใต้ โดยใช้ กลุ่มตัวอย่างแต่ละภาคเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากภาคละ 480 คน และผลงานวิจัยของ บัญชร แก้วส่อง (12) ที่ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นใน สังคมเมืองและชนบท พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ไม่มีความแตกต่างกันในการให้ เหตุผลเชิงจริยธรรม

จากทฤษฎีแนวคิดและผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว พบว่า ปัจจัยเรื่องเพศยังไม่สามารถหา ข้อสรุปได้แน่นอน และจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมากทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลต่อนักเรียนมากขึ้น ผู้ปกครองของนักเรียนต้องทำงานนอกบ้านมากขึ้นเพราะสภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้นทุกวันจนไม่มี เวลาที่จะอบรมสั่งสอนนักเรียนในปกครองอย่างเพียงพอ โรงเรียน เพื่อน ตลอดจนสื่อสารมวลชน ต่าง ๆ เริ่มเข้ามามีบทบาทต่อความคิดของนักเรียนมากขึ้น จากการศึกษาวิจัยของ อุบล เรียงสุวรรณ (13) เรื่อง การศึกษา พฤติกรรมทาง จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคต่าง ๆ ของ ประเทศไทย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมทางจริยธรรมรวมอยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์อยู่ 6 คุณลักษณะ คือ การรักษาระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความสามัคคี

ความอดสาหัส และความยุติธรรม โรงเรียนจึงได้มีการวางแผนทางแก้ปัญหาไว้หลายประการ เช่น ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนเร่งรัดพัฒนาส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนอย่างเร่งด่วน ทุกหน่วยงานพยายามที่จะหาทางพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ให้สูงขึ้น แต่จากผลการวิจัย ชี้ให้เห็นว่า การสร้างเสริมและปลูกฝังจริยธรรมในคุณลักษณะดังกล่าวให้แก่เยาวชน ไม่ได้ผล สิ่งหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ โรงเรียนไม่ได้เน้นในการให้การศึกษอบรรณที่จะให้เยาวชนเหล่านั้นมีความรู้ ความเข้าใจจนเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับลักษณะทางจริยธรรม เพราะความคิดรวบยอดเป็นความรู้ ความเข้าใจ ที่เกิดจากการเรียนรู้ประสบการณ์ของนักเรียนเอง ถ้านักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมดีแล้วก็จะส่งผลให้เขาได้แสดงพฤติกรรมออกมา อย่างถูกต้องเหมาะสม จากสภาพดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความอดสาหัส ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ความสามัคคี และความมีเหตุผล อันพื้นฐานสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมยุคปัจจุบัน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในประเด็นดังกล่าวในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้อง และยังมีหลายปัจจัยที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ ผู้วิจัยยังไม่พบผู้ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมในด้านดังกล่าว ในระดับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรีมาก่อน การที่ได้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญมาก เพราะจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อจริยธรรมด้านต่าง ๆ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมเด็กให้ก้าวไปสู่ขั้นอุดมคติสากลได้อย่างมีคุณภาพต่อไป เพราะเด็กวัยนี้มีพัฒนาการทางความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ดี จะทำหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม มีเหตุผล เคารพตัวเอง คำนึงถึงความถูกต้อง ค่านิยมแต่ละบุคคล สภาพการณ์และกฎเกณฑ์ ความมีเหตุผลซึ่งคนส่วนใหญ่ยอมรับ การเคารพในวิถีของความเห็นแบบประชาธิปไตย การไม่ยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว การปลูกฝังจริยธรรมส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่จำกัดอายุ จึงสามารถพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนวัยนี้ ซึ่งเป็นวัยที่จะเริ่มเข้าสู่วัยหนุ่มสาวอันจะเป็นกำลังสำคัญสำหรับประเทศชาติต่อไป จึงต้องมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งตัวนักเรียน ครอบครัว โรงเรียนและ สื่อต่าง ๆ ที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาจริยธรรมให้แก่เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลศรีธัญญาที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่เพื่อนำผลการศึกษาเสนอผู้เกี่ยวข้องนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตต่อไป

เพราะคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าในสังคมและประเทศชาติ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์)⁽¹⁴⁾

คำถามการวิจัย (Research questions)

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดุสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม เป็นอย่างไร

2. มีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดุสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

1. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดุสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม

2. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดุสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ได้แก่

- ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ลำดับการเกิด ศาสนา ระดับชั้นที่ศึกษา และระดับผลการเรียน

- ด้านครอบครัว ประกอบด้วย ผู้ดูแลนักเรียนในปัจจุบัน ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด ภูมิลำเนาเดิมของผู้ดูแล ลักษณะครอบครัว การศึกษาของผู้ดูแล อาชีพรายได้ของครอบครัว สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู

- ด้านโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน เพื่อนสนิทที่โรงเรียน ครูที่เป็นแบบอย่าง ที่โรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด

- ด้านการรับข้อมูลผ่านสื่อ ประกอบด้วย สื่อบุคคล และสื่อที่ไม่ใช่บุคคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)

ตัวแปรต้น

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
 - เพศ
 - ศาสนา
 - อายุ
 - ระดับชั้นที่ศึกษา
 - ลำดับการเกิด
 - ระดับผลการเรียน

2. ปัจจัยด้านครอบครัว
 - ผู้ที่ดูแลในปัจจุบัน
 - ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด
 - ภูมิลำเนาเดิมของผู้ดูแล
 - ลักษณะครอบครัว
 - การศึกษาของผู้ดูแล
 - อาชีพของผู้ดูแล
 - รายได้ของครอบครัว
 - สภาพครอบครัว
 - ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
 - การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับครอบครัว
 - การอบรมเลี้ยงดู

3. ปัจจัยด้านโรงเรียน
 - ขนาดของโรงเรียน
 - เพื่อนสนิทที่โรงเรียน
 - ครูที่เป็นแบบอย่างที่โรงเรียน
 - การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด
 - กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด

4. ปัจจัยด้านการรับข้อมูลผ่านสื่อ
 - สื่อบุคคล
 - สื่อที่ไม่ใช่บุคคล

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม

- ด้านความมีระเบียบวินัย
- ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
- ด้านความรับผิดชอบ
- ด้านความสามัคคี
- ด้านความอดทน
- ด้านความยุติธรรม
- ด้านความมีเหตุผล
- จริยธรรมโดยรวม

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 ปีการศึกษา 2545

2. การศึกษาครั้งนี้ทำในลักษณะการวิจัยเชิงพรรณนา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

(Cross – Sectional Descriptive)

3. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม 7 ด้าน ซึ่งเป็นตัวแปรตาม ดังนี้คือ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดุสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และ โดยรวม

4. การศึกษาครั้งนี้ใช้ตัวแปรต้น 4 ด้านคือ

4.1 ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ลำดับการเกิด ศาสนา ระดับชั้นที่ศึกษา และระดับผลการเรียน

4.2 ด้านครอบครัว ประกอบด้วย ผู้ที่ดูแลในปัจจุบัน ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด ภูมิลำเนาเดิมของผู้ดูแล ลักษณะครอบครัว การศึกษาของผู้ดูแล อาชีพรายได้ของครอบครัว สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู

4.3 ด้านโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน เพื่อนสนิทที่โรงเรียน ครูที่เป็นแบบอย่างที่โรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด

4.4 ด้านการรับข้อมูลผ่านสื่อ ประกอบด้วย สื่อบุคคล และสื่อที่ไม่ใช่บุคคล

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะเด็กที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรีเท่านั้น ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีหลักสูตรการสอนเหมือนกัน แต่รูปแบบการสอนและกิจกรรมอาจจะแตกต่างกัน อาจจะมีผลต่อความคิดเห็นบ้าง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความเข้าใจ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

2. จริยธรรม หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม อันจะก่อให้เกิดความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน
3. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณทางระเบียบข้อบังคับ ข้อตกลงทางสังคม ชุมชน และกฎหมาย
4. ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น
5. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียรและละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการทำงานในการปฏิบัติหน้าที่ของตนและพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น
6. ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำการกิจทำให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว
7. ความอดุสาหะ หมายถึง ความพยายาม ความบากบั่น ในการทำกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่ง ให้สำเร็จโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยยากลำบาก
8. ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติด้วยความเที่ยงธรรม สอดคล้องกับความเป็นจริงและเหตุผล ไม่ลำเอียง
9. ความมีเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญาในการประพฤติปฏิบัติรู้จักไตร่ตรอง พิสูจน์ให้ประจักษ์ ไม่หลงงมงาย มีความยับยั้งชั่งใจโดยไม่ผูกพันกับอารมณ์และความยึดมั่นของตนเองที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจผิดได้
10. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 - 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี
11. ผู้ดูแล หมายถึง บุคคลที่ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนมาเป็นเวลานานที่สุด เช่น บิดามารดา ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา หรือบุคคลอื่น ๆ
12. ระดับผลการเรียนของนักเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของเทอมที่ผ่านมา
13. ขนาดของโรงเรียนแบ่งตามเกณฑ์ ของกรมสามัญศึกษา

- ขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียน	จำนวน 2,500 คน ขึ้นไป
- ขนาดใหญ่มีนักเรียน	จำนวน 1,500 - 2,499 คน
- ขนาดกลางมีนักเรียน	จำนวน 500 - 1,499 คน
- ขนาดเล็กมีนักเรียน	จำนวน 499 คน ลงมา
14. การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญที่โรงเรียนจัด เช่น กิจกรรมวันเข้าพรรษา กิจกรรมวันพ่อ กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมต่อต้านโรคเอดส์ กิจกรรมวันลอยกระทง กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมรณรงค์ประชาธิปไตย ฯลฯ

15. การร่วมกิจกรรมทางสังคมของครอบครัว หมายถึง การไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับบิดามารดา เช่น ไปวัด ไปร่วมงานสังสรรค์กับญาติ งานวันเกิด งานศพ งานประเพณีต่าง ๆ ฯลฯ
16. การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา หมายถึง สิ่งที่บิดามารดาปฏิบัติต่อเด็กทั้งทางตรง และทางอ้อม ด้วยวาจา และการกระทำ ทำให้เด็กรับรู้ถึงความรู้สึกและการกระทำดังกล่าว ในการวิจัยนี้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบ ได้แก่
- วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่บิดามารดาแสดงความรักและส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการคิด ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง บิดามารดาจะอธิบายเหตุผลในการส่งเสริมหรือห้ามมิให้ทำสิ่งต่าง ๆ เด็กจะได้รับความเสมอภาคในการทำสิ่งต่าง ๆ
 - วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การที่บิดามารดาไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น วิจารณ์ ตำหนิและลงโทษรุนแรงเมื่อกระทำผิด
 - วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ หมายถึง การที่บิดามารดายินยอมให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ตามปรารถนาโดยไม่ต้องทำตามกฎเกณฑ์ แม้กระทำผิดก็ไม่ต้องรับโทษ เด็กรู้สึกว่า บิดามารดา ปล่อยตามใจ โดยไม่มีการให้คำแนะนำที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา
 - วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม หมายถึง การที่เด็กได้รับการควบคุม พฤติกรรม ความคิด เจตคติ และความรู้สึกทั้งโดยตรงและเปิดเผยจากบิดามารดา โดยบิดามารดาจะคอยออกคำสั่งให้ปฏิบัติตามเสมอ ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะถูกลงโทษ
16. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งวัดจากระดับคะแนนเฉลี่ยของเทอมแรกปีการศึกษา 2545 จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คือ เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ คือ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำผลการศึกษาเสนอผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาจริยธรรมด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูที่ช่วยพัฒนาจริยธรรมของเด็ก
3. สนับสนุนส่งเสริมปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการช่วยพัฒนาจริยธรรมของเด็กให้มีศักยภาพสูงขึ้น เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป
4. เพื่อเป็นประโยชน์ในเรื่องการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมในด้านอื่นต่อไป

ปัญหาด้านจริยธรรม (Ethical Consideration)

ไม่มีเนื่องจากได้มีการชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการทำ โดยผู้ที่ถูกสุ่มเลือกมาจะถือเป็นตัวแทนของนักเรียนทั้งสายชั้น สำหรับข้อมูลที่ได้จะเก็บรักษาเป็นความลับ และจะสรุปผลเป็นภาพรวมของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งถือเป็นตัวแทนของจังหวัดนนทบุรี

อุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยและมาตรการในการแก้ไข (Obstacles)

นักเรียนในห้องที่สุ่มได้ ป่วย ลา หรือไม่สมัครใจตอบแบบสอบถาม หากมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามน้อยกว่าขนาดของตัวอย่างที่ต้องการ ให้มาเก็บข้อมูลในวันอื่นแทน แต่ไม่เกินภายใน 2 สัปดาห์หากเกิน 2 สัปดาห์ ให้สุ่มหานักเรียนคนอื่นแทน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้ได้ แนวความคิด และแนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมเด็กให้มีศักยภาพสูงขึ้นเป็นทรัพยากรบุคคลที่มี คุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้ครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมาย ซึ่งประกอบด้วย

1. ความหมายของความคิดเห็นและจริยธรรม
2. องค์ประกอบของจริยธรรม
3. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความคิดเห็น :

Engle และ Snellgrove (1969-593)⁽¹⁵⁾ กล่าวว่า ความคิดเห็นคือ การแสดงออกทางด้าน เจตคติที่ออกมาเป็นคำพูด เป็นการสรุปหรือการลงความเห็น โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 3)⁽¹⁶⁾ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกด้านทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาต่อสถานการณ์ภายนอก

บุญธรรม คำพอ (2520 : 72)⁽¹⁷⁾ ได้สรุปความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นของบุคคลจะ เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลอีกด้วย ซึ่งคุณสมบัติประจำตัวบางอย่าง เช่น พื้น ฐานความรู้ประสบการณ์ที่ทำให้บุคคลแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะ พื้นฐานความรู้อันเป็นกระบวนการทางสังคมที่ได้รับการศึกษามาเป็นเวลานานหลายปี จะเป็น รากฐานก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ

สมชาติ กิจยรรยง (2544 : 2544)⁽⁶⁹⁾ กล่าวว่า ความคิดเห็นจะเป็นตัวชี้ หรือทำนาย พฤติกรรมของคน ๆ นั้น

กล่าวโดยสรุปว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมรวมถึงการแสดงออกถึงความยอมรับ ปฏิเสธ เห็นด้วย ต้องการ หรือไม่ก็ได้ โดยการสะท้อนความรู้ที่ออกมาเป็นคำพูด หรือการเขียน

จริยธรรม :

สุลักษณ์ ศิวรักษ์ (2531 : 32)⁽¹⁸⁾ กล่าวถึงจริยธรรมว่า เป็นคำใหม่ซึ่งนิยมใช้แทนคำศีลธรรม หรือธรรมจริยา มีความหมายใกล้เคียงกัน จะแปลเป็น ethics หรือ moral ก็ได้ คำว่า “คุณค่า” (value) “คุณความดี” (virtues) ก็มีความหมายใกล้เคียงกัน คือเป็นข้อวัตรปฏิบัติ อันช่วยไม่ให้เกิดเปรียบตนเองและผู้อื่น

พระยาอนุমানราชธน (2516 : 409)⁽¹⁹⁾ กล่าวว่า จริยธรรม (morality) โดยทั่วไปมีความหมายใกล้เคียงกับจริยศาสตร์ (ethics) ในเรื่องของปรัชญาเป็นเรื่องของการค้นหาความจริงเกี่ยวกับคุณค่าของความประพฤติในสังคม ซึ่งถือว่าถูกต้อง ดีงาม และสิ่งที่ถือว่าผิด ชั่ว ไม่ควรปฏิบัติ

สาโรช บัวศรี⁽²⁰⁾ กล่าวว่า จริยธรรมมีอยู่หลายรูปแบบ จริยธรรมในรูปของศีลก็มีหรือในรูปของค่านิยมทางจริยธรรม (moral value) ก็มี หรือจริยธรรมในรูปของธรรม หรือคุณธรรมทั้งปวง (ethics value) ก็มี หรือในรูปของค่านิยมทางจริยธรรม (moral value) ก็มี นอกจากนี้จริยธรรมยังอาจรวมถึงค่านิยมในสังคม (social value) อีกด้วย เช่น กฎหมาย คนมีจริยธรรมดี ก็คือคนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย จริยธรรมทั้งหลายเหล่านี้ บางข้อก็เป็นสภาพ (condition) เช่น หิริโอตตปปะ หรือแม้กระทั่ง และจริยธรรมบางข้อก็อาจจะเป็นพฤติกรรม (behavior หรือ action) ได้ เช่น การให้ทาน การมีสัมมาอาชีวะ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 8)⁽²¹⁾

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก⁽⁴⁾ ให้ความหมายของจริยธรรมว่า หมายถึง ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ มีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ด้วยลักษณะพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจริยธรรม จะมีลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกของสังคม หรือเป็นพฤติกรรมที่สังคมชมชอบ

ประภาศรี สีอำไพ⁽²²⁾ กล่าวว่า จริยธรรม คือ หลักความประพฤติที่อบรมกิริยา และปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม โดยคุณธรรมหรือศีลธรรม เป็นหลักธรรมจริยา ที่สร้างความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณธรรมความดีภายในจิตใจอยู่ในขั้นสมบูรณ์จนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข ความยินดี

กร่าง ไพววรรณ (2523 : 142)⁽²³⁾ ได้รวบรวมความหมายของจริยธรรม ตามทัศนะของนักการศึกษาไทยและผู้ทรงคุณวุฒิไว้ว่า จริยธรรม คือ การรู้สภาวะธรรมทั้งหลายอย่างชัดแจ้ง (ระวี ภาวิไล) มาตรฐานความประพฤติและความดีงาม (จำรัส ดวงธิดา) คุณภาพจิตที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติตน (แสง จันทร์งาม) ประมวลความประพฤติและความนึกคิดในสิ่งที่ดีงามเหมาะสม (ก่อ สวัสดิ์พานิชย์) การกระทำทั้ง กาย วาจา และใจที่ดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม จึงเห็นได้ว่าจริยธรรมมีทั้งในส่วนที่เป็นพฤติกรรมแสดงออกและสภาวะของจิต เช่น ความละอาย ต่อบาป (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2523 : 8)⁽²¹⁾

น้อย พงษ์สนิท (2520 : 92)⁽²⁴⁾ กล่าวว่าไว้ว่า จริยธรรมมีความกว้างขวางมาก แต่การให้คำจำกัดความอย่างกะทัดรัดมีลักษณะเป็นสากลอยู่อย่างหนึ่ง คือ เป็นหลักที่ควรประพฤติอยู่ร่วมกันเพื่อการอยู่อย่างไม่เป็นทุกข์

พนัส หันนาคินท์ (2520 : 44)⁽²⁵⁾ กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและสังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญเกษมสุขในสังคม และสมาชิกของสังคม การที่จะปฏิบัติให้เป็นอย่างนั้นได้ ผู้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมจึงต้องประกอบกันทั้งความรู้สึกรภายในจิตใจ และการปฏิบัติทางกายอันสอดคล้องกับความรู้สึกรทางจิต

จากรายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปความหมายของจริยธรรมจากการสัมมนาไว้ว่า จริยธรรม คือ แนวทางความประพฤติและปฏิบัติ เพื่อบรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่าพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 5)⁽²⁶⁾

นอกจากนี้ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิในต่างประเทศหลายท่าน ให้ความหมายจริยธรรมไว้ในลักษณะต่าง ๆ เช่น

บราวน์ (Brown" 1968 : 411)⁽²⁷⁾ นิยามคำว่า จริยธรรม คือ ระบบของกฎเกณฑ์สำหรับแยกแยะการกระทำที่ถูก กับการกระทำที่ผิด คล้ายกับไวยากรณ์ที่เป็นระบบของกฎเกณฑ์สำหรับแยกแยะประโยคที่สร้างขึ้นมาดี ออกจากประโยคที่สร้างขึ้นมาไม่ดี จริยธรรมทั้งหลายเปลี่ยนแปลงไปเพราะความขัดแย้งกันเอง เพราะมีอิทธิพลจากจริยธรรมของแหล่งอื่นและมีการสร้างสรรค์ใหม่ขึ้นมามากมาย

โคลเบอร์ก (Kohlberg. Cited by Bull. 1969 : 5)⁽²⁸⁾ ให้ความหมายจริยธรรมว่า คือ สิ่งที่บุคคลควรเลือกกระทำในการตัดสินใจความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอันได้แก่หลักของความยุติธรรม และแกนกลางของความยุติธรรม ประกอบด้วยการกระจายสิทธิและหน้าที่ ซึ่งกำหนดไว้ในมโนทัศน์แห่งความเท่าเทียมกันและการตอบแทนที่เสมอกัน

Baumrind, D. (1971)⁽²⁹⁾ จริยธรรม หมายถึง พื้นฐานของความยุติธรรม ถือเอาการกระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน เป็นกฎเกณฑ์ที่มีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ในทุกสถานการณ์ ไม่มีการขัดแย้งเป็นอุดมคติ

โฮแกน (Hogan. 1973 : 217)⁽³⁰⁾ กล่าวว่า พฤติกรรมของจริยธรรมใด ๆ คือ ระบบของกฎเกณฑ์ในการประพฤติที่ระบุขอบข่ายของสิทธิและข้อผูกพันต่อกันและกัน หรือ ขี้นแนวพฤติกรรมระหว่างบุคคลห้ามการกระทำที่มีเจตนาชั่วร้าย

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Good. 1973 : 314)⁽³¹⁾ กล่าวว่า จริยธรรม คือ การปรับปรุงพฤติกรรมให้เข้ากับเกณฑ์มาตรฐานของความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม

เรสท์ (Rest, 1986)⁽³²⁾ กล่าวว่า จริยธรรม เป็นรากฐานของสังคม และความเป็นมนุษย์ ซึ่งจริยธรรมเกิดขึ้นมาจากการที่มนุษย์ต้องอยู่กันเป็นกลุ่ม และถ้าหากมีใครกระทำการสิ่งใดขึ้นมา ก็เกิดผลกระทบต่อคนอื่น ๆ ในสังคมได้ จึงต้องมีจริยธรรมขึ้นมาเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันได้

สรุปความหมายของจริยธรรม คือ การประพฤติปฏิบัติที่ดีงามทั้ง กาย วาจา และใจ ตาม เกณฑ์หรือมาตรฐานความประพฤติที่ถูกต้อง ดีงาม ไม่ทำให้ผู้อื่นในสังคมเดือดร้อน สังคมชมชอบ ก่อให้เกิดคุณค่า ความสุขต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม โดยยึดหลักคุณธรรมและความยุติธรรม

องค์ประกอบของจริยธรรม :

ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ จำแนกองค์ประกอบจริยธรรมไว้ 3 ประการ

- 1) องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive) คือ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ ด้วยการคิด
- 2) องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective) คือ ความพึงพอใจ ศรัทธา เลื่อมใส เกิดความนิยมยินดีที่จะรับนำจริยธรรมมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ
- 3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรมแสดงออก (Moral conduct) คือ พฤติกรรมการกระทำที่บุคคลตัดสินใจจะกระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ เชื่อว่า อิทธิพลส่วนหนึ่งของการกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมแบบใด จะขึ้นกับอิทธิพลของส่วนประกอบ 2 ประการดังกล่าว (กองวิจัย การศึกษา)⁽³³⁾

แหล่งกำเนิดของจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2524:5-6)⁽⁴⁾ ได้กล่าวถึง แหล่งกำเนิดของจริยธรรมของบุคคลมีต้นกำเนิดมาจากอิทธิพลของสังคมมากกว่าอิทธิพลของ พันธุกรรม กล่าวคือ บุคคลที่เกิดมาในแต่ละสังคมจะต้องเรียนรู้และยอมรับจริยประเพณีใน สังคมของตน ซึ่งจะแตกต่างจากจริยประเพณีของสังคมอื่นๆ ไม่มากนักน้อย ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่า แหล่งกำเนิดที่สำคัญของจริยธรรมของบุคคล ก็คือ สังคมหรือผู้ที่แวดล้อมนั่นเอง ฐานการเกิด จริยธรรมจะเริ่มก่อตัวขึ้นในทารกตั้งแต่เกิด โดยการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นที่ละน้อยตามที่ พัฒนาการทางสัมผัสต่างๆจะอำนวยให้ นักทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมหลายคนเชื่อว่า พัฒนาการ ทางจริยธรรมจะเกิดขึ้นในช่วงแรกของชีวิตมนุษย์ คือในช่วงสิบปีแรก และจะฝังรากลึกยากแก่การ เปลี่ยนแปลงในช่วงหลังๆของชีวิต แต่มีนักทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งสามารถพิสูจน์ว่าลักษณะและการ กระทำต่างๆของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์โดยไม่ จำกัลดอายุ ถึงแม้ว่า การศึกษาจริยธรรมจะยุ่งยากซับซ้อนมากอันเป็นเหตุให้เกิดทฤษฎีและ ข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป แต่ผู้ค้นคว้าทางจริยธรรมได้เห็นพ้องกันในลักษณะที่สำคัญของ

จริยธรรม คือ ยอมรับว่าจริยธรรมของบุคคลนั้นมีการเจริญขึ้นเป็นลำดับอย่างเห็นได้ชัดจากวัยทารกไปถึงวัยผู้ใหญ่ และนักทฤษฎีทางจริยธรรมยังเชื่อว่าการพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลมีลำดับขั้นตอนเป็นแบบอย่างที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ ยังลงความเห็นว่าต้นกำเนิดและแหล่งที่ก่อให้เกิดการพัฒนาการทางจริยธรรมนั้นอยู่ที่การเรียนรู้จากสังคมเป็นสำคัญ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจักษ์ (2520 : 6-13) ⁽³⁴⁾ ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับต้นเหตุและพัฒนาการของจริยธรรม ได้เป็น 3 ประการ คือ

1. ทฤษฎีอิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการทางจริยธรรม ทฤษฎีนี้เกิดความเชื่อที่ว่า สังคมมีส่วนในการปั้นมนุษย์ให้มีลักษณะต่างๆ กันตามแต่ว่ามนุษย์นั้นจะอยู่ในสังคมใด เด็กเล็กๆ จะเรียนรู้ว่าอะไรชั่วจากผู้อื่นที่อยู่ใกล้ชิดซึ่งเป็นตัวแทนของสังคมด้วยขบวนการเทียบเคียง (Identification) เด็กจะใช้วิธีการเลียนแบบผู้ที่มีอำนาจและผู้ที่ตนรักจนในที่สุดจะยอมรับกฎเกณฑ์ ของสังคมมาเป็นหลักปฏิบัติของตนโดยอัตโนมัติ

2. ทฤษฎีพัฒนาการลักษณะที่ส่งเสริมจริยธรรม ทฤษฎีนี้เกิดจากความเชื่อว่าการพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์เป็นรากฐานของการพัฒนาการทางจริยธรรม จริยธรรมของเด็กจะเจริญขึ้นตามความเจริญของความสามารถทางการรับรู้ (Cognitive ability) สติปัญญาและอารมณ์ของเด็ก นักจิตวิทยาากลุ่มนี้ คือ เพียเจท์ กับ โคลเบอร์ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโคลเบอร์กได้ทำการศึกษาและพบความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับระดับสติปัญญา ลักษณะมุ่งอนาคต และความสามารถในการควบคุมตนเองจากทฤษฎีที่ใช้จริยธรรมโดยสิ้นเชิง

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม คือ ทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและขบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม ทำให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมมาเป็นลักษณะของตน ซึ่งทฤษฎีได้นำเอาหลักการเสริมแรง (Principle of Association) มาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม กล่าวคือ จริยธรรมกำหนดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้โดยบังเอิญและการเลียนแบบ ทฤษฎีให้ความสำคัญแก่ลักษณะของสถานการณ์ซึ่งจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคคลกระทำซ้ำจนกลายเป็นลักษณะนิสัยของเขาไปในที่สุด

พัฒนาการทางจริยธรรม

นักทฤษฎีจริยธรรมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน บางคนเชื่อว่า สังคมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาจริยธรรมของบุคคล แต่มีนักทฤษฎีอีกพวกหนึ่งที่เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ย่อมมีแนวทางและขั้นตอนที่เป็นสากล สามารถศึกษาได้ในสังคมต่างๆ นักทฤษฎีประเภทนี้คือ เพียเจท์ และ โคลเบอร์ก

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget)

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget) ได้ค้นพบในเรื่องพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ว่า ขึ้นอยู่กับความฉลาดในการรับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่างๆ ซึ่งพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั่นเอง ซึ่งเพียเจท์ (Piaget) ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาไว้ 4 ขั้น คือ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 13-16) ⁽⁴⁾

1. ขั้นรับรู้จากประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Operation) เป็นระยะตั้งแต่แรกเกิดถึง 2 ปี เด็กจะรับรู้ทางประสาทสัมผัสอย่างง่าย ทำให้เกิดการพัฒนาการทางสติปัญญาและความนึกคิด เด็กจะมีโครงสร้างทางความคิดจากสิ่งที่พบเห็นและจากสิ่งที่สัมผัส

2. ขั้นความคิดการปฏิบัติการ (Pre-Operational Thinking) ช่วงอายุ 2-7 ปี เด็กเริ่มใช้ภาพแทนวัตถุและเหตุการณ์ สามารถเลียนแบบคนอื่นได้และพัฒนาอย่างรวดเร็ว สามารถใช้ภาษาติดต่อทางสังคมได้อย่างกว้างขวาง และเริ่มพัฒนาความคิดเชิงตรรกศาสตร์ ความคิดส่วนใหญ่ต้องเกิดจากการรับรู้ทางประสาทสัมผัส

3. ขั้นปฏิบัติการด้วยรูปธรรม (Concrete Operational Thinking) ช่วงอายุ 7-11 ปี เด็กจะมีความคิดเชิงตรรกศาสตร์ในสิ่งที่มองเห็นและจับต้องได้ และค้นหาความจริงเกี่ยวกับวัตถุและสิ่งแวดล้อมมาเป็นแบบแผน

4. ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (Formal Prepositional Think or Formal Operational Thinking) ช่วงอายุ 11-16 ปี พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กเป็นขั้นสูงสุดสามารถคิดหาเหตุผลนอกเหนือข้อมูลที่มีอยู่ได้ สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเพียเจท์ (Piaget) พบว่า การตัดสินใจทางจริยธรรมมีส่วนสัมพันธ์กับหลักการทางสติปัญญาด้วย และการพัฒนาการทางจริยธรรมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

4.1 ขั้นก่อนจริยธรรม (ตั้งแต่แรกเกิดถึง 3 ขวบ) เด็กในวัยนี้ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด มีแต่ความต้องการทางกายซึ่งต้องการที่จะได้รับโดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะใดๆทั้งสิ้น เด็กมีความเชื่อว่าบุคคลอื่นต้องเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เหมือนตน เด็กจะเล่นเกมเป็นกลุ่มไม่ได้ เพราะเด็กถือว่ากฎของตนต้องเป็นของส่วนรวม

4.2 ขั้นยึดคำสั่ง (เด็กในช่วงอายุ 3-11 ปี) เด็กมีความรู้สึกกว่าบิดามารดาและผู้ใหญ่คนอื่น ๆ รู้ในสิ่งต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ เด็กมีความเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่สร้างขึ้นจะเปลี่ยนแปลงหรือละเมิดไม่ได้เด็ดขาด

4.3 ขั้นยึดหลักแห่งตน (เด็กในช่วงอายุประมาณ 12 ปี) เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาเข้าสู่ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (autonomous morality) ขั้นนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการพิจารณาค่านิยมของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ปรัชญาในการดำเนินชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ และเด็กจะเข้าใจว่า กฎต่าง ๆ นั้นเป็นข้อตกลงที่ควรเคารพปฏิบัติตามเพื่อเป็นระเบียบของสังคม แต่กฎอาจ

เปลี่ยนแปลงได้ในบางสถานการณ์เมื่อมีการทำผิดกฎ และสามารถพิจารณาได้ว่า เป็นเพราะสาเหตุใดบุคคลนั้นเลือกที่จะทำผิดกฎ เช่น การโกหกเป็นสิ่งไม่ดี แม้เด็กจะยอมรับ แต่เด็กสามารถพิจารณาตัดสินได้ว่า การโกหกก็มีใช้เป็นการทำผิดอย่างร้ายแรง

อย่างไรก็ตาม คนที่สามารถตัดสินสิ่งต่าง ๆ แบบยึดหลักแห่งตนได้ก็ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าบุคคลนั้นจะเลือกปฏิบัติตนแบบยึดหลักแห่งตนเสมอไป บุคคลไม่ว่าอายุเท่าใด มีพัฒนาการทางสติปัญญาและจริยธรรมระดับใด เมื่อสภาพการณ์ส่งเสริมให้เขามีโอกาสกระทำความชั่ว เขามักเลือกโอกาสนั้น ฉะนั้นการเข้าใจระดับจริยธรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น ทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) อธิบายยังไม่กว้างขวางและครอบคลุมนัก

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg ⁽²⁸⁾ อ้างอิงจากทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget) แบ่งขั้นตอนของการพัฒนาการทางจริยธรรมได้ 3 ระดับ และในแต่ละระดับยังแบ่งออกเป็นขั้นระดับ 2 ขั้น รวมทั้งหมดเป็น 6 ขั้น โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นต่ำสุดจนถึงขั้นสูงสุด ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (preconventional level) ช่วงอายุ 2-10 ปี พัฒนาการทางจริยธรรมในเด็กวัยนี้จะคิดถึงสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการถูกลงโทษหรือได้รับรางวัล เช่น ถ้าทำผิดจะถูกตี ฉะนั้นจึงไม่ทำผิด ถ้าทำดีจะได้รับรางวัล จึงทำให้เด็กวัยนี้เชื่อและทำตามผู้ที่มีอำนาจในการลงโทษหรือให้รางวัล เช่น พ่อแม่ ครู พัฒนาการทางจริยธรรมระดับก่อนกฎเกณฑ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นหลบหนีการถูกลงโทษ (punishment and obedience orientation) ช่วงอายุ 2-7 ปี เด็กจะทำดีตามกฎเกณฑ์ของผู้มีอำนาจเหนือกว่า เพราะกลัวถูกลงโทษ

ขั้นที่ 2 ขั้นอยากได้รับรางวัล (instrumental relativist orientation) ช่วงอายุ 7-10 ปี ในขั้นนี้เด็กจะทำดีตามกฎเกณฑ์เพราะเห็นว่าจะทำให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ลักษณะการแลกเปลี่ยน

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (conventional level) พัฒนาการทางจริยธรรมในระดับนี้เด็กจะรู้จักรักษากฎเกณฑ์เพราะเห็นแก่กลุ่ม หรือเพราะความรับผิดชอบต่อสังคม เด็กไม่ยอมทำผิดเพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เด็กพร้อมที่จะทำตามบุคคลที่ตนรัก ยึดตัวบุคคลหรือกลุ่มเป็นเกณฑ์ พัฒนาการทางจริยธรรมในระดับนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 ขั้นทำตามความเห็นชอบของผู้อื่นหรือขั้นอยากเป็นเด็กดี เด็กน่ารัก (interpersonal concordance or 'good-boy nice-girl' orientation) ช่วงอายุ 10-13 ปี ในขั้นนี้เด็กจะทำดีเพื่อให้บุคคลอื่นพอใจหรือเพราะต้องการการยอมรับจากกลุ่มเด็กจึงปฏิบัติตามกฎของส่วนรวม ตามแบบฉบับของสังคม อย่างไรก็ดีแย่งหรือสงสัย

ขั้นที่ 4 ขั้นทำตามหน้าที่ (law and order or orientation) ช่วงอายุ 13-16 ปี ในขั้นนี้

กฎเกณฑ์บรรทัดฐานของสังคมเป็นสิ่งที่เด็กคิดว่ามีค่า ยิ่ง และคิดว่าตนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ค่านิยมและรักษากฎเกณฑ์ไว้เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มสังคมที่เป็นสมาชิกอยู่ เด็กจะทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (post – conventional level) ระดับนี้บุคคลจะเข้าใจ ค่านิยมคุณค่าทางจริยธรรมหลักเกณฑ์นำไปใช้ โดยพิจารณากับสภาพการณ์ที่แตกต่างกันได้ อย่างเหมาะสมและเที่ยงธรรม การที่พิจารณาถึงเรื่องความถูกต้อง ความดี ความชั่ว จะลึกซึ้ง กว้างขวาง มีเหตุผล แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 5 ชั้นการมีเหตุผลและการเคารพตนเอง (social contract legalistic orientation) อายุ 16 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้ความถูกต้องเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาถึงค่านิยมเฉพาะตัวบุคคล สิทธิเฉพาะตัวบุคคล สภาพการณ์ และกฎเกณฑ์มีเหตุผลซึ่งคนส่วนใหญ่ยอมรับ เคารพในวิถีลงความเห็น แบบประชาธิปไตย ไม่ใช่ยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว

ชั้นที่ 6 ชั้นอุดมคติสากล (universal ethical – principal orientation) ในขั้นนี้ความถูกต้องคือความสำนึกถึงคุณค่าของความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่บุคคลนั้นพิจารณาเลือกแล้ว โดยคำนึงถึงเหตุผลอย่างกว้างขวาง รับเอาความคิดเห็นที่เป็นสากลของผู้ที่เจริญแล้วมาพิจารณา คำนึงถึงผลประโยชน์ของมนุษยชาติไม่ใช่เฉพาะกลุ่มตน ยึดถือและปฏิบัติตามความถูกต้องนั้น อย่างมั่นคงโดยไม่หวั่นไหวกับสิ่งใด ๆ บุคคลที่พัฒนาถึงขั้นนี้จะมีอุดมคติที่เป็นคุณธรรมประจำใจ มีความละเอียดต่อความชั่ว ในขั้นนี้บุคคลจะไม่ดูถูกเหยียดหยามคนอื่น ไม่ว่าเขาจะด้อยกว่าในด้านใดก็ตาม ในขั้นนี้จะพบในวัยผู้ใหญ่ที่มีความเจริญทางสติปัญญา มีประสบการณ์และความรู้ อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของสังคมของตนและสังคมทั่วโลก ซึ่งน้อยคนที่มี พัฒนาการถึงขั้นที่ 6 นี้

สรุปว่า การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 3 ระดับ จะเป็นไปตามขั้นตอนการพัฒนาการ ตามวัยของบุคคลและปัจจัยด้านการเลี้ยงดูนับเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจริยธรรม เช่นกัน

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) (1857 – 1939 อ้างในประเสริฐ พณิชยกุล) ⁽³⁵⁾

กลุ่มของ ฟรอยด์ (Freud 1857-1939) เป็นนักจิตวิทยาคนแรกที่มีชื่อเสียงในการพัฒนา จริยธรรม ฟรอยด์ (Freud 1949 : 538) อธิบายการเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ว่า เนื่องมาจาก แรงผลักดันจากจิตใต้สำนึก ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. อิด (id) เป็นแรงขับภายในที่เป็นตัวกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามความต้องการ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ควรหรือไม่ควรแต่อย่างใด

2.อีโก้ (ego) เป็นส่วนของจิตที่ยับยั้งการแสดงพฤติกรรมตามความต้องการของอิด (id) โดยควบคุมจิตมิให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของสังคม

3.ซูเปอร์อีโก้ (super ego) เป็นส่วนของจิตที่เกี่ยวกับการรับรู้ทางคุณธรรมและกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมตามปทัสสถานของสังคม โดยซูเปอร์อีโก้กระตุ้นอิดให้ละทิ้งความไม่ถูกต้อง และสนับสนุนอีโก้ให้เปลี่ยนทิศทางพฤติกรรมไปในทางที่ถูกที่ควร

ความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรมตามทัศนะของทฤษฎีจิตวิเคราะห์นั้นเชื่อว่า จริยธรรมจะได้รับการปลูกฝัง จากพ่อ แม่ ผู้ใกล้ชิด เป็นสำคัญโดยอาศัยกระบวนการให้รางวัลและการลงโทษเป็นเครื่องมือในการอบรม จริยธรรมจะได้รับการสร้างและพัฒนาขึ้นในระบบ ซูเปอร์อีโก้ โดยเด็กจะเกิดการทำตามอย่างตามกระบวนการถอดแบบ (identification) จากการอบรมเลี้ยงดูมาแต่เยาว์วัย ทำให้เด็กถอดแบบบุคลิกภาพค่านิยมและมาตรฐานจริยธรรมในสังคมไว้ จนที่สุดเด็กจะยอมรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคมเป็นหลักปฏิบัติของตนเอง

นักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ เชื่อว่า การควบคุมตนเองสามารถปลูกฝัง โดยพัฒนาระบบซูเปอร์อีโก้ ให้เด็กยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อิทธิพลภายนอกที่มีผลต่อจริยธรรม ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจักษ์ (4) รายงานผลการวิจัย “จริยธรรมของเยาวชนคนไทย” โดยศึกษาแต่วัยรุ่นชายไทย จากครอบครัวฐานะปานกลางค่อนข้างต่ำ และฐานะต่ำ จำนวนเพียง 300 คน มิใช่เป็นตัวแทนของคนในสังคมไทยส่วนใหญ่ แต่ก็ยังให้ข้อสังเกตที่สำคัญคือ พฤติกรรมซื่อสัตย์ของวัยรุ่นชายนี้ ส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ภายนอก มากกว่าจะขึ้นอยู่กับลักษณะทางจิตใจของผู้กระทำ โดยอาจกล่าวในรายละเอียดได้ว่า วัยรุ่นชายจะโกงมาก ถ้าอยู่ในสถานการณ์ที่ยั่วใจให้อยากได้รางวัลอย่างมากและไม่มีตัวแบบที่ทำความดี วัยรุ่นโกงนี้มีทั้งผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมทั้งสูงและต่ำปะปนกัน และมีทั้งผู้ที่มีมุงอนาคตมากและน้อยปะปนกันด้วย แต่ถ้าวัยรุ่นที่ถูกศึกษาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ยั่วใจและมีตัวแบบที่ทำความดี ผู้ที่มีจิตใจสูงเท่านั้นที่จะโกงน้อยอย่างเห็นได้ชัด แตกต่างจากเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีลักษณะตรงข้ามที่ได้กล่าวมาก่อนนี้ ส่วนผู้ที่มีจิตใจต่ำจะโกงมากในปริมาณใกล้เคียงกันในทั้งสองสถานการณ์ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการทำความดีละเว้นความชั่วของวัยรุ่น ฉะนั้นจึงอาจใช้เป็นเครื่องหมายทำนายได้ว่า เมื่อใดที่สังคมไทยมีสภาพยั่วใจให้ทำเลวได้มาก และวัยรุ่นไทยขาดตัวแบบที่จะเอาอย่างในคุณความดีได้แล้ว วัยรุ่นนั้นจะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมไปในทางที่ไม่น่าปรารถนาได้มากด้วย

จิตลักษณะทางจริยธรรมในสังคมไทย พบว่า มีความสำคัญต่อพฤติกรรมซื่อสัตย์ จิตลักษณะที่ว่านี้คือ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคต ทิพวรรณ กิติวิบูลย์⁽³⁶⁾ ได้ทำการวิจัยภาคสนาม เพื่อสำรวจสถานการณ์ของจิตลักษณะทั้งสองประการนี้ ในเด็กโต วัยรุ่น และผู้ใหญ่ตอนต้น ในสถานศึกษาในกรุงเทพฯ จำนวน 1,400 คน ผู้มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ กัน ผลปรากฏว่าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในผู้ถูกศึกษานั้นอยู่ในระดับสูง และทัดเทียมกับมาตรฐานสากลและมีผู้พบผลเช่นเดียวกันในเด็กก่อนวัยเรียน ส่วนลักษณะมุ่งอนาคตนั้นตรงกันข้ามกับความคาดหมายที่พบว่า ผู้ตอบยังมีอายุมากขึ้นเท่าใด ก็มีลักษณะมุ่งอนาคตน้อยลงมากเท่านั้น จึงทำให้พบผลในรายละเอียดว่า ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย และวัยผู้ใหญ่ตอนต้นนั้น บุคคลจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับสูง แต่ในขณะที่เดียวกันกลับมีการมุ่งอนาคตต่ำ ซึ่งเป็นลักษณะผสมชนิดหนึ่งที่พบว่า มีมากในผู้ที่โง่งในการเล่นเกมในห้องปฏิบัติการ ผลที่ผู้เขียนพบนี้ยังไม่ได้รับการยืนยันในการวิจัยอื่น ๆ จึงยังเชื่อถือไม่ได้มากนัก แต่ถ้าเป็นความจริงแล้ว แสดงว่าสังคมไทยกำลังอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง กล่าวคือ เด็กดึกว่าผู้ใหญ่ และมีสภาพตรงกับคำกล่าวที่ว่า “ลุงแก่แล้วขอลูกก่อน” สภาพทางจริยธรรมในสังคมไทย ที่ผู้ใหญ่มีลักษณะ มุ่งอนาคตต่ำกว่าเด็กนั้น ทำให้น่าเป็นห่วงถึงการถนอมรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมือง ซึ่งอยู่ใน กำมือของผู้ใหญ่ นอกจากนี้สังคมแบบประชาธิปไตยจะมีลักษณะที่ราบรื่นได้ ถ้าคนในสังคมนั้นมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงและมุ่งอนาคตสูงไปด้วยพร้อมกันเท่านั้น

การอบรมเลี้ยงดู :

สุมน อมรวิวัฒน์, ทิศนา แชมณี, วาระ ติระจิตร และ อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร⁽³⁷⁾ ให้ความหมายการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง ลักษณะวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้เลี้ยงเด็กใช้ในการเลี้ยงดูเด็ก ดูแลเด็ก อบรมสั่งสอนเด็ก และการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก รวมทั้งการปฏิบัติตัวของผู้เลี้ยงเด็ก ความคิดเห็นของผู้ใหญ่เกี่ยวกับเด็ก ตลอดจนสนใจกิจกรรมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่ง สุชา จันทรเอม⁽³⁸⁾ ได้กล่าวถึงอิทธิพลของครอบครัวว่า ครอบครัวมีอิทธิพลในการสร้างนิสัยให้กับเด็ก ครอบครัวใดที่มีการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ให้สวัสดิภาพ ให้ความรัก ความเอาใจใส่และให้คำปรึกษาแก่ลูกด้วยดี เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นเด็กที่แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ แต่ถ้าลูกถูกพ่อแม่ทอดทิ้งไม่เอาใจใส่หรือเอาใจใส่มากเกินไป จะทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าวได้

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (Parenting styles)

นุชลดดา โจรนประภาพรรณ⁽³⁹⁾ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตอนต้น ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่าเพศชาย ส่วนใหญ่

จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยคิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาเป็นแบบผสมแบบใช้อำนาจควบคุม แบบรักตามใจและแบบปล่อยปละละเลย คิดเป็นร้อยละ 32.3 ,8.1, 6.0 และ 3.0 ตามลำดับ ส่วนเพศหญิง ส่วนใหญ่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูแบบผสม คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมา เป็นแบบประชาธิปไตยแบบใช้อำนาจควบคุมและแบบรักตามใจ คิดเป็นร้อยละ 36.6 ,17.2 และ 5.4 ตามลำดับ

จริยธรรมกับการถูกอบรมเลี้ยงดู

สภาพการปลูกฝังลักษณะทางจริยธรรมแก่เด็กโดยการอบรมเลี้ยงดู การประเมินสภาพปัจจุบันทางจริยธรรมในสังคมไทย อาจกระทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในสองข้อแรกได้กล่าวถึงการประเมินทางตรง ในส่วนนี้จะเป็นการประเมินทางอ้อม โดยพิจารณาจากวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในเด็กไทย การวิจัยหลายด้านในประเทศไทยให้ผลสรุปที่ตรงกันอยู่ข้อหนึ่งว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสำคัญต่อการปลูกฝังบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมบางประการ และมีความสำคัญต่อการมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงและมุ่งอนาคตสูง แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบรักนี้ในการวิจัยของ วินิจ เกตุขำ⁽⁴⁰⁾ พบว่ามีน้อยมากในครอบครัวไทย คือมีเด็กเพียง 15% ของผู้ตอบเท่านั้น ที่รายงานว่าตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักนี้ และจำนวนเด็กที่รายงานจะลดลง ถ้าเด็กมาจากครอบครัวที่แตกแยก

ส่วนในการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย⁽⁴⁾ พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีน้อยในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ส่วนสุพจน์ จักขุทิพย์⁽⁴¹⁾ พบว่า วัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎกระทรวงนั้นรายงานว่าตนถูกเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อยกว่าวัยรุ่นปกติ ปრაภฏการณนี้พบเฉพาะในครอบครัวที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำ และในครอบครัวแตกแยกที่มีระดับทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นวิธีการเบื้องต้นในการปลูกฝังจริยธรรมและค่านิยมในเด็ก แต่วิธีการแบบนี้ยังมีใช้น้อยมากในครอบครัวไทยทั่วไป โดยเฉพาะในครอบครัวแตกแยกและครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ซึ่งทำให้คาดได้ว่าเด็กจากครอบครัวเหล่านี้อาจมีปัญหาทางจริยธรรมได้

จึงอาจสรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันทางจริยธรรมในสังคมไทยนั้นมีลักษณะที่น่าเป็นห่วงและสมควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข หรือทำการป้องกันมิให้เลวร้ายยิ่งขึ้นในชนรุ่นหลัง ทั้งนี้เพราะหลักฐานการวิจัยหลายเรื่อง แสดงว่า จิตลักษณะที่สำคัญต่อจริยธรรมของบุคคลนั้นยากต่อการปลูกฝัง และยังมีการใช้วิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ไม่เอื้อต่อการปลูกฝังลักษณะนี้เป็นส่วนใหญ่ ส่วนจริยศึกษาในโรงเรียนนั้นก็ยังไม่มีความมุ่งหมายโดยตรงที่จะปลูกฝังจิตลักษณะที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสำคัญต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของคนไทย แม้เมื่อเยาวชนไทยจะมีจิตลักษณะที่สำคัญนี้ อย่างสูง แต่ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ยั่วยุใจให้โกง เพราะการเอารางวัลเป็นเครื่องล่อ

และการที่เยาวชนฐานะยากจนและเด็กในสลัม หรือแม่เด็กประเภทอื่น ๆ โดยทั่วไปขาดตัวแบบที่ดี มีแต่การเสนอตัวแบบที่เลวทางสื่อมวลชน ก็จะทำให้เด็กหรือแม่แต่ผู้ใหญ่ที่ได้รับการปลูกฝังจิต ลักษณะทางจริยธรรมมาแล้วอย่างเต็มที่ เกิดการผลักดันทางจิตใจให้มีการกระทำที่เลวทรามไปได้ โดยง่าย

วิเชียร ทองนุช⁽⁷⁾ ศึกษาความสัมพันธ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดู ของนักเรียนอายุ 9-12 ปี ที่กำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-5 จากโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัด ชลบุรี จำนวน 120 คน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม สูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดช วิโย⁽⁴²⁾ ซึ่งศึกษา เปรียบเทียบพัฒนาการด้านความคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน โดยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดและปล่อยปละละเลย เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขันมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

दनัย (2518 :อ้างถึงในประวิทย์, 2528)⁽⁴³⁾ ได้ทำการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6-7 พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จะมีความ รู้สึกับผิดชอบ มีความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่าเด็กที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูแบบเข้มงวดและแบบให้ความคุ้มครองเกินไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วีราวัลย์ เขียมวิบูลย์⁽⁴⁴⁾ ได้ทำการศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีภูมิลำเนาการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน พบว่าจริยธรรมของนักศึกษาแพทย์ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ไม่มี ความสัมพันธ์กับระดับจริยธรรม แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์กับ ระดับ จริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกฤษณ์ ช่อร่วมคิด⁽⁴⁵⁾ ได้ศึกษาระดับจริยธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างระดับจริยธรรม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 จำนวน 287 คน พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างระดับ จริยธรรมและการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขัน จะมีระดับจริยธรรมสูงกว่านักเรียนที่มาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบ ปล่อยปละละเลย

แรดเคีย (Radke)⁽⁴⁶⁾ ได้วิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของเด็กแต่ละแบบ พบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูและการอบรมแบบประชาธิปไตย พ่อแม่ให้การยอมรับ เด็กจะมีความเชื่อมั่น ในตนเอง เป็นที่ยอมรับในสังคม รวมทั้งสังคมและเพื่อนฝูงยังให้ความร่วมมือสูง นอกจากนี้ยังเป็น เด็กที่มีความรับผิดชอบสูงอีกด้วย

เพศกับการพัฒนาทางจริยธรรม

ถึงแม้ว่าความมีจริยธรรมจะมีใช้ลักษณะที่สังคมกำหนดไว้สำหรับเพศใดเพศหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่สิ่งที่ได้กระตุ้นความสนใจในการเปรียบเทียบ จริยธรรมของชายกับหญิง คือ ทฤษฎีที่มีชื่อเสียงของฟรอยด์ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า เด็กชายในครอบครัวปกติที่มีบิดาและมารดาพร้อมเพรียง จะมีการเปลี่ยนแปลงทางจริยธรรมเมื่ออายุประมาณห้าขวบ กล่าวคือในช่วงอายุ 3 - 5 ปีเด็กชายจะรู้สึกว่าการบิดาของตนแย่งความรักของมารดาไปจากตน จึงเกิดความรู้สึกที่ไม่เป็นมิตรต่อบิดา แต่ต่อมาเด็กชายผู้มีพัฒนาการทางสังคมอย่างปกติ จะสามารถแก้ปัญหาขัดแย้งกับบิดาของตนได้ ด้วยการยอมรับบิดาเป็นต้นแบบอย่างแท้จริง ทำให้ ฟรอยด์ ทำนายว่าชายจะมีซูเปอร์อีโก้หรือจริยธรรมสูงกว่าหญิง ซึ่งอาจทำให้หญิงเข้าใจกฎเกณฑ์ที่เป็นข้อเรียกร้องทางสังคมได้เร็วและมากกว่าชาย นอกจากนี้การวิจัยต่าง ๆ ยังยืนยันว่า หญิงมีการคล้อยตามสังคมสูงกว่าชาย ซึ่งอาจทำให้คาดได้ว่าในวัยก่อนและระหว่างวัยรุ่น หญิงจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าชาย แต่เนื่องด้วยลักษณะการยึดมั่นต่อสังคม อาจทำให้การพัฒนาจริยธรรมของหญิงช้าลงในวัยรุ่นตอนปลาย ฉะนั้นในระหว่างวัยรุ่นตอนปลายกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ชายอาจมีการพัฒนาทางจริยธรรมไปสู่ขั้นที่ 5 และ 6 ตามทฤษฎีของโคลเบิร์กมากกว่าหญิง ฉะนั้นทฤษฎีพัฒนาการของลักษณะที่ส่งเสริมจริยธรรมจึงทำนายว่า เพศกับอายุร่วมกัน จะช่วยให้เข้าใจพัฒนาการทางจริยธรรมได้ละเอียดยิ่งขึ้น จากการรวบรวมการวิจัยต่างๆ ที่เปรียบเทียบจริยธรรมในด้านต่าง ๆ ของชายกับหญิง ไรท์ (Wright) ⁽⁴⁷⁾ พบว่า ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาพฤติกรรมโกงในการทดลอง หรือพฤติกรรมเอื้อเฟื้อก็ตาม ส่วนมากแล้วจะไม่พบความแตกต่างระหว่างชายกับหญิง แต่มีการวิจัยบางเรื่องที่พบความแตกต่าง ซึ่งจะเป็นไปในทำนองว่า หญิงจะโกงน้อยกว่าชาย และมีความเอื้อเฟื้อ และความรับผิดชอบสูงกว่าชาย ส่วนการศึกษาพฤติกรรมโกงของฮาร์ทฮอร์นและเมย์ (Hartshorn & May) ⁽⁴⁸⁾ โดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ มากกว่าชาย และเบอร์ตัน (Burton) ⁽⁴⁹⁾ นำข้อมูลบางส่วนในการวิจัยที่กล่าวถึงมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติที่ก้าวหน้ากว่าเดิม ปรากฏว่าหญิงอยู่ในกลุ่มของผู้ที่มีลักษณะคดโกงเป็นจำนวนมาก และชายอยู่ในกลุ่มของผู้ที่มีความซื่อสัตย์เป็นจำนวนมากเช่นกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างทางจริยธรรมระหว่างชายกับหญิงโดยไม่พิจารณาตัวแปรอื่น ๆ เช่น อายุ ฐานะทางครอบครัว และการถูกอบรมเลี้ยงดูไปพร้อมกัน อาจเป็นเหตุให้พบผลขัดแย้งกันได้ เพราะชายกับหญิงจะมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันมากหรือน้อยนั้นย่อมขึ้นกับลักษณะทางสังคมอื่น ๆ ด้วย ฉะนั้นโครงการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนคนไทยนี้ จึงมุ่งจะศึกษาจริยธรรมของชายหญิง โดยจะพิจารณาตัวแปรทางสังคมอื่น ๆ ที่กล่าวมานี้ไปพร้อมกันด้วย

โฮลสไตน์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันท์ 2520 : 183-184 อ้างอิงมาจาก Holstein, 1976) ⁽³⁴⁾ ได้ทำการวิจัยแบบช่วงยาว 3 ปี โดยศึกษาเด็กชายหญิง และบิดา

มารดา พบว่า เด็กหญิงส่วนใหญ่เมื่ออายุ 13 ปีนั้นมีจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 3 ส่วนเด็กชายอยู่ในขั้นที่ 2 แต่เมื่อวัดอีกครั้งเมื่ออายุ 16 ปี วัยรุ่นชายส่วนใหญ่จะอยู่ในขั้นที่ 4 และวัยรุ่นหญิงจะอยู่ในขั้นที่ 3-5 ส่วนบิดา มารดา จะอยู่ในขั้นที่ 4 และ 5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการค้นคว้าของโคลเบิร์ต ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมพบว่า ขณะที่ยังเป็นเด็กหญิงจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าชาย แต่เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นพัฒนาการทางจริยธรรม จะมีระดับใกล้เคียงกันและวัยรุ่นชายจะมีการพัฒนาทางจริยธรรมได้ดีกว่าวัยรุ่นหญิงในระยะต่อมา ซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของไรท์ (วิเชียรทองนุช 2521: 35 อ้างอิงมาจาก Wright. 1971 : 57, 145)⁽⁷⁾ โรสบรุกห์ และซาพิรา (บัญญัติ แก้วส่อง 2522: 65 อ้างอิงมาจาก Rosebrough. 1976: 2622-A and Shapira. 1976: 65)⁽¹²⁾ ที่พบว่า เด็กเพศชายและเพศหญิงมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน หรือแสดงให้เห็นว่าเด็กเพศชายและหญิงมีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเท่าเทียมกัน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจักษ์⁽⁴⁾ ศึกษาบ่อเกิดและพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนคนไทยในประเภทต่าง ๆ โดยแบ่งผู้ถูกศึกษาซึ่งมีอายุตั้งแต่ 11-25 ปี ในกรุงเทพมหานคร ตามลักษณะทางสังคมและวิธีการอบรมเลี้ยงดู รวมทั้งเพศ จำนวน 1,400 คน ผลงานวิจัยพบว่า ในวัยเด็กจนกระทั่งวัยรุ่นตอนกลาง หญิงมีจริยธรรมสูงกว่าชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิเชียร พงษ์ประเสริฐ⁽⁵⁾ ซึ่งศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมของ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพฯ ซึ่งพบว่าทางด้านความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมนั้น นักเรียนหญิงมีสูงกว่านักเรียนชาย เช่นเดียวกับ สำราญ มั่งคั่ง⁽⁶⁾ ที่ศึกษาเรื่องความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ในจังหวัดลพบุรี พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความ รับผิดชอบ ความอดทน และความมีเหตุผลแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงสูงกว่า นักเรียนชาย ส่วนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคีและความยุติธรรม ไม่แตกต่างกัน เหมือนการศึกษาของชัยฤทธิ์ พรมมา⁽⁵⁰⁾ ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชายและหญิงแตกต่างกัน โดยพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนหญิงสูงกว่าชายในด้านความ รับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และความสามัคคี

ถวิล คุณนเศรษฐ์⁽⁵¹⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม และแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้าน ความซื่อสัตย์ ความเสมอภาค หรือความยุติธรรม ความสามัคคี และด้านพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่นๆ และมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ความสามัคคี และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ

ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร ทองนุช⁽⁷⁾ ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบการคิดให้เหตุผลตามหลักการอนุรักษ์และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังทางสังคมต่างกัน พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่มีความแตกต่างกันในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และงานวิจัยพัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาใน 4 ภาค โดย วณี ออมสิน⁽⁸⁾ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศรีวรรณ เขียวลี⁽⁹⁾ ในภาคกลาง สุพัตรศรี ชุมทรัพย์⁽¹⁰⁾ ในภาคเหนือ และ สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์⁽¹¹⁾ ในภาคใต้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแต่ละภาค เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากภาคละ 480 คน และผลงานวิจัยของ บัญชร แก้วส่อง⁽¹²⁾ ที่ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมืองและชนบท พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่มีความแตกต่างกันในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

นวลละออ แสงสุข⁽⁵²⁾ ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อายุกับจริยธรรมของบุคคล

โคลเบอร์ก (Kohlberg)⁽²⁸⁾ ได้ประมวลผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพัฒนาการทางจริยธรรมไว้อย่างครบถ้วนดังนี้

ทางด้านความรู้เชิงจริยธรรมนั้น ได้มีผู้พบว่า ความรู้และความเชื่อเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางจริยธรรมขั้นรากฐานของสังคมนั้น เด็กจะทราบอย่างครบถ้วนตั้งแต่อายุน้อย มีผู้พบตั้งแต่ ค.ศ.1930 ว่าเด็กชาวอังกฤษมีความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคลที่มีอายุมากกว่านี้ ก็ได้ช่วยให้เข้าใจทางด้านนี้มากขึ้น แม้ว่าความรู้เชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอยู่บ้าง แต่ความรู้เชิงจริยธรรมในการวิจัยส่วนใหญ่แล้วไม่ทำให้เข้าใจพัฒนาการทางจริยธรรมได้มากนัก เป็นเพียงแต่สะท้อนให้เห็นระดับสติปัญญา ภูมิหลังทางวัฒนธรรมและความต้องการที่จะทำให้คนอื่นชื่นชมตนของผู้ถูกศึกษาเท่านั้น

ส่วนของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนั้น การวิจัยต่างๆ เกือบสืบเรื่องให้ผลที่สอดคล้องกันคือ ไม่พบว่าคนที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการโกง การขโมย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบและการเห็นแก่ส่วนรวมแตกต่างจากคนที่มีอายุน้อย การที่เด็กเล็กๆมีการทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมเท่าเทียมกับเด็กโตและผู้ใหญ่ แสดงว่าลักษณะจริยธรรมของบุคคลเริ่มคงที่ตั้งแต่อายุน้อย อาจเป็นเพราะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมส่วนมากนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังประสบอยู่ มากกว่าจะขึ้นกับลักษณะนิสัยเชิงจริยธรรมของบุคคลเพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นบุคคลอาจมีพฤติกรรมที่เหมือนกัน แต่มีเหตุผลในการเลือกกระทำแตกต่างกันได้

เสมอ เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กอาจแตกต่างจากเหตุผลเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นและของผู้ใหญ่ได้ โดยเฉพาะเมื่อเหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นสูง ต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับหลักปฏิบัติของสากลด้วย

โคลเบิร์ต (Kohlberg) ⁽²⁸⁾ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับระดับอายุ โดยแบ่งเหตุผลออกเป็น 6 ขั้น พบว่าเด็กอเมริกัน อายุ 7, 10, 13 และ 16 ปี นิยมใช้เหตุผลในขั้นสูงขึ้นไปตามอายุ กล่าวคือ เด็กอายุ 7 ปี แทบทุกคนใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 1 และ 2 เด็กอายุ 10 ปี แม้กว่าครึ่งจะยังใช้เหตุผลในขั้นที่ 1 และ 2 แต่ก็มีอีกพวกหนึ่งที่ใช้ในขั้นที่ 3 และ 4 มาก ส่วนวัยรุ่นตอนปลายอายุ 16 ปี แม้จะยังมีผู้ใช้เหตุผลในขั้นที่ 3 และ 4 แต่ปรากฏว่ามีผู้ใช้เหตุในขั้นที่ 5 และ 6 มากกว่า แสดงให้เห็นเด่นชัดว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลมีพัฒนาการตามอายุ ซึ่งพัฒนาการของจริยธรรมทางด้านนี้ โคลเบิร์ตเชื่อว่าเป็นผลของความพยายามของเด็กที่จะตีความหมายประสบการณ์ของตนในสังคมที่สลับซับซ้อน โดยเด็กจะมีความสามารถในการมากขึ้นเป็นลำดับ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม 2520: 14-16) ⁽³⁴⁾ เช่นเดียวกับบัญญัติ แก้วส่อง ⁽¹²⁾ ได้ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม นักเรียนในระดับอายุ 13-18 ปี ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 300 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นมีระดับพัฒนาการสูงขึ้นไปตามอายุ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม ⁽³⁴⁾ ได้ศึกษาพัฒนาการของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในเด็กกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยเปรียบเทียบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ที่มีอายุต่างกัน แบ่งกลุ่มผู้ถูกศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ตามช่วงอายุ คือ 11-13 ปี, 15-17 ปี, และ 19-21 ปี ปรากฏว่า เปอร์เซ็นต์ของผู้มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตั้งแต่ขั้นที่ 1 ถึง 6 ในกลุ่มผู้มีอายุ 3 ช่วงนี้ใกล้เคียงกัน โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ในแต่ละกลุ่มมีคะแนนจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 (ประมาณ 50%) และรองลงไปอยู่ในขั้นที่ 3 (ประมาณ 35%) ส่วนผู้ตอบที่มีคะแนนจริยธรรมในขั้นที่ 1 และ 2 รวมกันกับขั้นที่ 5 และ 6 รวมกันมีเป็นจำนวนใกล้เคียงกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของโคลเบิร์ต

จารุวรรณ พานทอง ⁽⁵³⁾ ได้ศึกษาการเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 มีเหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังได้พบว่า นักเรียนมีจริยธรรมสูงขึ้นไปตามระดับชั้น

ในปัจจุบันสังคมที่เจริญและมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน มีการจัดการศึกษาภาคบังคับ และการวิจัยส่วนใหญ่ก็ใช้นักเรียนและนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่เก็บข้อมูลได้ง่ายที่สุด ฉะนั้นผลการวิจัยส่วนใหญ่ในสังคมปัจจุบัน จึงไม่สามารถจะแยกตัวแปรที่เป็นอายุ ออกจากตัวแปรที่

เป็นระดับการศึกษาของบุคคลได้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่อายุน้อยก็มีระดับการศึกษาต่ำ และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากก็มีการศึกษาสูงตามไปด้วย ปรากฏการณ์นี้ได้เกิดในโครงการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทยเช่นกัน ในการประมวลผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจริยธรรม จึงต้องนำระดับการศึกษาเข้ามาพิจารณาไปพร้อมกันด้วย

นวลละออง แสงสุข⁽⁵²⁾ ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

ฐานะของครอบครัวกับจริยธรรมของบุคคล

ฐานะของครอบครัว พิจารณาได้จากรายได้รวมของสมาชิกในครอบครัว การศึกษาและอาชีพของหัวหน้าครอบครัว เป็นต้น ครอบครัวฐานะต่ำ คือ ครอบครัวที่มีอาชีพในการใช้กำลังกาย เช่น เป็นกรรมกร ชาวนา ชาวไร่ ผู้ไม่มีผืนดินเป็นของตนเอง หรือคนค้าหาบเร่หรือถูกจ้างต่าง ๆ ส่วนผู้ที่มีฐานะปานกลาง เป็นผู้มีอันจะกิน ทำงานประเภทที่ใช้ความชำนาญและความรู้ ส่วนผู้ที่มีฐานะสูงคือมีรายได้ที่เหลือกินเหลือใช้ เป็นเจ้าของที่ดินและเป็นผู้ควบคุมกิจการงานต่าง ๆ เยาวชนที่เกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะต่าง ๆ กันนั้น จะมีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และได้ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ต่างกัน บุคคลที่มาจากครอบครัวฐานะยากจน หัวหน้าครอบครัวต้องหาเช้ากินค่ำ ใช้แรงกายเข้าแลกกับเงิน คนในครอบครัวประเภทนี้ ย่อมจะมีความวิตกกังวลในการครองชีพ มีความเครียดซึ่งเกิดจาก สภาพแวดล้อมที่แออัด และแร้นแค้นทางวัตถุ หรืออยู่ในที่ห่างไกลความเจริญ จนทำให้มี ประสบการณ์ที่แคบจำกัด สติปัญญาและความรอบรู้ไม่แตกฉาน

เคย์ (Kay)⁽⁵⁴⁾ ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งแก่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ในอันที่จะช่วยเพิ่มหรือลดความเร็วของการพัฒนาทางจริยธรรมของเยาวชน เคย์เห็นความสำคัญของลักษณะครอบครัว ในอันที่จะปลูกฝังลักษณะเบื้องต้นทางจริยธรรมให้แก่เยาวชน นั่นคือ การยอมรับตนเอง การเทียบเคียง การประสบความสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นทางให้เกิดความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ลักษณะเชิงจริยธรรมอื่น ๆ ปรากฏขึ้นได้ในภายหลัง

นักสังคมวิทยาและนักจิตวิทยาหลายท่านเชื่อและได้แสดงหลักฐานทางการวิจัยว่า บุคคลที่มีฐานะต่ำและฐานะปานกลางนั้น มีค่านิยมบางอย่างแตกต่างกัน กล่าวคือ บุคคลเหล่านี้มีความเชื่อว่าสิ่งใดดีควรทำและสิ่งใดชั่วไม่ควรทำนั้นต่างกันไปมาก ตัวอย่างเช่น การเก็บของตกได้แล้วนำไปคืนเจ้าของนั้น เป็นความดีควรสรรเสริญในสังคมของบุคคลฐานะปานกลางและสูง แต่เป็นสิ่งโง่เขลา ไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่งในสังคมของคนฐานะต่ำ ฉะนั้นความรู้และความเชื่อของบุคคล จึงแตกต่างกันไปตามฐานะทางสังคมของบุคคล นอกจากนี้ระเบียบประวัติอาชญากรยัง

แสดงว่า บุคคลฐานะยากจนนั้นเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายมากกว่าคนฐานะอื่น ๆ ส่วนการลักขโมยก็ปรากฏว่า มีมากในคนฐานะต่ำมากกว่าคนฐานะอื่น ๆ เคย์ (Kay)⁽⁵⁴⁾ ความจริงข้อนี้อาจเป็นเครื่องแสดงว่าพฤติกรรมของบุคคลย่อมเป็นไปตามความเชื่อของบุคคล กล่าวคือ บุคคลฐานะต่ำอาจมีค่านิยมว่า การลักขโมยเป็นสิ่งที่ควรกระทำเมื่อมีโอกาส ฉะนั้นการลักขโมยจึงไม่ขัดกับจริยธรรมของคนประเภทนี้ การเปรียบเทียบความเจริญทางจิตใจของคนในต่างสังคม หรือต่างฐานะย่อมจะใช้วิธีการวัดความรู้เชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นหลักไม่ได้

เคย์ (Kay)⁽⁵⁴⁾ และเบอร์ตัน (Burton)⁽⁴⁹⁾ พบว่าถ้าเปรียบเทียบการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของเยาวชนมาจากครอบครัวฐานะต่าง ๆ แล้ว ผลส่วนมากคือเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะต่ำมีพัฒนาการทางด้านนี้ช้ากว่าเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะปานกลางหรือสูง

นักทฤษฎีและผู้ค้นคว้าทางด้านจริยธรรมส่วนมากจะเชื่อว่า ประสบการณ์ของเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะต่าง ๆ กันย่อมจะแตกต่างกัน อันเป็นเหตุให้จริยธรรมของเด็กเหล่านี้แตกต่างกันอย่างมากด้วย ประสบการณ์ในครอบครัวนั้นมีหลายชนิด นับตั้งแต่สภาพทางกายไปจนถึงสภาพทางจิตใจ การปฏิบัติของบิดามารดาต่อผู้อื่นซึ่งเด็กสังเกตเห็นและรับรู้ มาจนถึงการปฏิบัติของบิดามารดาต่อเด็กเอง ฮอฟแมน (Hoffman)⁽⁵⁵⁾ เชื่อว่าอิทธิพลของครอบครัวที่แม่มาเลี้ยงเด็กนั้น ส่วนมากแล้วจะผ่านวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เด็กได้รับจากผู้ปกครองนั่นเอง ฉะนั้นฐานะของครอบครัวจึงอาจมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่

นวลละออ แสงสุข⁽⁵²⁾ ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง-ต่ำปานกลาง-ต่ำ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านความรับผิดชอบ และด้านการพึ่งตนเอง

พูนศิริ ไสภารักษ์⁽⁵⁶⁾ กล่าวว่าปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลปัจจัยหนึ่ง คือ ฐานะครอบครัว ผลการวิจัยระบุว่า วัยรุ่นไทยที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลจริยธรรมต่ำที่สุดคือวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีระดับฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ

อาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับจริยธรรม

สำราญ มั่งคั่ง⁽⁶⁾ ศึกษาเรื่องความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ในจังหวัดลพบุรี พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพแตกต่างกันมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมทั้ง 7 คุณลักษณะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ บุญชรแก้วสอง⁽¹²⁾ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมืองและชนบทที่มีการอบรมเลี้ยงดูและแบบการคิดแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มี

อายุระหว่าง 13-18 ปี จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีบิดามารดามีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน มีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ไม่สอดคล้องกับ ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์⁽³⁶⁾ ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า จริยธรรมของเด็กวัยเรียนมีพัฒนาการตามลำดับขั้นเด็กที่มารดามีการศึกษาสูง ได้คะแนนจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่มารดามีการศึกษาต่ำ และการศึกษาของ นุชบา หล่อเงิน⁽⁵⁷⁾ ซึ่งได้ศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตสุขภาพิบาลจังหวัดขอนแก่น จำนวน 500 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีอาชีพหลักของครอบครัวต่างก็มี พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมในด้านความซื่อสัตย์ ความเมตตา กรุณา ความยุติธรรม การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่างก็มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมด้านความซื่อสัตย์ ความเมตตา กรุณา การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

ถวิล คุณเศรษฐี⁽⁵¹⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม และ แนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม พบว่านักเรียนที่มีอาชีพหลักของครอบครัวต่างก็มี พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทุก ๆ ด้าน และมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทุก ๆ ด้าน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม⁽⁴⁾ กล่าวว่าทฤษฎีพัฒนาการของลักษณะที่ส่งเสริมจริยธรรม ให้ข้อทำนายที่ตรงกันข้ามกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทั้งนี้เพราะผลการวิจัยการพัฒนาลักษณะต่างๆ ของหญิงเปรียบเทียบกับชาย ปรากฏว่าหญิงมีการพัฒนาทางภาษาได้เร็วกว่าชาย ทำให้มีความฉลาดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าชาย

สุทิน ฉิมโฉม⁽⁵⁸⁾ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สัมฤทธิ์ผลทางวิชาการกับความรับผิดชอบทางสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยครูในเขตกรุงเทพฯ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 515 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความเป็นพลเมืองดีของสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ผลการวิจัยพบว่าสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการกับความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สุริยา เหมกะศิลป์⁽⁵⁹⁾ ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม ระดับสติปัญญา และการอบรมตนเองของเด็กวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในกรุงเทพฯและจังหวัดปัตตานี แห่งละ 40 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุทิน ฉิมโฉม⁽⁵⁹⁾ ซึ่งทำการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีจริยธรรมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ลอคเคเลย์⁽⁶¹⁾ ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง “Moral Reasoning and Choice of Value Among Students at Rutgers University” โดยมีจุดมุ่งหมายประการหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมกับ ระดับความสำเร็จทางการเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ระหว่างระดับกฎเกณฑ์การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับระดับความสำเร็จทางการศึกษา

เมธี โพิพัฒน์⁽⁶¹⁾ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความซื่อสัตย์ของ เด็กไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 856 คน พบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์ สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เกษิณี ผลประพฤติ⁽⁶²⁾ ได้ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาครู ในกลุ่มวิทยาลัยภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความ รับผิดชอบ ความยุติธรรม และความเมตตาสูงกว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สิงขร กลางใจ⁽⁶³⁾ ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิลำเนาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้น ม.1 ม.2 และม.3 ในจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนา ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีโดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้น ไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 แต่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับน้อยกว่า 2.00 จะมีความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันน้อยที่สุด และ ถวิล คุณเศรษฐ์ (2538)⁽⁵¹⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม จริยธรรมทางสังคม และ แนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรม ทางสังคม พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมและ แนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทุกๆด้าน สอดคล้องกับ นवलละออ แสงสุข⁽⁵²⁾ ที่ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปาน กลาง ต่ำ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ซึ่ง แบร์ (Bear, 1980)⁽⁶⁴⁾ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับพัฒนาการทางจริยธรรม ปัญญาทาง ความประพฤติ และระดับสติปัญญา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนของเหตุผลเชิงจริยธรรมมี ความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับระดับสติปัญญา ดังนั้น เด็กที่มีสติปัญญาสูงจะมีพัฒนาการทาง จริยธรรมในชั้นสูง และเด็กที่มีสติปัญญาต่ำจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมในชั้นต่ำ

สถานภาพของครอบครัว

ถวิล คุณนเศรษฐี⁽⁵¹⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม และแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม พบว่านักเรียนที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทุกๆด้าน และมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ในทุกๆด้าน

ภูมิลำเนา

วิรัช จาปนอม (2520)⁽⁶⁵⁾ ได้วิจัยเรื่องเปรียบเทียบการคิดหาเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์ และการคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนระดับอายุ 13-15 ปี จำนวน 120 คน ในกรุงเทพฯ และชนบท ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่อยู่ในกรุงเทพฯมีการคิดหาเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์สูงกว่าในเด็กชนบท แต่การคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับศึกษาของ วิเชียร ทองนุช (2521)⁽⁷⁾ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบการคิดหาเหตุผลตามหลักอนุรักษ์ และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนที่มีภูมิหลังทางสังคมที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุ 9-12 ปี ในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างในการคิดหาเหตุผลตามหลักอนุรักษ์ และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ในเด็กในเมืองและเด็กชนบท

เพียงพรรณ สุขจันทร์⁽⁶⁶⁾ ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี” เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนใน 6 คุณลักษณะ คือ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี ความอดุสาหะและความยุติธรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบ Projective Technique ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมทางจริยธรรมรวมทั้ง 6 คุณลักษณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองกับนอกเมืองมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และความสามัคคี ไม่แตกต่างกัน ส่วนในคุณลักษณะความอดุสาหะ และความยุติธรรมนั้น นักเรียนที่อาศัยในเมืองกับนอกเมืองมีพฤติกรรมทางจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องเป็นบางส่วนกับผลการศึกษาของ เมธี โพธิพัฒน์⁽⁶¹⁾ ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 856 พบว่า เด็กต่างจังหวัดมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กในกรุงเทพฯ แต่ความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

ขนาดของโรงเรียน

เสรี โภภาคี⁽⁶⁷⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในจังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 573 คน พบว่า ทักษะทางสังคมโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะทางสังคมในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดกลางมีแนวโน้มว่าจะมีทักษะทางสังคมสูง รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่ม การตอบสนองอย่างมีมารยาทต่อคำถามของผู้อื่น การแสดงความรับผิดชอบ และการช่วยเหลือผู้อื่น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย (Research Design)

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-Sectional Descriptive Design)

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 - 6 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 21 โรงเรียน 14,181 คน

ประชากรตัวอย่าง (Sample Population) เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4-6 โรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ simple random cluster sampling จำนวน 5 โรงเรียน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติ

นักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่ได้จากการสุ่มและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตัวอย่าง (Sample size) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2545 ขนาดตัวอย่าง คำนวณโดยใช้สูตรคำนวณ Finite Population ของ (Taro Yamane)⁽⁶⁸⁾ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง .05

ประชากรทั้งหมด 14,181 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
 N = จำนวนสมาชิกประชากรเป้าหมาย (14,181 คน)
 e = ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (0.05)

แทนในสูตร จะได้ $n = 14,181 / (1 + 14,181 * 0.05^2) = 400$

เพื่อให้การศึกษามีความสมบูรณ์ ได้เพิ่มขนาดตัวอย่างสำหรับการศึกษาคั้งนี้อีก 10 % รวมเป็น 440 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ simple random cluster sampling ดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 21 โรงเรียน ออกเป็น 4 ขนาด คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามเกณฑ์ของกรมสามัญศึกษา
2. สุ่มแบบง่ายตามสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก = 8 : 3 : 5 : 5 = 2 : 1 : 1 : 1 ได้โรงเรียนที่เป็นโรงเรียนที่มีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง 5 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนปากเกร็ด และ โรงเรียนศรีบุญยานนท์ = ขนาดใหญ่พิเศษ

โรงเรียนรัตนานิเบศร์ = ขนาดใหญ่

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) = ขนาดกลาง

โรงเรียนนนทภิประชาอุปถัมภ์ = ขนาดเล็ก

3. สุ่มห้องเรียนในแต่ละชั้น ชั้นละ 1 ห้องเรียนเพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยวิธีสุ่มแบบง่าย ได้จำนวนนักเรียน 475 คน ดังนี้

โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จำนวน 137 คน

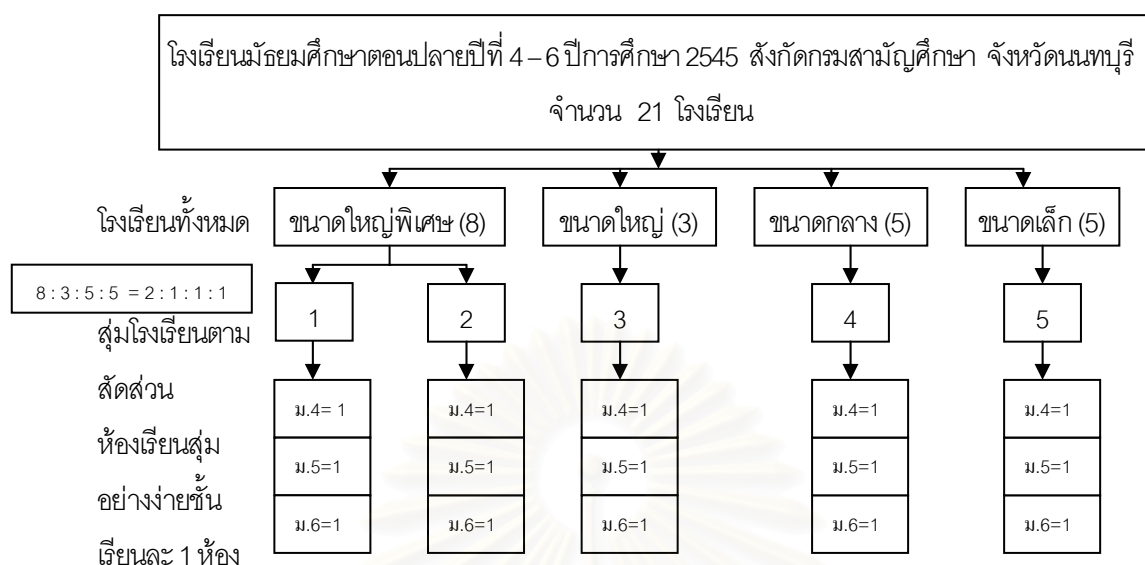
โรงเรียนปากเกร็ด จำนวน 120 คน

โรงเรียนรัตนานิเบศร์ จำนวน 110 คน

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) จำนวน 59 คน

โรงเรียนนนทภิประชาอุปถัมภ์ จำนวน 44 คน

แสดงแผนภูมิการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ลำดับการเกิด ศาสนา ระดับชั้นที่ศึกษา ระดับผลการเรียน เป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้ตอบ (Forced choice) จำนวน 3 ข้อ ให้เติมคำในช่องว่าง 4 ข้อ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ผู้ดูแลในปัจจุบัน ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด ภูมิลำเนาเดิม ลักษณะครอบครัว อาชีพ การศึกษา รายได้ของครอบครัวโรงเรียน สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู

ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน เพื่อนสนิทที่โรงเรียน ครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีที่โรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด

ปัจจัยด้านการรับข้อมูลผ่านสื่อ ได้แก่ สื่อบุคคล เช่น บิดามารดา ครู เพื่อน พระ ฯลฯ และสื่อที่ไม่ใช่บุคคลเช่น ทีวี วิทยุ อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ โปสเตอร์ วิดีโอ ฯลฯ เป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้ตอบ (Forced choice) และเติมคำในช่องว่าง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม

พัฒนาจากแบบสอบถามความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรม 7 คุณลักษณะของสำราญ มั่งคั่ง (2532)⁽⁶⁾ ซึ่งใช้ศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี มีจำนวน 60 ข้อ เป็นสถานการณ์ที่สำราญ มั่งคั่ง สร้างขึ้นจากการกำหนดแนวทางดังนี้

- 1) เป็นสถานการณ์ทั่ว ๆ ไปที่นักเรียนมีโอกาสประสบหรือได้ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
- 2) เป็นสถานการณ์ที่ไม่เกินความเป็นจริงจนนักเรียนไม่มีโอกาสได้กระทำจริง
- 3) เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวกับจริยธรรมทั้ง 7 คุณลักษณะที่ต้องการศึกษา
- 4) เป็นสถานการณ์ที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอันเกิดจากความคิด ความเข้าใจของผู้ตอบ
- 5) คำถามแต่ละข้อเป็นภาษาง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เหมาะสมกับวัยของผู้ตอบ

เป็นแบบสอบถามความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรม 7 คุณลักษณะ คือ

ข้อคำถามที่มี 8 สถานการณ์ มี 3 ด้าน คือ

ด้านความมีระเบียบวินัย (ข้อที่ 1-,18+,25-,32-,39-,44+,49-,55-)

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (ข้อที่ 2+,8-,14+,19+,26+,33+,40-,50-)

ด้านความอดุสาหะ (ข้อที่ 5+,11-,22-,29-,36-,46+,53-,58+)

ข้อคำถามที่มี 9 สถานการณ์ มี 4 ด้านคือ

ด้านความรับผิดชอบ (ข้อที่ 3+,9+,15+,20-,27-,34+,45+,51-,56-)

ด้านความสามัคคี (ข้อที่ 4-,10+,16+,21+,28+,35-,41-,52+,57+)

ด้านความยุติธรรม (ข้อที่ 6-,12+,23-,30+,37+,42-,47-,54+,59+)

ด้านความมีเหตุผล (ข้อที่ 7+,13-,17-,24-,31-,38+,43+,48-,60+)

เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า ตามแบบลิเคอร์ทชนิด 5 คำตอบ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

มีการหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.8255

การให้คะแนนสถานการณ์ที่เป็นบวก และเป็นลบ ดังนี้

สถานการณ์ที่เป็นบวก			สถานการณ์ที่เป็นลบ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	=	1	
เห็นด้วย	=	4	=	2	
ไม่แน่ใจ	=	3	=	3	
ไม่เห็นด้วย	=	2	=	4	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	=	5	

โดยคำตอบของนักเรียนจะแปลความดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำหรือความคิดของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นว่าถูกต้องเหมาะสมเป็นอย่างมาก

เห็นด้วย หมายความว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำ หรือความคิดของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นว่าถูกต้องเหมาะสม แต่อย่างน้อยก็เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ไม่แน่ใจ หมายความว่า นักเรียนตัดสินใจไม่ได้ว่าการกระทำหรือความคิดของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นว่าถูกต้องเหมาะสม หรือไม่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด

ไม่เห็นด้วย หมายความว่า นักเรียนไม่เห็นด้วยกับการกระทำ หรือความคิดของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นว่าไม่ถูกต้องเหมาะสม แต่ไม่มากนัก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า นักเรียนไม่เห็นด้วยกับการกระทำหรือความคิดของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นว่าไม่ถูกต้องเหมาะสมเป็นอย่างมาก

สำหรับการแปลความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมที่มีต่อสถานการณ์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินค่าตาม สํารายณ์ มั่งคั่ง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.24 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับสูงมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.43 – 4.23 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.62 – 3.42 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.61 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำมาก

ซึ่ง สมชาติ กิจยรรยงค์⁽⁶⁹⁾ กล่าวว่า ความคิดเห็นจะเป็นตัวชี้หรือทำนายพฤติกรรมของคน ๆ นั้น ดังนั้น ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมจึงเป็นตัวบ่งชี้หรือทำนายถึงพฤติกรรมจริยธรรมของคน ๆ นั้นได้ระดับหนึ่ง

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับสูงมาก น่าจะบ่งชี้ถึงคนนั้นมีจริยธรรมดีมาก
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับสูง น่าจะบ่งชี้ถึงคนนั้นน่าจะมีจริยธรรมดี
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะบ่งชี้ถึงคนนั้นน่าจะมีจริยธรรมพอใช้
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำ น่าจะบ่งชี้ถึงคนนั้นน่าจะมีจริยธรรมน้อย
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำมาก น่าจะบ่งชี้ถึงคนนั้นไม่มีจริยธรรม

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ซึ่ง นุชลดดา วิจารณ์ประภาพรรณ (2541)⁽³⁹⁾ สร้างและพัฒนามาจากแนวคิดของ Schaefer และ Becker

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบ่งเป็น 4 แบบ มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อ 1 – 10 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
 ตอนที่ 2 ข้อ 11 – 20 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
 ตอนที่ 3 ข้อ 21 – 30 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ
 ตอนที่ 4 ข้อ 31 – 40 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม
 รวมคำถามทั้งหมด 40 ข้อ แบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้คือ

ทำเป็นประจำ	=	5	คะแนน
ทำบ่อย ๆ	=	4	คะแนน
ทำบางครั้ง	=	3	คะแนน
ทำนาน ๆ ครั้ง	=	2	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	=	1	คะแนน

การให้คะแนนแบ่งตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

การแปลผล เมื่อรวมคะแนนแล้วคะแนนรูปแบบใดมากที่สุด ถือว่าคนนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามรูปแบบนั้น โดยมีข้อแม้ว่าคะแนนที่ได้ต้องมากกว่าคะแนนรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูอันดับรองลงมาอย่างน้อย 5 คะแนน การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

แบบวัดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาทั้งฉบับ	มีค่าความเที่ยง	= 0.73
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	มีค่าความเที่ยง	= 0.78
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	มีค่าความเที่ยง	= 0.66
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ	มีค่าความเที่ยง	= 0.72
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม	มีค่าความเที่ยง	= 0.66

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์จากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 4 ท่าน นักวิชาการด้านจิตเวช สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เกณฑ์การให้คะแนนคือ

คะแนน 1.0 = เหมาะสมทั้งความหมายและภาษา

คะแนน 0.5 = ปรับปรุงความหมายและภาษา

คะแนน 0.0 = แก้ไข หรือไม่เหมาะสมทั้งความหมายและภาษา

นำค่าคะแนนที่ได้ทั้งหมด มาหาค่า Item Correlation ได้ค่า Content Validity ของแบบสอบถาม แต่ละชุดอยู่ระหว่าง 0.66 – 0.93 และทุกชุดรวมกันเท่ากับ 0.87

หลังจากที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งด้านภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งหนึ่ง

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จังหวัดนนทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความชัดเจนและความเข้าใจในข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) แบบสอบถามเกี่ยวกับจริยธรรมในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นได้ = 0.91 และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

แบบวัดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาทั้งฉบับ	มีค่าความเที่ยง	= 0.79
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	มีค่าความเที่ยง	= 0.81
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	มีค่าความเที่ยง	= 0.88
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ	มีค่าความเที่ยง	= 0.79
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม	มีค่าความเที่ยง	= 0.78

ตัวแปรที่ทำการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ที่ศึกษาได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง ศาสนา ระดับชั้นที่ศึกษา ระดับผลการเรียน

2. ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ผู้ดูแลในปัจจุบัน ผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด ภูมิลำเนาเดิม ลักษณะครอบครัว อาชีพ การศึกษา รายได้ของครอบครัว สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู

3. ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน เพื่อนสนิทที่โรงเรียน ครูในอุดมคติที่เป็นแบบอย่างที่โรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด

4. ปัจจัยการรับข้อมูลผ่านสื่อ ได้แก่ สื่อบุคคล เช่น บิดามารดา ครู เพื่อน พระ ฯลฯ และสื่อที่ไม่ใช่บุคคลเช่น ทีวี วิทยุ อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ โปสเตอร์ วีดีโอ ฯลฯ

ตัวแปรตาม ที่ศึกษาได้แก่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยธรรม 7 คุณลักษณะ คือ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดุสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสำเนาเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ไปเก็บข้อมูลทั้ง 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนปากเกร็ด โรงเรียนศรีบุญยานนท์ โรงเรียนรัตนวิเศษ โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) และโรงเรียนนนทิกิจประชาอุปถัมภ์ ประสานงานกับโรงเรียนที่ไปเก็บข้อมูล นัดวัน เวลา และสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บข้อมูลจนครบตามจำนวนที่กำหนด ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นเป็นระยะเวลา 1 เดือน (3 – 28 กุมภาพันธ์ 2546) ได้ข้อมูลจำนวน 475 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ และนำข้อมูลมาอภิปรายผลเชิงบรรยายต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา

1.1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง ศาสนา ระดับชั้นที่ศึกษา ระดับผลการเรียน ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ผู้ดูแลปัจจุบัน ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด ภูมิลำเนาเดิม ลักษณะครอบครัว อาชีพ การศึกษา รายได้ของครอบครัวโรงเรียน สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การร่วมกิจกรรมทางสังคมกับครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

1.3 ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน เพื่อนสนิทที่โรงเรียน ครูในอุดมคติที่เป็นแบบอย่างโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

1.4 ปัจจัยด้านการรับข้อมูลผ่านสื่อ ได้แก่ สื่อบุคคล เช่น บิดามารดา ครู เพื่อน พระ ฯลฯ และสื่อที่ไม่ใช่บุคคลเช่น ทีวี วิทยุ อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ โปสเตอร์ วิดีโอ ฯลฯ ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ในด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความสามัคคี ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนต่ำสุด (Minimum) ค่าคะแนนสูงสุด (Maximum) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน

2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความยุติธรรม ด้านความอดสาหะ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างจากคะแนนกลุ่ม 2 กลุ่ม ด้วย t-test และทดสอบความแตกต่างจากคะแนนกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม โดย F-test (การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว) ในกรณีพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ระดับชั้นปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 จำนวน 475 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

1.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของประชากร ดังแสดงใน ตารางที่ 1 – 4

1.2 แสดงจำนวนร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมที่มีต่อสถานการณ์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสหาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผลและโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ดังแสดงในตารางที่ 5

ส่วนที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสหาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม จากค่าคะแนนต่ำสุด (Minimum) ค่าคะแนนสูงสุด (Maximum) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังแสดงใน ตารางที่ 6

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสหาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ได้แก่

— ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ลำดับการเกิด ศาสนา ชั้นเรียน ระดับผลการเรียน

- ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ผู้ที่ดูแลนักเรียนในปัจจุบัน ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด ภูมิฐานะของผู้ดูแล ลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ดูแล อาชีพของผู้ดูแล รายได้ของครอบครัว สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู
- ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน เพื่อนสนิทที่โรงเรียน ความมีจริยธรรมและคุณธรรมของเพื่อนที่สนิทมากที่สุด ครูในอุดมคติ ความมีจริยธรรมและคุณธรรมของครูในอุดมคติ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด
- ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ ได้แก่ สื่อบุคคล (บิดาและมารดา เพื่อน ครู พระ ฯลฯ) และสื่อที่ไม่ใช่บุคคล (ทีวี หนังสือบันเทิงต่างๆ หนังสือธรรมะ วิทยุ หนังสือเรียน แผ่นพับ เทป/ซีดี อินเทอร์เน็ต โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)

ดังแสดงใน ตารางที่ 7- 107

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติแทนความหมายต่าง ๆ ในตารางดังนี้

\bar{X}	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างประชากร
t	หมายถึง	ค่าทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างข้อมูล 2 ชุด
F	หมายถึง	ค่าทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างข้อมูลตั้งแต่ 3 ชุดขึ้นไป
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด
Scheffe method	หมายถึง	ค่าการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของข้อมูลทีวิเคราะห์ด้วยค่า F

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

1.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของประชากร ดังแสดงใน ตารางที่ 1 - 5

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	264	55.7
หญิง	211	44.3
รวม	475	100.0
2. อายุ		
15 ปี	68	14.3
16 ปี	143	30.1
17 ปี	158	33.3
18 ปี	93	19.6
19 ปี ขึ้นไป	13	2.7
รวม	475	100.0
3. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	132	27.8
มัธยมศึกษาปีที่ 5	156	32.8
มัธยมศึกษาปีที่ 6	187	39.4
รวม	475	100.0
4. ลำดับการเกิด		
คนที่ 1	237	49.8
คนที่ 2	158	33.3
คนที่ 3	53	11.2
คนที่ 4 ขึ้นไป	27	5.7
รวม	475	100.0

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ศาสนา		
พุทธ	457	96.2
คริสต์/ อิสลาม	18	3.8
รวม	475	100.0
6. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ระดับต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	142	29.9
ระดับปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	273	57.5
ระดับสูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	60	12.6
รวม	475	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรีที่ศึกษาเป็นนักเรียนชาย มากกว่านักเรียนหญิง ร้อยละ 55.7 และ 44.3 ตามลำดับ โดยมีอายุ 17 ปี 16 ปี 18 ปี 15 ปี และ 19 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 33.3 30.1 19.6 14.3 และ 2.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 39.4 32.8 และ 27.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีลำดับการเกิดเป็นคนแรก รองลงมาเป็นคนที่สอง ร้อยละ 49.8 และ 33.3 ส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ร้อยละ 96.2 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99) รองลงมาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99) และระดับสูง ร้อยละ 57.5 29.9 และ 12.6 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้ที่ดูแลนักเรียนปัจจุบัน		
บิดาและมารดา	343	72.2
บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	7	1.5
มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	17	3.6
บิดาและมารดาเลี้ยง	57	12.0
มารดาและบิดาเลี้ยง	11	2.3
ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	40	8.4
รวม	475	100.0
2. ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด		
บิดา	127	26.7
มารดา	280	58.9
บิดาเลี้ยง	20	4.2
มารดาเลี้ยง	4	0.8
ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	44	9.4
รวม	475	100.0
3. ภูมิลำเนาเดิมของผู้ดูแล		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	379	79.8
ต่างจังหวัด	96	20.2
รวม	475	100.0
4. ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	317	66.7
ครอบครัวขยาย	158	33.3
รวม	475	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การศึกษาของผู้ดูแล		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	12	2.5
ประถมศึกษา	163	34.3
มัธยมศึกษา / ปวช.	159	33.5
อนุปริญญา / ปวส.	67	14.1
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	74	15.6
รวม	475	100.0
6. อาชีพของผู้ดูแล		
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	95	20.0
ธุรกิจส่วนตัว	47	9.9
ค้าขาย	93	19.6
รับจ้าง	163	34.3
เกษตรกรรวม	34	7.2
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	43	9.0
รวม	475	100.0
7. รายได้ของครอบครัว		
ไม่มีรายได้	30	6.3
< 5,000 บาท	84	17.7
5,000 – 10,000 บาท	114	24.0
10,001 – 20,000 บาท	112	23.6
20,001 – 50,000 บาท	107	22.5
> 50,000 บาท	28	5.9
รวม	475	100.0
8. สภาพครอบครัว		
บิดา มารดาอยู่ด้วยกัน	347	73.1
บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	91	19.2
บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	37	7.7
รวม	475	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว		
ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	339	71.4
ต่างคนต่างอยู่	116	24.4
ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	17	3.6
ทะเลาะกันเป็นประจำ	3	0.6
รวม	475	100.0
10. การร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว		
≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	176	37.1
เดือนละ 1 ครั้ง	164	34.5
1 เดือนขึ้นไป / ครั้ง	135	28.4
รวม	475	100.0
11. การอบรมเลี้ยงดู		
แบบประชาธิปไตย	335	70.5
แบบปล่อยปละละเลย	54	11.4
แบบรักตามใจ	29	6.1
แบบใช้อำนาจควบคุม	57	12.0
รวม	475	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่ ผู้ที่ดูแลนักเรียนในปัจจุบัน คือ บิดาและมารดา รองลงมาคือ บิดาและมารดาเลี้ยง ร้อยละ 72.2 และ 12.0 ตามลำดับ ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด คือ มารดา รองลงมาคือ บิดา ร้อยละ 58.9 และ 26.7 ตามลำดับ ภูมิฐานะเดิมของผู้ดูแลส่วนใหญ่ อยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล ร้อยละ 79.8 ลักษณะครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว รองลงมาเป็น ครอบครัวขยาย ร้อยละ 66.7 และ 33.3 การศึกษาของผู้ดูแลส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมา คือชั้นมัธยมศึกษา /ปวช. ร้อยละ 34.3 และ 33.5 ตามลำดับ ผู้ดูแลส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง รองลงมาคืออาชีพ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และ ค้าขาย ร้อยละ 34.3 20.0 และ 19.6 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท รองลงมาคือมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท และ 20,001 – 50,000 บาท ร้อยละ 24.0 23.6 และ 22.5 ตามลำดับ สภาพครอบครัว ส่วนใหญ่บิดาและมารดา อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 73.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัวส่วนใหญ่ ใกล้ชิดและช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี

รองลงมา ต่างคนต่างอยู่ ร้อยละ 71.4 และ 24.4 ตามลำดับ การร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรม ≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง รองลงมา 1 เดือน / ครั้ง ร้อยละ 37.1 และ 34.5 ตามลำดับ มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมา มีการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม ร้อยละ 70.5 และ 12.0 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยด้านโรงเรียน

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดใหญ่พิเศษ	257	54.1
ขนาดใหญ่	110	23.1
ขนาดกลาง	63	13.3
ขนาดเล็ก	45	9.5
รวม	475	100.0
2. เพื่อนสนิทที่โรงเรียน		
มี	468	98.5
ไม่มี	7	1.5
รวม	475	100.0
3. เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมีจริยธรรมและคุณธรรม		
มีน้อยมาก	13	2.7
มีน้อย	8	1.7
มีปานกลาง	295	62.1
มีมาก	134	28.2
มีมากที่สุด	18	3.8
รวม	468	98.5
4. ครูที่เป็นแบบอย่างที่โรงเรียน		
มี	447	94.1
ไม่มี	28	5.9
รวม	475	100.0
5. ครูในอุดมคติเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม		
มีน้อยมาก	15	3.2
มีน้อย	13	2.7
มีปานกลาง	135	28.4
มีมาก	200	42.1
มีมากที่สุด	84	17.7
รวม	447	94.1

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยด้านโรงเรียน

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด		
เข้าร่วมทุกครั้ง	207	43.6
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	221	46.5
เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	39	8.2
ไม่เข้าร่วม	8	1.7
รวม	475	100.0
7. กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด		
นันทนาการ	100	21.1
กีฬา	241	50.7
เข้าค่าย/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ	63	13.3
ฝึกอาชีพ	71	14.9
รวม	475	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ รองลงมา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 54.1 และ 23.1 ตามลำดับ นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน ร้อยละ 98.5 เพื่อนที่สนิทมากที่สุด ส่วนใหญ่มีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง รองลงมา มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก ร้อยละ 62.1 และ 28.2 ตามลำดับ ส่วนใหญ่นักเรียนมีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่าง ร้อยละ 93.9 ครูในอุดมคติ ส่วนใหญ่มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก รองลงมา มีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง ร้อยละ 42.1 และ 28.4 ตามลำดับ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด ส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นบางครั้ง รองลงมา เข้าร่วมทุกครั้ง ร้อยละ 46.5 และ 43.6 ตามลำดับ โดยกิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด คือ กีฬา รองลงมา คือนันทนาการ ร้อยละ 50.7 และ 21.1

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพตติประพตติชอบผ่านสื่อบุคคล		
อันดับ 1 บิดา มารดา	351	73.9
อันดับ 1 ครู	58	12.2
อันดับ 1 เพื่อน	31	6.5
อันดับ 2 ครู	308	64.8
อันดับ 2 บิดา มารดา	73	15.4
อันดับ 2 เพื่อน	54	11.4
อันดับ 3 เพื่อน	230	48.4
อันดับ 3 พระ	100	21.1
อันดับ 3 ครู	88	18.5
2. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพตติประพตติชอบผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคล		
อันดับ 1 ทีวี	318	66.9
อันดับ 1 หนังสือเรียน	48	10.1
อันดับ 1 หนังสือธรรมะ	21	4.4
อันดับ 2 หนังสือพิมพ์	135	28.4
อันดับ 2 วิทยู	108	22.7
อันดับ 2 ทีวี	65	13.7
อันดับ 3 หนังสือพิมพ์	122	25.7
อันดับ 3 วิทยู	92	19.4
อันดับ 3 หนังสือเรียน	68	14.3

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ต้องการได้รับความรู้เรื่องการประพาศติดีประพาศติชอบผ่านสื่อบุคคล		
อันดับ 1 บิดา มารดา	326	68.6
อันดับ 1 ครู	64	13.5
อันดับ 1 พระ	55	11.6
อันดับ 2 ครู	277	58.3
อันดับ 2 บิดา มารดา	86	18.1
อันดับ 2 พระ	59	12.4
อันดับ 3 เพื่อน	156	32.8
อันดับ 3 พระ	154	32.4
อันดับ 3 ครู	97	20.4
4. ต้องการได้รับความรู้เรื่องการประพาศติดีประพาศติชอบผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคล		
อันดับ 1 ทีวี	318	66.9
อันดับ 1 หนังสือเรียน	34	7.2
อันดับ 1 หนังสือธรรมะ	29	6.1
อันดับ 2 วิทยู	131	27.6
อันดับ 2 หนังสือพิมพ์	119	25.1
อันดับ 2 ทีวี	54	11.4
อันดับ 3 หนังสือพิมพ์	123	25.9
อันดับ 3 วิทยู	80	16.8
อันดับ 3 หนังสือเรียน	63	13.3

จากตารางที่ 4 พบว่า การได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อบุคคล
อันดับ 1 มากที่สุด คือ บิดามารดา อันดับที่ 2 มากที่สุดคือ ครู อันดับที่ 3 มากที่สุดคือ เพื่อน
ร้อยละ 73.9 64.8 และ 48.4 ตามลำดับ

การได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคล อันดับ 1 มาก
ที่สุด คือ ทวี อันดับที่ 2 และอันดับ 3 มากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 66.9 28.4 และ 25.7 ตามลำดับ

ความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อบุคคล อันดับ 1 มาก
ที่สุด คือ บิดามารดา อันดับที่ 2 มากที่สุดคือ ครู อันดับที่ 3 มากที่สุดคือ เพื่อน ร้อยละ 68.6 58.3
และ 32.8 ตามลำดับ

ความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคล อันดับ
1 มากที่สุด คือ ทวี อันดับที่ 2 มากที่สุดคือ วิทยู อันดับที่ 3 มากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 66.9
27.6 และ 25.9 ตามลำดับ

1.2 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี
เกี่ยวกับจริยธรรมที่มีต่อสถานการณ์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความ
รับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม
ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมที่มีต่อสถานการณ์ ด้านความ
มีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ
ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัด
นนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านความมีระเบียบวินัย		
อยู่ในระดับสูงมาก	94	19.8
อยู่ในระดับสูง	225	47.4
อยู่ในระดับปานกลาง	136	28.6
อยู่ในระดับต่ำ	19	14.9
อยู่ในระดับต่ำมาก	1	0.2
รวม	475	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ) แสดงจำนวนร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมที่มีต่อสถานการณ์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต		
อยู่ในระดับสูงมาก	146	34.5
อยู่ในระดับสูง	203	42.7
อยู่ในระดับปานกลาง	106	22.3
อยู่ในระดับต่ำ	2	0.4
รวม	475	100.0
3. ด้านความรับผิดชอบ		
อยู่ในระดับสูงมาก	88	18.5
อยู่ในระดับสูง	310	65.3
อยู่ในระดับปานกลาง	75	15.8
อยู่ในระดับต่ำ	2	0.4
รวม	475	100.0
4. ด้านความสามัคคี		
อยู่ในระดับสูงมาก	110	23.2
อยู่ในระดับสูง	288	60.6
อยู่ในระดับปานกลาง	74	15.6
อยู่ในระดับต่ำ	3	0.6
รวม	475	100.0
5. ด้านความอดทน		
อยู่ในระดับสูงมาก	61	12.8
อยู่ในระดับสูง	261	54.9
อยู่ในระดับปานกลาง	146	30.7
อยู่ในระดับต่ำ	7	1.5
รวม	475	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ) แสดงจำนวนร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมที่มีต่อสถานการณ์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ด้านความยุติธรรม		
อยู่ในระดับสูงมาก	47	9.9
อยู่ในระดับสูง	299	62.9
อยู่ในระดับปานกลาง	123	25.9
อยู่ในระดับต่ำ	6	1.3
รวม	475	100.0
6. ด้านความมีเหตุผล		
อยู่ในระดับสูงมาก	28	5.9
อยู่ในระดับสูง	321	67.6
อยู่ในระดับปานกลาง	118	24.8
อยู่ในระดับต่ำ	8	1.7
รวม	475	100.0
7. โดยรวม		
อยู่ในระดับสูงมาก	50	10.5
อยู่ในระดับสูง	322	67.8
อยู่ในระดับปานกลาง	103	21.7
รวม	475	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 47.4 28.6 และ 19.8 ตามลำดับ ความคิดเห็นด้านความซื่อสัตย์สุจริตส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับสูงมาก และระดับปานกลาง ร้อยละ 42.7 34.5 และ 22.3 ตามลำดับ ความคิดเห็นด้านความรับผิดชอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับสูงมาก และระดับปานกลาง ร้อยละ 65.3 18.5 และ 15.8 ความคิดเห็นด้านความสามัคคีส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับสูงมาก และระดับปานกลาง ร้อยละ 60.6 23.2 และ 15.6 ตามลำดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความอดุสาหะส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 54.9

30.7 และ 12.8 ตามลำดับ ด้านความยุติธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 62.9 25.9 และ 9.9 ตามลำดับ ความคิดเห็นด้านความมีเหตุผล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 67.6 24.8 และ 5.9 ตามลำดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 67.8 21.7 และ 10.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดทนอดกลั้น ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม จากค่าคะแนนต่ำสุด (Minimum) ค่าคะแนนสูงสุด (Maximum) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังแสดงใน ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	จำนวน (คน)	Min	Max	Mean	S.D.
ด้านความมีระเบียบวินัย	475	1.63	5.00	3.67	0.59
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	475	2.00	5.00	3.92	0.53
ด้านความรับผิดชอบ	475	2.33	5.00	3.88	0.48
ด้านความสามัคคี	475	2.33	5.00	3.91	0.47
ด้านความอดทนอดกลั้น	475	2.38	5.00	3.65	0.49
ด้านความยุติธรรม	475	2.22	5.00	3.69	0.49
ด้านความมีเหตุผล	475	2.22	4.78	3.64	0.44
โดยรวม	475	2.68	4.74	3.76	0.42

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีคะแนนเฉลี่ย 7 ด้าน และโดยรวมอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.59) ด้านซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.53) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.48) ด้านความสามัคคี ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.47) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=3.65$, S.D.=0.49) ด้านความยุติธรรม ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.49) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.44) และโดยรวม ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.42) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.74 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.68

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม จำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ลำดับการเกิด ศาสนา ชั้นเรียน ระดับผลการเรียน
- ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ผู้ที่ดูแลนักเรียนในปัจจุบัน ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด ภูมิฐานะของผู้ดูแล ลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ดูแล อาชีพของผู้ดูแล รายได้ของครอบครัว สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู
- ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน เพื่อนสนิทที่โรงเรียน ความมีจริยธรรมและคุณธรรมของเพื่อนที่สนิทมากที่สุด ครูในอุดมคติ ความมีจริยธรรมและคุณธรรมของครูในอุดมคติ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด
- ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ ได้แก่ สื่อบุคคล (บิดาและมารดา เพื่อน ครู พระ ฯลฯ) และสื่อที่ไม่ใช่บุคคล (ทีวี หนังสือบันเทิงต่างๆ หนังสือธรรมะ วิทยู หนังสือเรียน แผ่นพับ เทป/ซีดี อินเทอร์เน็ต โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)

ดังแสดงใน ตารางที่ 7 – 107

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้าน และโดยรวม ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	เพศ	Mean	S.D.	df	t
ด้านความมีระเบียบวินัย	ชาย (264)	3.52	0.42	473.00	-6.33 **
	หญิง (211)	3.85	0.50	472.96	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ชาย (264)	3.80	0.52	473.00	-6.16 **
	หญิง (211)	4.07	0.49	460.87	
ด้านความรับผิดชอบ	ชาย (264)	3.76	0.50	473.00	-6.39 **
	หญิง (211)	4.03	0.40	473.99	
ด้านความสามัคคี	ชาย (264)	3.82	0.50	473.00	-4.46 **
	หญิง (211)	4.02	0.42	470.89	
ด้านความอดุสหาหะ	ชาย (264)	3.57	0.51	473.00	-4.31 **
	หญิง (211)	3.76	0.43	471.51	
ด้านความยุติธรรม	ชาย (264)	3.56	0.49	473.00	-6.44 **
	หญิง (211)	3.84	0.44	466.37	
ด้านความมีเหตุผล	ชาย (264)	3.57	0.46	473.00	-3.57 **
	หญิง (211)	3.71	0.39	472.14	
โดยรวม	ชาย (264)	3.66	0.43	473.00	-6.37 **
	หญิง (211)	3.90	0.35	472.97	

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มนักเรียนหญิงและกลุ่มนักเรียนชาย มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสหาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ โดยนักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมรายด้าน และโดยรวมสูงกว่านักเรียนชาย

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	อายุ	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	15 ปี	3.54	0.69	2.08	0.08
	16 ปี	3.61	0.58		
	17 ปี	3.75	0.55		
	18 ปี	3.69	0.59		
	19 ปีขึ้นไป	3.65	0.47		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	15 ปี	3.87	0.59	0.61	0.66
	16 ปี	3.92	0.54		
	17 ปี	3.95	0.46		
	18 ปี	3.88	0.57		
	19 ปีขึ้นไป	4.02	0.53		
ด้านความรับผิดชอบ	15 ปี	3.72	0.60	2.73	0.03*
	16 ปี	3.92	0.48		
	17 ปี	3.93	0.42		
	18 ปี	3.86	0.47		
	19 ปีขึ้นไป	3.93	0.30		
ด้านความสามัคคี	15 ปี	3.74	0.52	3.04	0.02*
	16 ปี	3.91	0.47		
	17 ปี	3.98	0.47		
	18 ปี	3.91	0.44		
	19 ปีขึ้นไป	3.93	0.30		
ด้านความอุตสาหกรรม	15 ปี	3.58	0.59	1.10	0.36
	16 ปี	3.64	0.44		
	17 ปี	3.70	0.48		
	18 ปี	3.66	0.48		
	19 ปีขึ้นไป	3.49	0.58		

ตารางที่ 8 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	อายุ	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความยุติธรรม	15 ปี	3.52	0.58	3.12	0.02*
	16 ปี	3.74	0.47		
	17 ปี	3.74	0.46		
	18 ปี	3.65	0.46		
	19 ปีขึ้นไป	3.62	0.40		
ด้านความมีเหตุผล	15 ปี	3.48	0.47	2.72	0.03*
	16 ปี	3.67	0.40		
	17 ปี	3.68	0.43		
	18 ปี	3.64	0.46		
	19 ปีขึ้นไป	3.56	0.48		
โดยรวม	15 ปี	3.64	0.51	2.32	0.06
	16 ปี	3.77	0.39		
	17 ปี	3.82	0.38		
	18 ปี	3.76	0.42		
	19 ปีขึ้นไป	3.75	0.36		

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม และด้านความมีเหตุผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

สำนักงานอธิการบดี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับอายุของนักเรียน	\bar{x}	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 18 ปี	อายุ 19 ปีขึ้นไป	อายุ 17 ปี
อายุ 15 ปี	3.74					
อายุ 16 ปี	3.91	0.17				
อายุ 18 ปี	3.91	0.17	0.01			
อายุ 19 ปีขึ้นไป	3.93	0.19	0.23	0.02		
อายุ 17 ปี	3.98	0.24*	0.07	0.67	0.05	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 9 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 17 ปี และกลุ่มอายุ 15 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยนักเรียนกลุ่มอายุ 17 ปี มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่ากลุ่มนักเรียนระดับอายุ 15 ปี

ตารางที่ 10 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับอายุของนักเรียน	\bar{x}	อายุ 15 ปี	อายุ 19 ปีขึ้นไป	อายุ 18 ปี	อายุ 17 ปี	อายุ 16 ปี
อายุ 15 ปี	3.52					
อายุ 19 ปีขึ้นไป	3.62	0.10				
อายุ 18 ปี	3.65	0.13	0.02			
อายุ 17 ปี	3.74	0.22*	0.12	0.09		
อายุ 16 ปี	3.74	0.22*	0.11	0.09	0.01	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 10 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 17 ปี และอายุ 16 ปี กับกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 17 ปีและ 16 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี

ตารางที่ 11 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับอายุของนักเรียน	\bar{X}	อายุ 15 ปี	อายุ 19 ปีขึ้นไป	อายุ 18 ปี	อายุ 17 ปี	อายุ 16 ปี
อายุ 15 ปี	3.72					
อายุ 18 ปี	3.85	0.14				
อายุ 16 ปี	3.92	0.20*	0.06			
อายุ 17 ปี	3.93	0.21*	0.07	0.01		
อายุ 19 ปีขึ้นไป	3.93	0.21	0.07	0.01	0.01	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 11 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 17 ปี และอายุ 16 ปี กับกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 17 ปีและ 16 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี

ตารางที่ 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับอายุของนักเรียน	\bar{X}	อายุ 15 ปี	อายุ 19 ปีขึ้นไป	อายุ 18 ปี	อายุ 17 ปี	อายุ 16 ปี
อายุ 15 ปี	3.48					
อายุ 19 ปีขึ้นไป	3.56	0.08				
อายุ 18 ปี	3.63	0.15	0.07			
อายุ 16 ปี	3.67	0.18*	0.10	0.03		
อายุ 17 ปี	3.68	0.19*	0.11	0.04	0.01	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 12 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 17 ปี และอายุ 16 ปี กับกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 17 ปีและ 16 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี

ตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ลำดับการเกิดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ลำดับการเกิด	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	บุตรคนที่ 1	3.66	0.56	1.01	0.39
	บุตรคนที่ 2	3.63	0.63		
	บุตรคนที่ 3	3.75	0.61		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.79	0.57		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	บุตรคนที่ 1	3.91	0.52	1.33	0.26
	บุตรคนที่ 2	3.88	0.54		
	บุตรคนที่ 3	4.04	0.47		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.98	0.56		
ด้านความรับผิดชอบ	บุตรคนที่ 1	3.88	0.49	0.45	0.72
	บุตรคนที่ 2	3.88	0.47		
	บุตรคนที่ 3	3.88	0.48		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.99	0.44		
ด้านความสามัคคี	บุตรคนที่ 1	3.93	0.44	0.64	0.59
	บุตรคนที่ 2	3.87	0.50		
	บุตรคนที่ 3	3.91	0.53		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.96	0.49		
ด้านความอุตสาหกรรม	บุตรคนที่ 1	3.64	0.47	0.84	0.47
	บุตรคนที่ 2	3.63	0.50		
	บุตรคนที่ 3	3.74	0.45		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.72	0.64		
ด้านความยุติธรรม	บุตรคนที่ 1	3.68	0.47	0.20	0.90
	บุตรคนที่ 2	3.68	0.52		
	บุตรคนที่ 3	3.73	0.51		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.72	0.38		

ตารางที่ 13 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ลำดับการเกิดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ลำดับการเกิด	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีเหตุผล	บุตรคนที่ 1	3.64	0.45	1.75	0.16
	บุตรคนที่ 2	3.59	0.43		
	บุตรคนที่ 3	3.75	0.44		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.63	0.38		
โดยรวม	บุตรคนที่ 1	3.76	0.40	0.84	0.47
	บุตรคนที่ 2	3.74	0.43		
	บุตรคนที่ 3	3.83	0.44		
	บุตรคนที่ 4 ขึ้นไป	3.83	0.43		

* p < 0.05

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 แสดงผลของการทดสอบความแตกต่าง คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และ คริสต์/อิสลาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ศาสนา	Mean	S.D.	df	t
ด้านความมีระเบียบวินัย	พุทธ	3.67	0.59	473	0.04
	คริสต์ / อิสลาม	3.66	0.58	18.42	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	พุทธ	3.92	0.52	473	-0.16
	คริสต์ / อิสลาม	3.94	0.58	18.12	
ด้านความรับผิดชอบ	พุทธ	3.88	0.48	473	-0.47
	คริสต์ / อิสลาม	3.94	0.50	18.25	
ด้านความสามัคคี	พุทธ	3.91	0.47	473	0.33
	คริสต์ / อิสลาม	3.87	0.52	18.13	
ด้านความอดุทสาหะ	พุทธ	3.66	0.49	473	1.06
	คริสต์ / อิสลาม	3.53	0.47	18.46	
ด้านความยุติธรรม	พุทธ	3.69	0.48	473	-0.24
	คริสต์ / อิสลาม	3.72	0.53	18.13	
ด้านความมีเหตุผล	พุทธ	3.64	0.44	473	0.62
	คริสต์ / อิสลาม	3.59	0.38	18.79	
โดยรวม	พุทธ	3.77	0.41	4.73	0.15
	คริสต์ / อิสลาม	3.75	0.45	18.14	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และ ศาสนาคริสต์/อิสลาม มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุทสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวมของกลุ่มนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์/อิสลาม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับชั้นเรียน	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.49	0.65	8.04	0.00**
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.74	0.54		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.73	0.56		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.81	0.60	4.95	0.01*
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.01	0.45		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.92	0.52		
ด้านความรับผิดชอบ	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.75	0.57	10.51	0.00**
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.00	0.39		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.88	0.45		
ด้านความสามัคคี	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.73	0.52	14.39	0.00**
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.02	0.44		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.94	0.43		
ด้านความอุตสาหะ	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.53	0.51	6.29	0.00**
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.73	0.43		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.67	0.50		
ด้านความยุติธรรม	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.58	.55	7.02	0.00**
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.79	0.44		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.68	0.46		
ด้านความมีเหตุผล	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.53	0.45	6.95	0.00**
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.72	0.39		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.64	0.45		
โดยรวม	มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.63	0.47	11.21	0.00**
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.86	0.35		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.78	0.40		

** p < 0.01 * p < 0.05

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดสาหัส ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

ตารางที่ 16 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับชั้นเรียน	\bar{x}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 5
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.49			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.73	0.23*		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.74	0.24*	0.01	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 16 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัยสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับชั้นเรียน	\bar{X}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 5
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.81			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4.01	0.11*		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.92	0.19*	0.09	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 17 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 18 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับชั้นเรียน	\bar{X}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 5
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.75			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.92	0.14*		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.01	0.25*	0.12	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 18 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 19 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	\bar{x}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 5
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.73			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.94	0.21*		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.02	0.29*	0.08	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 19 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคี สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 20 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับชั้นเรียน	\bar{x}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 5
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.53			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.67	0.14*		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.73	0.20*	0.06	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 20 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความอดุสาหะ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 21 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับชั้นเรียน	\bar{x}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 5
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.58			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.68	0.10		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.79	0.21*	0.11	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 21 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 22 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีเหตุผลระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับชั้นเรียน	\bar{x}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 5
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.53			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.64	0.12		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.72	0.19*	0.07	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 22 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 23 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับชั้นเรียน	\bar{x}	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 6
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.63			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.78	0.15*		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.86	0.23*	0.08	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 23 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรม	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.50	0.65	11.07	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.69	0.55		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	3.91	0.50		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.78	0.54	9.95	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.94	0.51		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	4.11	0.47		
ด้านความรับผิดชอบ	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.72	0.52	12.92	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.94	0.45		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	4.02	0.38		
ด้านความสามัคคี	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.76	0.52	12.16	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.96	0.43		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	4.05	0.45		
ด้านความยุติธรรม	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.45	0.48	16.35	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.71	0.49		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	3.80	0.37		
ด้านความยุติธรรม	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.49	0.50	21.04	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.74	0.45		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	3.91	0.43		
ด้านความมีเหตุผล	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.51	0.47	14.06	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.66	0.41		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	3.84	0.38		
โดยรวม	ต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99)	3.60	0.45	19.43	0.00**
	ปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99)	3.80	0.38		
	สูง (เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00)	3.95	0.32		

** p < 0.01

จากตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ

ตารางที่ 25 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.51			
ปานกลาง	3.69	0.18*		
สูง	3.91	0.40*	0.22*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 25 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

ตารางที่ 26 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.78			
ปานกลาง	3.94	0.17*		
สูง	4.11	0.34*	0.17	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 26 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตารางที่ 27 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.72			
ปานกลาง	3.94	0.21*		
สูง	4.02	0.30*	8.45	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 27 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบสูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตารางที่ 28 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.76			
ปานกลาง	3.95	0.20*		
สูง	4.05	0.30*	9.87	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 28 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคีสูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตารางที่ 29 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.46			
ปานกลาง	3.71	0.25*		
สูง	3.80	0.34*	9.08	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 29 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตารางที่ 30 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.49			
ปานกลาง	3.74	0.25*		
สูง	3.91	0.42*	0.18	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 30 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรมสูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตารางที่ 31 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.51			
ปานกลาง	3.66	0.15*		
สูง	3.84	0.34*	0.19*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 31 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล

สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนปานกลาง

ตารางที่ 32 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{x}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	3.60			
ปานกลาง	3.80	0.20*		
สูง	3.95	0.35*	0.15*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 32 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ผู้ดูแลนักเรียนในปัจจุบัน	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	บิดาและมารดา	3.67	0.59	1.03	0.40
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.50	0.64		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.57	0.57		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.60	0.57		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	3.97	0.55		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.74	0.57		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	บิดาและมารดา	3.92	0.52	1.38	0.23
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.75	0.56		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.81	0.57		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.85	0.61		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	4.24	0.35		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.96	0.46		
ด้านความรับผิดชอบ	บิดาและมารดา	3.88	0.48	1.37	0.23
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.67	0.62		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.82	0.43		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.86	0.47		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	4.20	0.41		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.90	0.43		
ด้านความสามัคคี	บิดาและมารดา	3.91	0.46	1.67	0.14
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.71	0.56		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.71	0.53		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.93	0.45		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	4.18	0.25		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.95	0.56		

ตารางที่ 33 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลต่างกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ผู้ดูแลนักเรียนในปัจจุบัน	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความซื่อสัตย์	บิดาและมารดา	3.65	0.51	0.63	0.68
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.50	0.43		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.58	0.44		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.64	0.45		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	3.83	0.45		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.71	0.43		
ด้านความยุติธรรม	บิดาและมารดา	3.67	0.48	0.88	0.49
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.73	0.33		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.70	0.54		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.67	0.47		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	3.97	0.40		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.73	0.55		
ด้านความมีเหตุผล	บิดาและมารดา	3.64	0.44	0.69	0.63
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.56	0.47		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.57	0.46		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.58	0.47		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	3.69	0.24		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.72	0.42		
โดยรวม	บิดาและมารดา	3.76	0.42	1.26	0.28
	บิดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.63	0.43		
	มารดาเลี้ยงดูคนเดียว	3.68	0.40		
	บิดาและมารดาเลี้ยง	3.73	0.41		
	มารดาและบิดาเลี้ยง	4.01	0.30		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.82	0.41		

* p < 0.05

จากตารางที่ 33 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอุตสาหะ ความสามัคคี ความยุติธรรม ความมีเหตุผล และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความมีระเบียบวินัย	บิดา	3.59	0.61	1.60	0.17
	มารดา	3.72	0.57		
	บิดาเลี้ยง	3.53	0.56		
	มารดาเลี้ยง	3.41	0.60		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.66	0.66		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	บิดา	3.84	0.52	2.11	0.08
	มารดา	3.96	0.52		
	บิดาเลี้ยง	3.72	0.49		
	มารดาเลี้ยง	4.06	0.22		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.92	0.54		
ด้านความรับผิดชอบ	บิดา	3.79	0.53	2.68	0.07
	มารดา	3.94	0.44		
	บิดาเลี้ยง	3.74	0.40		
	มารดาเลี้ยง	3.89	0.37		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.86	0.53		
ด้านความสามัคคี	บิดา	3.79	0.51	5.02	0.00**
	มารดา	3.97	0.45		
	บิดาเลี้ยง	3.70	0.43		
	มารดาเลี้ยง	3.58	0.43		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.97	0.45		

ตารางที่ 34 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม นักเรียนมากที่สุด	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความซื่อสัตย์	บิดา	3.59	0.50	2.94	0.06
	มารดา	3.70	0.48		
	บิดาเลี้ยง	3.39	0.51		
	มารดาเลี้ยง	3.41	0.37		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.68	0.47		
ด้านความยุติธรรม	บิดา	3.57	0.52	4.09	0.00**
	มารดา	3.73	0.47		
	บิดาเลี้ยง	3.49	0.43		
	มารดาเลี้ยง	3.58	0.27		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.81	0.46		
ด้านความมีเหตุผล	บิดา	3.58	0.46	2.04	0.09
	มารดา	3.68	0.42		
	บิดาเลี้ยง	3.47	0.47		
	มารดาเลี้ยง	3.47	0.23		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.64	0.44		
โดยรวม	บิดา	3.68	0.44	3.66	0.01*
	มารดา	3.81	0.39		
	บิดาเลี้ยง	3.58	0.39		
	มารดาเลี้ยง	3.63	0.23		
	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.79	0.43		

** p < 0.01 * p < 0.05

จากตารางที่ 34 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี และ ด้านความยุติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนจริยธรรมโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

ตารางที่ 35 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม นักเรียนมากที่สุด	\bar{X}	มารดา เลี้ยง	บิดา เลี้ยง	บิดา	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่ บิดามารดา	มารดา
มารดาเลี้ยง	3.58					
บิดาเลี้ยง	3.70	0.12				
บิดา	3.79	0.21	0.09			
ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.97	0.39	0.27	0.18		
มารดา	3.97	0.39	0.27	0.18*	0.01	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 35 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม กับ นักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคี สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม นักเรียนมากที่สุด	\bar{X}	บิดา เลี้ยง	บิดา	มารดา เลี้ยง	มารดา	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่ บิดามารดา
บิดาเลี้ยง	3.49					
บิดา	3.57	0.08				
มารดาเลี้ยง	3.58	0.09	0.10			
มารดา	3.73	0.24	0.16*	0.15		
ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.81	0.31	0.24	0.22	0.07	

* $p < .05$

จากตารางที่ 36 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม กับ นักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม

ตารางที่ 37 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม โดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม นักเรียนมากที่สุด	\bar{X}	บิดา เลี้ยง	มารดา เลี้ยง	บิดา	ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่ บิดามารดา	มารดา
บิดาเลี้ยง	3.58					
มารดาเลี้ยง	3.63	0.05				
บิดา	3.68	0.10	0.05			
ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา	3.79	0.21	0.16	0.11		
มารดา	3.81	0.24	0.19	0.14*	0.02	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 37 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม กับ นักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีบิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด กับอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ภูมิลำเนาของผู้ดูแล	Mean	S.D.	df	T
ด้านความมีระเบียบวินัย	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.65	0.60	473	-0.96
	ต่างจังหวัด	3.72	0.56	153.53	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.90	0.52	473	-1.70
	ต่างจังหวัด	4.00	0.54	142.59	
ด้านความรับผิดชอบ	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.87	0.48	473	-1.39
	ต่างจังหวัด	3.94	0.47	147.83	
ด้านความสามัคคี	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.89	0.47	473	-2.19*
	ต่างจังหวัด	4.01	0.49	142.74	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.64	0.50	473	-0.85
	ต่างจังหวัด	3.69	0.45	159.62	
ด้านความยุติธรรม	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.67	0.49	473	-1.81
	ต่างจังหวัด	3.76	0.45	159.56	
ด้านความมีเหตุผล	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.62	0.44	473	-1.96
	ต่างจังหวัด	3.71	0.42	151.17	
โดยรวม	กรุงเทพฯและปริมณฑล	3.75	0.42	473	-1.86
	ต่างจังหวัด	3.83	0.40	153.49	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 38 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีภูมิลำเนาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคีสูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวเดียวกับครอบครัวขยาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ลักษณะครอบครัว	Mean	S.D.	df	T
ด้านความมีระเบียบวินัย	ครอบครัวเดี่ยว	3.69	0.59	473	1.30
	ครอบครัวขยาย	3.62	0.59	314.32	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ครอบครัวเดี่ยว	3.91	0.54	473	-0.36
	ครอบครัวขยาย	3.93	0.51	330.66	
ด้านความรับผิดชอบ	ครอบครัวเดี่ยว	3.88	0.47	473	-0.22
	ครอบครัวขยาย	3.89	0.49	306.53	
ด้านความสามัคคี	ครอบครัวเดี่ยว	3.91	0.46	473	0.21
	ครอบครัวขยาย	3.90	0.51	287.97	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ครอบครัวเดี่ยว	3.64	0.51	473	-0.71
	ครอบครัวขยาย	3.67	0.45	349.70	
ด้านความยุติธรรม	ครอบครัวเดี่ยว	3.67	0.48	473	-0.86
	ครอบครัวขยาย	3.71	0.50	305.21	
ด้านความมีเหตุผล	ครอบครัวเดี่ยว	3.67	0.43	473	2.05*
	ครอบครัวขยาย	3.58	0.44	311.58	
โดยรวม	ครอบครัวเดี่ยว	3.77	0.42	473	0.25
	ครอบครัวขยาย	3.76	0.41	314.96	

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 39 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในลักษณะครอบครัวต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวขยาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับการศึกษาของผู้ดูแล	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.60	0.71	1.42	0.23
	ประถมศึกษา	3.72	0.58		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.59	0.60		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.75	0.60		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.63	0.53		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.89	0.53	2.93	0.02*
	ประถมศึกษา	4.00	0.50		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.83	0.53		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.97	0.58		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.88	0.51		
ด้านความรับผิดชอบ	ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.89	0.50	3.03	0.02*
	ประถมศึกษา	3.98	0.45		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.82	0.48		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.90	0.49		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.80	0.47		
ด้านความสามัคคี	ไม่ได้เรียนหนังสือ	4.01	0.61	2.29	0.06
	ประถมศึกษา	3.96	0.46		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.83	0.47		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.96	0.50		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.89	0.44		
ด้านความอุตสาหกรรม	ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.71	0.63	3.50	0.01*
	ประถมศึกษา	3.71	0.47		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.54	0.48		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.73	0.49		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.67	0.48		

ตารางที่ 40 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ระดับการศึกษาของผู้ดูแล	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความยุติธรรม	ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.63	0.59	4.07	0.00**
	ประถมศึกษา	3.77	0.45		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.58	0.49		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.79	0.50		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.63	0.48		
ด้านความมีเหตุผล	ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.79	0.35	1.63	0.17
	ประถมศึกษา	3.68	0.41		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.58	0.45		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.67	0.49		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.59	0.40		
โดยรวม	ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.79	0.49	3.35	0.01*
	ประถมศึกษา	3.83	0.39		
	มัธยมศึกษา / ปวช.	3.68	0.42		
	อนุปริญญา / ปวส.	3.82	0.44		
	ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.73	0.39		

** p < 0.01 * p < 0.05

จากตารางที่ 40 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ส่วนด้านความยุติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่าง กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับการศึกษาของผู้ดูแล	\bar{X}	มัธยมศึกษา / ปวช.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	ไม่ได้เรียนหนังสือ	อนุปริญญา / ปวส.	ประถม ศึกษา
มัธยมศึกษา / ปวช.	3.83					
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.89	5.38				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.89	5.91	5.35			
อนุปริญญา / ปวส.	3.97	0.14	8.63	8.10		
ประถมศึกษา	4.00	0.18*	0.012	0.11	3.74	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 41 เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบ การศึกษาชั้นประถมศึกษา และ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มี คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบ การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้าน ความรับผิดชอบต่อระหว่าง กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับการศึกษาของผู้ดูแล	\bar{X}	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	มัธยมศึกษา / ปวช.	ไม่ได้เรียน หนังสือ	อนุปริญญา / ปวส.	ประถม ศึกษา
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.80					
มัธยมศึกษา / ปวช.	3.82	0.01				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.89	0.09	0.07			
อนุปริญญา / ปวส.	3.90	0.10	0.08	0.01		
ประถมศึกษา	3.98	0.18	0.16*	0.09	0.08	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 42 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา และ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้น ประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ระหว่าง กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับการศึกษาของผู้ดูแล	\bar{x}	มัธยมศึกษา / ปวช.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	ไม่ได้เรียนหนังสือ	ประถม ศึกษา	อนุปริญญา / ปวส.
มัธยมศึกษา / ปวช.	3.54					
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.67	0.13				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.71	0.17	3.94			
ประถมศึกษา	3.71	0.17*	4.12	1.79		
อนุปริญญา / ปวส.	3.73	0.19	6.43	2.49	2.31	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 43 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe'sพบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา และ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.

ตารางที่ 44 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรมของกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับการศึกษาของผู้ดูแล	\bar{x}	มัธยมศึกษา / ปวช.	ไม่ได้เรียน หนังสือ	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	ประถม ศึกษา	อนุปริญญา / ปวส.
มัธยมศึกษา / ปวช.	3.58					
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.63	4.82				
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.63	5.22	4.00			
ประถมศึกษา	3.77	0.19*	0.15	0.14		
อนุปริญญา / ปวส.	3.79	0.21*	0.16	0.15	1.27	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 44 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นอนุปริญญา / ปวส. กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา และกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นอนุปริญญา / ปวส. มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 45 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ระดับการศึกษาของผู้ดูแล	\bar{x}	มัธยมศึกษา / ปวช.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	ไม่ได้เรียน หนังสือ	อนุปริญญา / ปวส.	ประถม ศึกษา
มัธยมศึกษา / ปวช.	3.68					
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	3.73	4.52				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3.79	0.11	6.10			
อนุปริญญา / ปวส.	3.83	0.14	9.94	3.34		
ประถมศึกษา	3.82	0.15*	0.11	4.71	8.67	

* $p < .05$

จากตารางที่ 45 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับประถมศึกษา และ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.

ตารางที่ 46 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	อาชีพของผู้ดูแล	Mean	S.D.	F	P-value
ด้านความมีระเบียบวินัย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.64	0.54	4.44	0.00**
	ธุรกิจส่วนตัว	3.45	0.58		
	ค้าขาย	3.60	0.57		
	รับจ้าง	3.75	0.59		
	เกษตรกรรวม	3.96	0.63		
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.54	0.61		
	ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.90		
ธุรกิจส่วนตัว	3.76	0.59			
ค้าขาย	3.86	0.57			
รับจ้าง	3.98	0.50			
เกษตรกรรวม	4.08	0.49			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.88	0.48			
ด้านความรับผิดชอบ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.83	0.46	4.18	0.00**
	ธุรกิจส่วนตัว	3.71	0.50		
	ค้าขาย	3.84	0.49		
	รับจ้าง	3.96	0.44		
	เกษตรกรรวม	4.11	0.48		
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.83	0.52		
	ด้านความสามัคคี	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.86		
ธุรกิจส่วนตัว		3.75	0.45		
ค้าขาย		3.88	0.51		
รับจ้าง		3.97	0.47		
เกษตรกรรวม		4.03	0.49		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ		3.94	0.35		

ตารางที่ 46 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	อาชีพของผู้ดูแล	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความซื่อสัตย์	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.63	0.51	3.18	0.01*
	ธุรกิจส่วนตัว	3.52	0.56		
	ค้าขาย	3.55	0.48		
	รับจ้าง	3.74	0.44		
	เกษตรกรรม	3.79	0.54		
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.60	0.47		
ด้านความยุติธรรม	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.65	0.50	1.83	0.11
	ธุรกิจส่วนตัว	3.57	0.50		
	ค้าขาย	3.63	0.53		
	รับจ้าง	3.76	0.47		
	เกษตรกรรม	3.75	0.41		
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.70	0.44		
ด้านความมีเหตุผล	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.65	0.46	2.04	0.07
	ธุรกิจส่วนตัว	3.54	0.46		
	ค้าขาย	3.56	0.44		
	รับจ้าง	3.69	0.42		
	เกษตรกรรม	3.75	0.42		
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.60	0.38		
โดยรวม	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.74	0.41	3.89	0.00**
	ธุรกิจส่วนตัว	3.61	0.44		
	ค้าขาย	3.70	0.44		
	รับจ้าง	3.83	0.40		
	เกษตรกรรม	3.92	0.42		
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.73	0.36		

** P < 0.01 * P < 0.05

จากตารางที่ 46 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสามัคคี และด้านความอดุสสาหะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

ตารางที่ 47 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้าน ความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

อาชีพของผู้ดูแล	\bar{x}	ธุรกิจส่วนตัว	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	เกษตรกรรม
ธุรกิจส่วนตัว	3.45						
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.54	8.83					
ค้าขาย	3.60	0.15	6.30				
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.64	0.19	0.10	3.99			
รับจ้าง	3.75	0.30	0.21	0.15	0.11		
เกษตรกรรม	3.96	0.51*	0.42	0.36	0.31	0.20	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 47 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม และ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้าน ความมีระเบียบวินัย สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

อาชีพของผู้ดูแล	\bar{x}	ธุรกิจส่วนตัว	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	เกษตรกรรม
ธุรกิจส่วนตัว	3.76						
ค้าขาย	3.86	0.11					
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.88	0.12	1.21				
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.90	0.14	3.45	2.24			
รับจ้าง	3.98	0.22*	0.12	0.11	8.49		
เกษตรกรรม	4.08	0.33*	0.22*	0.21	0.18	9.85	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 48 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม และ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่ได้ประกอบอาชีพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 49 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

อาชีพของผู้ดูแล	\bar{X}	ธุรกิจส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับจ้าง	เกษตรกร
ธุรกิจส่วนตัว	3.71						
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.83	0.12					
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.83	0.12	8.46				
ค้าขาย	3.84	0.13	8.35	1.68			
รับจ้าง	3.96	0.25	0.12	0.13	0.12		
เกษตรกร	4.11	0.40*	0.28	0.28	0.27	0.15	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 49 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกร กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกร มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 50 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

อาชีพของผู้ดูแล	\bar{X}	ธุรกิจส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	รับจ้าง	เกษตรกร
ธุรกิจส่วนตัว	3.74						
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.86	0.12					
ค้าขาย	3.88	0.13	0.02				
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.94	0.12	0.80	0.07			
รับจ้าง	3.97	0.23*	0.11	0.09	0.03		
เกษตรกรรวม	4.03	0.28	0.17	0.15	0.09	0.06	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 50 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 51 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

อาชีพของผู้ดูแล	\bar{X}	ธุรกิจส่วนตัว	ค้าขาย	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	เกษตรกร
ธุรกิจส่วนตัว	3.51						
ค้าขาย	3.55	0.04					
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.60	0.08	0.05				
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.63	0.12	0.08	0.03			
รับจ้าง	3.73	0.22	0.18*	0.14	0.10		
เกษตรกร	3.79	0.27	0.24	0.19	0.16	0.05	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 51 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 52 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม โดยรวมระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

อาชีพของผู้ดูแล	\bar{X}	ธุรกิจส่วนตัว	ค้าขาย	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	เกษตรกร
ธุรกิจส่วนตัว	3.61						
ค้าขาย	3.70	9.13					
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.73	0.11	2.34				
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.74	0.13	3.48	1.14			
รับจ้าง	3.83	0.22	0.13	0.11	9.71		
เกษตรกร	3.92	0.31*	0.22	0.20	0.19	8.91	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 52 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกร กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกร มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 53 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนครอบครัวมีรายได้ต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	รายได้ของครอบครัว	Mean	S.D.	F	P ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	ไม่มีรายได้	3.65	0.75	0.45	0.81
	< 5,000 บาท	3.62	0.61		
	5,000 – 10,000	3.72	0.61		
	10,001 – 20,000	3.70	0.56		
	20,001 – 50,000	3.63	0.55		
	> 50,000 บาท	3.61	0.52		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ไม่มีรายได้	3.93	0.52	0.30	0.91
	< 5,000 บาท	3.92	0.52		
	5,000 – 10,000	3.96	0.55		
	10,001 – 20,000	3.88	0.54		
	20,001 – 50,000	3.91	0.50		
	> 50,000 บาท	3.88	0.52		
ด้านความรับผิดชอบ	ไม่มีรายได้	3.79	0.52	1.80	0.11
	< 5,000 บาท	3.93	0.49		
	5,000 – 10,000	3.92	0.48		
	10,001 – 20,000	3.94	0.48		
	20,001 – 50,000	3.81	0.47		
	> 50,000 บาท	3.76	0.34		
ด้านความสามัคคี	ไม่มีรายได้	3.79	0.49	1.29	0.27
	< 5,000 บาท	3.88	0.52		
	5,000 – 10,000	3.95	0.45		
	10,001 – 20,000	3.97	0.45		
	20,001 – 50,000	3.87	0.48		
	> 50,000 บาท	3.85	0.45		

ตารางที่ 53 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	รายได้ของครอบครัว	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความซื่อสัตย์	ไม่มีรายได้	3.50	0.53	0.91	0.48
	< 5,000 บาท	3.63	0.48		
	5,000 – 10,000	3.66	0.53		
	10,001 – 20,000	3.70	0.46		
	20,001 – 50,000	3.66	0.47		
	> 50,000 บาท	3.61	0.52		
	ด้านความยุติธรรม	ไม่มีรายได้	3.52		
< 5,000 บาท	3.64	0.47			
5,000 – 10,000	3.75	0.49			
10,001 – 20,000	3.76	0.47			
20,001 – 50,000	3.66	0.49			
> 50,000 บาท	3.69	0.49			
ด้านความมีเหตุผล	ไม่มีรายได้	3.43	0.49	2.64	0.02*
	< 5,000 บาท	3.63	0.44		
	5,000 – 10,000	3.62	0.41		
	10,001 – 20,000	3.72	0.42		
	20,001 – 50,000	3.64	0.42		
	> 50,000 บาท	3.53	0.52		
	โดยรวม	ไม่มีรายได้	3.66		
< 5,000 บาท		3.75	0.23		
5,000 – 10,000		3.79	0.42		
10,001 – 20,000		3.81	0.40		
20,001 – 50,000		3.74	0.40		
> 50,000 บาท		3.69	0.40		

* p < 0.05

จากตารางที่ 53 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < 0.05

ตารางที่ 54 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

รายได้ของผู้ดูแล	\bar{X}	ไม่มี รายได้	> 50,000 บาท	5,001- 10,000 บาท	< 5,000 บาท	20,001- 50,000 บาท	10,001- 20,000 บาท
ไม่มีรายได้	3.43						
> 50,000 บาท	3.53	0.10					
5,001-10,000 บาท	3.62	0.19	9.13				
< 5,000 บาท	3.63	0.21	0.10	1.19			
20,001-50,000 บาท	3.64	0.21	0.11	1.73	5.43		
10,001-20,000 บาท	3.72	0.29*	0.19	0.10	8.93	9.39	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 54 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ 10,001-20,000 บาท กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลที่ไม่มีรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลที่ไม่มีรายได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 55 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	สภาพครอบครัว	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.66	0.59	0.08	0.92
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.69	0.57		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	3.67	0.61		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.90	0.52	0.48	0.62
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.94	0.53		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	3.98	0.57		
ด้านความรับผิดชอบ	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.87	0.49	0.82	0.44
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.93	0.44		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	3.93	0.48		
ด้านความสามัคคี	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.89	0.47	2.07	0.13
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.95	0.49		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	4.03	0.42		
ด้านความอดุทน	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.63	0.51	1.79	0.17
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.74	0.43		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	3.62	0.42		
ด้านความยุติธรรม	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.65	0.48	3.0	0.05
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.79	0.50		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	3.74	0.45		

ตารางที่ 55 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	สภาพครอบครัว	Mean	S.D.	F	P-value
ด้านความมีเหตุผล	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.62	0.43	0.55	0.58
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.67	0.46		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	3.67	0.41		
โดยรวม	- บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน	3.75	0.42	1.21	0.30
	- บิดาหรือมารดา ถึงแก่กรรม	3.81	0.41		
	- บิดา มารดา แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง	3.81	0.40		
	หย่าร้าง				

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 55 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 56 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ในครอบครัว	Mean	S.D.	F	P-value
ด้านความมีระเบียบวินัย	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.68	0.60	0.61	0.61
	ต่างคนต่างอยู่	3.63	0.56		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.64	0.61		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	4.04	0.38		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.91	0.51	0.36	0.78
	ต่างคนต่างอยู่	3.94	0.54		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.80	0.68		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	3.96	0.51		
ด้านความรับผิดชอบ	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.89	0.47	0.47	0.70
	ต่างคนต่างอยู่	3.89	0.50		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.76	0.50		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	4.04	0.23		
ด้านความสามัคคี	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.92	0.47	0.70	0.55
	ต่างคนต่างอยู่	3.90	0.47		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.80	0.65		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	4.19	0.28		
ด้านความอุทิศสภาวะ	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.64	0.49	1.07	0.36
	ต่างคนต่างอยู่	3.69	0.49		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.60	0.45		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	4.04	0.26		
ด้านความยุติธรรม	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.68	0.47	1.50	0.21
	ต่างคนต่างอยู่	3.74	0.52		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.50	0.54		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	3.89	0.48		

ตารางที่ 56 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ในครอบครัว	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีเหตุผล	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.62	0.43	1.23	0.30
	ต่างคนต่างอยู่	3.66	0.46		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.62	0.53		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	4.07	0.26		
โดยรวม	ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี	3.76	0.41	0.73	0.54
	ต่างคนต่างอยู่	3.78	0.42		
	ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง	3.68	0.48		
	ทะเลาะกันเป็นประจำ	4.03	0.18		

* P < 0.05

จากตารางที่ 56 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวต่างกัน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผลและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 57 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	การร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	1 เดือน / ครั้ง	3.59	0.60	2.87	0.06
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.67	0.57		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.74	0.59		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1 เดือน / ครั้ง	3.86	0.53	2.22	0.11
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.91	0.55		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.96	0.50		
ด้านความรับผิดชอบ	1 เดือน / ครั้ง	3.81	0.50	3.19	0.04*
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.90	0.46		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.94	0.46		
ด้านความสามัคคี	1 เดือน / ครั้ง	3.83	4.49	3.45	0.03*
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.92	0.45		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.97	0.47		
ด้านความอุทิศสภาวะ	1 เดือน / ครั้ง	3.63	0.49	0.20	0.82
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.65	0.49		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.67	0.49		
ด้านความยุติธรรม	1 เดือน / ครั้ง	3.64	0.51	1.33	0.26
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.69	0.49		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.73	0.46		
ด้านความมีเหตุผล	1 เดือน / ครั้ง	3.57	0.45	2.80	0.06
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.64	0.45		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.67	0.41		
โดยรวม	1 เดือน / ครั้ง	3.70	0.42	2.86	0.06
	> 1 เดือน / ครั้ง	3.78	0.41		
	≤ 2 สัปดาห์ / ครั้ง	3.81	0.40		

* p < 0.05

จากตารางที่ 57 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความสามัคคีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 58 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมในครอบครัว	\bar{X}	1 เดือน / ครั้ง	>1 เดือน / ครั้ง	≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง
1 เดือน / ครั้ง	3.81			
>1 เดือน / ครั้ง	3.94	0.09		
≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง	3.94	0.13*	0.04	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 58 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรม 1 เดือน / ครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรม 1 เดือน / ครั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 59 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมใน ครอบครัว	\bar{x}	1 เดือน / ครั้ง	>1 เดือน / ครั้ง	≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง
1 เดือน / ครั้ง	3.83			
>1 เดือน / ครั้ง	3.93	0.09		
≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง	3.97	0.13*	0.04	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 59 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรม 1 เดือน / ครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์ / 1 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรม 1 เดือน / ครั้ง

ตารางที่ 60 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	การอบรมเลี้ยงดู	Mean	S.D.	F	p ^{value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	แบบประชาธิปไตย	3.75	0.54	18.95	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.19	0.69		
	แบบรักตามใจ	3.38	0.46		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	3.77	0.54		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	แบบประชาธิปไตย	3.99	0.49	19.11	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.52	0.57		
	แบบรักตามใจ	3.59	0.57		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	4.04	0.44		
ด้านความรับผิดชอบ	แบบประชาธิปไตย	3.97	0.42	23.75	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.47	0.56		
	แบบรักตามใจ	3.59	0.41		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	3.91	0.47		
ด้านความสามัคคี	แบบประชาธิปไตย	3.98	0.45	18.10	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.54	0.45		
	แบบรักตามใจ	3.67	0.52		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	3.97	0.43		
ด้านความอุทิศสภาวะ	แบบประชาธิปไตย	3.72	0.46	12.88	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.34	0.50		
	แบบรักตามใจ	3.41	0.45		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	3.66	0.50		
ด้านความยุติธรรม	แบบประชาธิปไตย	3.76	0.46	14.17	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.37	0.52		
	แบบรักตามใจ	3.42	0.50		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	3.69	0.46		

ตารางที่ 60 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	การอบรมเลี้ยงดู	Mean	S.D.	F	p ^{-value}
ด้านความมีเหตุผล	แบบประชาธิปไตย	3.69	0.41	13.13	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.34	0.51		
	แบบรักตามใจ	3.45	0.40		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	3.67	0.41		
โดยรวม	แบบประชาธิปไตย	3.84	0.37	25.29	0.00**
	แบบปล่อยปละละเลย	3.39	0.47		
	แบบรักตามใจ	3.50	0.40		
	แบบใช้อำนาจควบคุม	3.81	0.38		

** p < 0.01

จากตารางที่ 60 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดทนอดกลั้น ด้านความ ยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < 0.01

ตารางที่ 61 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{X}	แบบปล่อย ปละละเลย	แบบรัก ตามใจ	แบบประชาธิปไตย	แบบใช้อำนาจ ควบคุม
แบบปล่อยปละละเลย	3.19				
แบบรักตามใจ	3.38	0.19			
แบบประชาธิปไตย	3.75	0.56*	0.37*		
แบบใช้อำนาจควบคุม	3.77	0.58*	0.39*	1.53	

* p < 0.05

จากตารางที่ 61 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{x}	แบบปล่อย ปลละละเลย	แบบรักตามใจ	แบบประชาธิปไตย	แบบใช้อำนาจ ควบคุม
แบบปล่อยปลละละเลย	3.52				
แบบรักตามใจ	3.59	7.86			
แบบประชาธิปไตย	3.99	0.47*	0.39*		
แบบใช้อำนาจควบคุม	4.04	0.52*	0.44*	4.59	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 62 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 63 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{x}	แบบปล่อย ปลละละเลย	แบบรักตามใจ	แบบใช้อำนาจ ควบคุม	แบบ ประชาธิปไตย
แบบปล่อยปลละละเลย	3.47				
แบบรักตามใจ	3.59	0.12			
แบบใช้อำนาจควบคุม	3.91	0.44*	0.32*		
แบบประชาธิปไตย	3.97	0.50*	0.38*	6.11	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 63 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ย ด้านความรับผิดชอบ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 64 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{x}	แบบปล่อย ปลະละเลย	แบบรักตามใจ	แบบใช้อำนาจ ควบคุม	แบบ ประชาธิปไตย
แบบปล่อยปลະละเลย	3.54				
แบบรักตามใจ	3.67	0.13			
แบบใช้อำนาจควบคุม	3.97	0.43	0.31		
แบบประชาธิปไตย	3.98	0.44*	0.31*	6.73	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 64 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคี สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 65 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{x}	แบบปล่อย ปลະละเลย	แบบรักตามใจ	แบบใช้อำนาจ ควบคุม	แบบ ประชาธิปไตย
แบบปล่อยปลະละเลย	3.34				
แบบรักตามใจ	3.41	7.81			
แบบใช้อำนาจควบคุม	3.66	0.33*	0.25		
แบบประชาธิปไตย	3.72	0.38*	0.31*	5.53	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 65 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 66 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{x}	แบบปล่อย ปลະละเลย	แบบรักตามใจ	แบบใช้อำนาจ ควบคุม	แบบ ประชาธิปไตย
แบบปล่อยปลະละเลย	3.37				
แบบรักตามใจ	3.42	5.11			
แบบใช้อำนาจควบคุม	3.69	0.32*	0.26		
แบบประชาธิปไตย	3.76	0.39*	0.34*	7.40	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 66 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 67 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{x}	แบบปล่อย ปลละละเลย	แบบรักตามใจ	แบบใช้อำนาจ ควบคุม	แบบ ประชาธิปไตย
แบบปล่อยปลละละเลย	3.34				
แบบรักตามใจ	3.45	0.11			
แบบใช้อำนาจควบคุม	3.67	0.33*	0.22		
แบบประชาธิปไตย	3.69	0.36*	0.24*	2.52	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 67 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลละละเลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 68 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การอบรมเลี้ยงดู	\bar{x}	แบบปล่อย ปลະละเลย	แบบรักตามใจ	แบบใช้อำนาจ ควบคุม	แบบ ประชาธิปไตย
แบบปล่อยปลະละเลย	3.39				
แบบรักตามใจ	3.50	0.11			
แบบใช้อำนาจควบคุม	3.81	0.42*	0.31*		
แบบประชาธิปไตย	3.84	0.44*	0.34*	2.30	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 68 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ

ตารางที่ 69 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ขนาดโรงเรียน	Mean	S.D.	F	p ^{value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.69	0.51	11.72	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.43	0.64		
	ขนาดกลาง	3.75	0.63		
	ขนาดเล็ก	4.00	0.60		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.94	0.52	7.26	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.73	0.53		
	ขนาดกลาง	4.04	0.55		
	ขนาดเล็ก	4.06	0.40		
ด้านความรับผิดชอบ	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.94	0.42	14.53	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.64	0.51		
	ขนาดกลาง	3.94	0.53		
	ขนาดเล็ก	4.08	0.43		
ด้านความสามัคคี	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.96	0.42	5.18	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.78	0.54		
	ขนาดกลาง	3.86	0.53		
	ขนาดเล็ก	4.04	0.44		
ด้านความเอื้อตาสหะ	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.72	0.44	6.61	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.48	0.54		
	ขนาดกลาง	3.62	0.50		
	ขนาดเล็ก	3.72	0.52		
ด้านความยุติธรรม	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.75	0.45	12.47	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.45	0.49		
	ขนาดกลาง	3.73	0.55		
	ขนาดเล็ก	3.85	0.38		

ตารางที่ 69 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ขนาดโรงเรียน	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความมีเหตุผล	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.66	0.40	5.49	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.51	0.50		
	ขนาดกลาง	3.66	0.45		
	ขนาดเล็ก	3.79	0.41		
โดยรวม	ขนาดใหญ่พิเศษ	3.81	0.36	11.94	0.00**
	ขนาดใหญ่	3.57	0.46		
	ขนาดกลาง	3.80	0.46		
	ขนาดเล็ก	3.93	0.38		

** p < 0.01

จากตารางที่ 69 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < 0.01

ตารางที่ 70 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.43				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.69	0.26*			
ขนาดกลาง	3.75	0.32*	5.73		
ขนาดเล็ก	4.00	0.56*	0.30*	0.25	

* p < 0.05

จากตารางที่ 70 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 71 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.73				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.94	0.21*			
ขนาดกลาง	4.04	0.31*	9.76		
ขนาดเล็ก	4.06	0.32*	0.11	1.59	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 71 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 72 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.64				
ขนาดกลาง	3.94	0.30*			
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.94	0.30*	1.63		
ขนาดเล็ก	4.08	0.44*	0.14	0.14	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 72 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบต่อ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 73 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.78				
ขนาดกลาง	3.86	8.67			
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.96	0.18*	9.35		
ขนาดเล็ก	4.04	0.26*	0.17	8.11	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 73 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคี สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 74 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่พิเศษ
ขนาดใหญ่	3.48				
ขนาดกลาง	3.62	0.14			
ขนาดเล็ก	3.71	0.23	9.56		
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.72	0.24*	9.78	2.21	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 74 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 75 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.45				
ขนาดกลาง	3.73	0.27*			
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.75	0.29*	2.09		
ขนาดเล็ก	3.85	0.39*	0.12	0.10	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 75 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 76 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.51				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.66	0.15			
ขนาดกลาง	3.66	0.15*	2.37		
ขนาดเล็ก	3.79	0.28*	0.13	0.13	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 76 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดย กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 77 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ขนาดโรงเรียน	\bar{x}	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.57				
ขนาดกลาง	3.80	0.22			
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.81	0.23*	8.76		
ขนาดเล็ก	3.93	0.36*	0.13	0.12	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 77 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 78 แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิท กับ กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่โรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	เพื่อนสนิทที่โรงเรียน	Mean	S.D.	df	T
ด้านความมีระเบียบวินัย	มี	3.67	0.59	473	0.54
	ไม่มี	3.54	0.64	6.15	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	มี	3.92	0.53	473	0.45
	ไม่มี	3.91	0.36	6.40	
ด้านความรับผิดชอบ	มี	3.89	0.48	473	0.92
	ไม่มี	3.75	0.40	6.26	
ด้านความสามัคคี	มี	3.91	0.47	473	1.62
	ไม่มี	3.68	0.37	6.30	
ด้านความอดุทน	มี	3.65	0.79	473	1.33
	ไม่มี	3.41	0.48	6.12	
ด้านความยุติธรรม	มี	3.69	0.49	473	0.35
	ไม่มี	3.63	0.39	6.29	
ด้านความมีเหตุผล	มี	3.63	0.44	473	-0.10
	ไม่มี	3.83	0.51	6.13	
โดยรวม	มี	3.77	0.42	473	0.59
	ไม่มี	3.68	0.39	6.20	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 78 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิท กับ กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และจริยธรรมโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 79 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความมีระเบียบวินัย	มีน้อยมาก	3.41	0.87	4.52	0.00**
	มีน้อย	3.58	0.38		
	มีปานกลาง	3.61	0.57		
	มีมาก	3.84	0.54		
	มีมากที่สุด	3.51	0.78		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	มีน้อยมาก	3.73	0.69	2.86	0.02*
	มีน้อย	3.81	0.55		
	มีปานกลาง	3.87	0.53		
	มีมาก	4.04	0.49		
	มีมากที่สุด	3.97	0.48		
ด้านความรับผิดชอบ	มีน้อยมาก	3.63	0.57	2.57	0.04*
	มีน้อย	3.82	0.28		
	มีปานกลาง	3.86	0.49		
	มีมาก	3.98	0.42		
	มีมากที่สุด	3.78	0.64		
ด้านความสามัคคี	มีน้อยมาก	3.75	0.61	3.60	0.01*
	มีน้อย	3.64	0.45		
	มีปานกลาง	3.88	0.47		
	มีมาก	4.03	0.45		
	มีมากที่สุด	3.85	0.49		

ตารางที่ 79 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความซื่อสัตย์	มีน้อยมาก	3.43	0.67	3.26	0.01*
	มีน้อย	3.47	0.55		
	มีปานกลาง	3.62	0.48		
	มีมาก	3.75	0.46		
	มีมากที่สุด	3.47	0.51		
ด้านความยุติธรรม	มีน้อยมาก	3.42	0.49	5.03	0.00**
	มีน้อย	3.43	0.55		
	มีปานกลาง	3.65	0.49		
	มีมาก	3.82	0.42		
	มีมากที่สุด	3.59	0.58		
ด้านความมีเหตุผล	มีน้อยมาก	3.43	0.66	3.49	0.01*
	มีน้อย	3.44	0.33		
	มีปานกลาง	3.62	0.43		
	มีมาก	3.72	0.39		
	มีมากที่สุด	3.42	0.60		
โดยรวม	มีน้อยมาก	3.54	0.59	4.83	0.00**
	มีน้อย	3.60	0.40		
	มีปานกลาง	3.73	0.41		
	มีมาก	3.88	0.37		
	มีมากที่สุด	3.65	0.52		

** P < 0.01 * P < 0.05

จากตารางที่ 79 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความยุติธรรมและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

ตารางที่ 80 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{X}	มีน้อยมาก	มีน้อยมีมาก ที่สุด	มีน้อย	มีปานกลาง	มีมาก
มีน้อยมาก	3.41					
มีมากที่สุด	3.51	0.10				
มีน้อย	3.58	0.16	6.42			
มีปานกลาง	3.61	0.20	9.84	3.42		
มีมาก	3.84	0.42	0.32	0.60	0.22*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 80 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

ตารางที่ 81 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีน้อยมาก	มีน้อย	มีปานกลาง	มีมากที่สุด	มีมาก
มีน้อยมาก	3.73					
มีน้อย	3.81	0.08				
มีปานกลาง	3.87	0.14	0.06			
มีมากที่สุด	3.97	0.24	0.16	0.10		
มีมาก	4.04	0.30	0.22	0.16*	0.06	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 81 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 82 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีน้อยมาก	มีมากที่สุด	มีน้อย	มีปานกลาง	มีมาก
มีน้อยมาก	3.63					
มีมากที่สุด	3.78	0.15				
มีน้อย	3.81	0.19	3.55			
มีปานกลาง	3.86	0.23	7.74	4.19		
มีมาก	3.98	0.34*	0.19	0.16	0.11*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 82 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบต่อ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบต่อ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

ตารางที่ 83 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีน้อย	มีน้อยมาก	มีมากที่สุด	มีปานกลาง	มีมาก
มีน้อย	3.64					
มีน้อยมาก	3.75	0.11				
มีมากที่สุด	3.85	0.21	9.35			
มีปานกลาง	3.87	0.24	0.12	2.89		
มีมาก	4.02	0.39	0.27	0.18	0.15*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 83 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคี สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 84 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีน้อยมาก	มีน้อย	มีมากที่สุด	มีปานกลาง	มีมาก
มีน้อยมาก	3.43					
มีน้อย	3.47	3.61				
มีมากที่สุด	3.47	3.95	3.47			
มีปานกลาง	3.62	0.19	0.16	0.15		
มีมาก	3.75	0.32*	0.28	0.28	0.13*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 84 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 85 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีน้อยมาก	มีน้อย	มีมากที่สุด	มีปานกลาง	มีมาก
มีน้อยมาก	3.42					
มีน้อย	3.43	0.11				
มีมากที่สุด	3.59	0.21	9.35			
มีปานกลาง	3.65	0.24	0.12	2.90		
มีมาก	3.82	0.39	0.27	0.18	0.15*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 85 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 86 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้าน
ความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีมากที่สุด	มีน้อยมาก	มีน้อย	มีปานกลาง	มีมาก
มีมากที่สุด	3.41					
มีน้อยมาก	3.43	0.01				
มีน้อย	3.44	0.02	0.02			
มีปานกลาง	3.62	0.20	0.19	0.18		
มีมาก	3.72	0.30	0.29*	0.27	0.09	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 86 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่
เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและ
คุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและ
คุณธรรมน้อยมาก

ตารางที่ 87 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม โดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

เพื่อนที่สนิทมากที่สุดมี จริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีน้อยมาก	มีมากที่สุด	มีน้อย	มีปานกลาง	มีมาก
มีน้อยมาก	3.54					
มีมากที่สุด	3.60	5.50				
มีน้อย	3.65	0.11	5.74			
มีปานกลาง	3.73	0.19	0.13	7.45		
มีมาก	3.88	0.34	0.28	0.22	0.15*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 87 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

ตารางที่ 88 แสดงผลของการทดสอบความแตกต่างของ คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่างที่โรงเรียนกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่างที่โรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ครูที่เป็นแบบอย่าง ที่โรงเรียน	Mean	S.D.	df	T
ด้านความมีระเบียบวินัย	มี	3.68	0.58	472	1.96
	ไม่มี	3.43	0.65	29.79	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	มี	3.92	0.53	472	1.33
	ไม่มี	3.80	0.50	30.95	
ด้านความรับผิดชอบ	มี	3.90	0.48	472	2.07*
	ไม่มี	3.69	0.50	30.12	
ด้านความสามัคคี	มี	3.92	0.48	472	1.69
	ไม่มี	3.77	0.45	30.92	
ด้านความอดุสหาะ	มี	3.66	0.48	472	1.94
	ไม่มี	3.46	0.54	29.81	
ด้านความยุติธรรม	มี	3.69	0.48	472	1.56
	ไม่มี	3.54	0.50	30.32	
ด้านความมีเหตุผล	มี	3.64	0.43	472	1.01
	ไม่มี	3.54	0.52	29.35	
โดยรวม	มี	3.77	0.41	473	1.92
	ไม่มี	3.61	0.46	29.81	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 88 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีครูในอุดมคติที่เป็นแบบอย่างที่โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีครูในอุดมคตินอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 89 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ครูในอุดมคติมีจริยธรรม และคุณธรรม	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความมีระเบียบวินัย	มีน้อยมาก	3.47	0.79	4.04	0.00**
	มีน้อย	3.50	0.76		
	มีปานกลาง	3.53	0.59		
	มีมาก	3.77	0.56		
	มีมากที่สุด	3.76	0.55		
ด้านซื่อสัตย์สุจริต	มีน้อยมาก	3.83	0.60	3.44	0.01*
	มีน้อย	3.81	0.65		
	มีปานกลาง	3.80	0.50		
	มีมาก	4.02	0.53		
	มีมากที่สุด	3.92	0.50		
ด้านความรับผิดชอบ	มีน้อยมาก	3.73	0.49	2.98	0.01*
	มีน้อย	3.70	0.50		
	มีปานกลาง	3.79	0.48		
	มีมาก	3.96	0.48		
	มีมากที่สุด	3.93	0.44		
ด้านความสามัคคี	มีน้อยมาก	3.89	0.60	1.17	0.32
	มีน้อย	3.80	0.44		
	มีปานกลาง	3.84	0.47		
	มีมาก	3.95	0.47		
	มีมากที่สุด	3.95	0.47		

ตารางที่ 89 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	ครูในอุดมคติมีจริยธรรม และคุณธรรม	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความซื่อสัตย์	มีน้อยมาก	3.58	0.67	3.66	0.00**
	มีน้อย	3.43	0.54		
	มีปานกลาง	3.55	0.46		
	มีมาก	3.72	0.46		
	มีมากที่สุด	3.74	0.52		
ด้านความยุติธรรม	มีน้อยมาก	3.59	0.70	3.77	0.00**
	มีน้อย	3.37	0.36		
	มีปานกลาง	3.60	0.47		
	มีมาก	3.75	0.48		
	มีมากที่สุด	3.78	0.45		
ด้านความมีเหตุผล	มีน้อยมาก	3.39	0.65	3.97	0.00**
	มีน้อย	3.47	0.45		
	มีปานกลาง	3.54	0.45		
	มีมาก	3.71	0.41		
	มีมากที่สุด	3.69	0.41		
โดยรวม	มีน้อยมาก	3.64	0.58	4.31	0.00**
	มีน้อย	3.58	0.46		
	มีปานกลาง	3.66	0.40		
	มีมาก	3.84	0.40		
	มีมากที่สุด	3.82	0.40		

** p < 0.01

* p < 0.05

จากตารางที่ 89 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

ตารางที่ 90 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและ คุณธรรม	\bar{x}	มีน้อยมาก	มีน้อย	มีปานกลาง	มีมากที่สุด	มีมาก
มีน้อยมาก	3.47					
มีน้อย	3.50	3.33				
มีปานกลาง	3.53	6.20	2.87			
มีมากที่สุด	3.76	0.29	0.25	0.23		
มีมาก	3.77	0.30	0.27	0.24*	1.18	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 90 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 91 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและ คุณธรรม	\bar{x}	มีน้อย	มีน้อยมาก	มีปานกลาง	มีมากที่สุด	มีมาก
มีน้อย	3.70					
มีน้อยมาก	3.73	0.03				
มีปานกลาง	3.79	0.09	0.06			
มีมากที่สุด	3.93	0.23	0.20	0.14		
มีมาก	3.96	0.26	0.23	0.16*	0.03	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 91 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบต่อ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

ตารางที่ 92 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและ คุณธรรม	\bar{x}	มีน้อย	มีปานกลาง	มีน้อยมาก	มีมาก	มีมากที่สุด
มีน้อย	3.43					
มีปานกลาง	3.54	0.11				
มีน้อยมาก	3.58	0.15	0.04			
มีมาก	3.71	0.29	0.17*	0.14		
มีมากที่สุด	3.74	0.31	0.20	0.16	0.03	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 92 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 93 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและ คุณธรรม	\bar{x}	มีปานกลาง	มีน้อย	มีน้อยมาก	มีมากที่สุด	มีมาก
มีปานกลาง	3.80					
มีน้อย	3.81	1.05				
มีน้อยมาก	3.83	2.78	1.73			
มีมากที่สุด	3.92	0.12	0.11	9.32		
มีมาก	4.02	0.22*	0.21	0.20	0.10	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 93 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 94 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและ คุณธรรม	\bar{x}	มีน้อย	มีน้อยมาก	มีปานกลาง	มีมาก	มีมากที่สุด
มีน้อย	3.37					
มีน้อยมาก	3.58	0.22				
มีปานกลาง	3.59	0.23	0.01			
มีมาก	3.74	0.38	0.16	0.15		
มีมากที่สุด	3.78	0.41*	0.20	0.19	0.03	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 94 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด กับ กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 95 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรม	\bar{x}	มีน้อยมาก	มีน้อย	มีปานกลาง	มีมาก	มีมากที่สุด
มีน้อยมาก	3.39					
มีน้อย	3.47	7.75				
มีปานกลาง	3.54	0.15	6.98			
มีมากที่สุด	3.69	0.29	0.22	0.15		
มีมาก	3.71	0.31	0.23	0.17*	1.85	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 95 เมื่อทดสอบความแตกต่างคะแนนรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

ตารางที่ 96 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม โดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและ คุณธรรม	\bar{x}	มีน้อย	มีน้อยมาก	มีปานกลาง	มีมากที่สุด	มีมาก
มีน้อย	3.58					
มีน้อยมาก	3.64	5.61				
มีปานกลาง	3.66	7.97	2.36			
มีมากที่สุด	3.82	0.24	0.19	0.16		
มีมาก	3.84	0.26	0.20	0.18*	1.40	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 96 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 97 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	Mean	S.D.	F	p ^{value}
ด้านความมีระเบียบวินัย	เข้าร่วมทุกครั้ง	3.82	0.60	10.22	0.00**
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.58	0.53		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.36	0.63		
	ไม่เข้าร่วม	3.59	0.56		
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	เข้าร่วมทุกครั้ง	4.03	0.50	8.72	0.00**
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.87	0.51		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.62	0.58		
	ไม่เข้าร่วม	3.72	0.58		
ด้านความรับผิดชอบ	เข้าร่วมทุกครั้ง	3.96	0.47	6.66	0.00**
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.86	0.47		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.61	0.45		
	ไม่เข้าร่วม	3.89	0.47		
ด้านความสามัคคี	เข้าร่วมทุกครั้ง	3.99	0.49	4.22	0.01*
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.87	0.43		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.74	0.58		
	ไม่เข้าร่วม	3.89	0.44		
ด้านความอุตสาหกรรม	เข้าร่วมทุกครั้ง	3.74	0.49	5.04	0.00**
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.61	0.47		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.45	0.53		
	ไม่เข้าร่วม	3.61	0.44		
ด้านความยุติธรรม	เข้าร่วมทุกครั้ง	3.79	0.47	6.48	0.00**
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.63	0.48		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.48	0.53		
	ไม่เข้าร่วม	3.71	0.28		

ตารางที่ 97 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม	การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	Mean	S.D.	F	p ^{value}
ด้านความมีเหตุผล	เข้าร่วมทุกครั้ง	3.68	0.44	4.91	0.00**
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.64	0.42		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.40	0.51		
	ไม่เข้าร่วม	3.56	0.33		
โดยรวม	เข้าร่วมทุกครั้ง	3.86	0.42	9.19	0.00**
	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.72	0.38		
	เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.52	0.46		
	ไม่เข้าร่วม	3.71	0.34		

** p < 0.01 * p < 0.05

จากตารางที่ 97 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < 0.01 ส่วนด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < 0.05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 98 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{X}	เข้าร่วมนานๆ ครั้ง	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมทุกครั้ง
เข้าร่วมนานๆ ครั้ง	3.36				
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.58	0.21			
ไม่เข้าร่วม	3.59	0.23	1.46		
เข้าร่วมทุกครั้ง	3.82	0.45*	0.24*	0.22	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 98 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 99 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทาง ศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{X}	เข้าร่วมนานๆ ครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมเป็น บางครั้ง	เข้าร่วม ทุกครั้ง
เข้าร่วมนานๆครั้ง	3.62				
ไม่เข้าร่วม	3.72	9.70			
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.87	0.25	0.15		
เข้าร่วมทุกครั้ง	4.03	0.41*	0.31	0.16*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 99 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 100 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{X}	เข้าร่วมนานๆ ครั้ง	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมทุกครั้ง
เข้าร่วมนานๆ ครั้ง	3.61				
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.86	0.25*			
ไม่เข้าร่วม	3.89	0.28	2.92		
เข้าร่วมทุกครั้ง	3.96	0.36*	0.10	7.35	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 100 เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง และกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 101 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{x}	เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมทุกครั้ง
เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	3.74				
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.87	0.13			
ไม่เข้าร่วม	3.89	0.15	2.21		
เข้าร่วมทุกครั้ง	3.99	0.25*	0.12	9.88	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 101 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคี สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 102 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมด้านความอดุสาหะ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทาง ศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{X}	เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมทุกครั้ง
เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	3.45				
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.61	0.16			
ไม่เข้าร่วม	3.61	0.16	2.12		
เข้าร่วมทุกครั้ง	3.74	0.29*	0.13	0.13	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 102 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง คะแนนเฉลี่ยด้านความอดุสาหะ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 103 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{x}	เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมทุกครั้ง
เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	3.48				
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.63	0.15			
ไม่เข้าร่วม	3.71	0.23	7.79		
เข้าร่วมทุกครั้ง	3.79	0.31*	0.15*	7.64	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 103 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง คะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 104 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{X}	เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	เข้าร่วมทุกครั้ง
เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	3.40				
ไม่เข้าร่วม	3.56	0.16			
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.64	0.24	8.15		
เข้าร่วมทุกครั้ง	3.68	0.29*	0.13	4.52	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 104 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง คะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง

ตารางที่ 105 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม โดยรวมระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดบ่อยต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด	\bar{X}	เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	ไม่เข้าร่วม	เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	เข้าร่วมทุกครั้ง
เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง	3.52				
ไม่เข้าร่วม	3.71	0.19			
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	3.72	0.20	1.15		
เข้าร่วมทุกครั้ง	3.86	0.34*	0.15	0.14*	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 105 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 106 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรม	กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความมีระเบียบวินัย	นันทนาการ			1.68	0.17
	กีฬา				
	เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ				
	ฝึกอาชีพ				
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	นันทนาการ			1.57	0.19
	กีฬา				
	เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ				
	ฝึกอาชีพ				
ด้านความรับผิดชอบ	นันทนาการ			1.86	0.13
	กีฬา				
	เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ				
	ฝึกอาชีพ				
ด้านความสามัคคี	นันทนาการ			1.54	0.20
	กีฬา				
	เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ				
	ฝึกอาชีพ				
ด้านความอดุสหาะ	นันทนาการ			4.12	0.01*
	กีฬา				
	เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ				
	ฝึกอาชีพ				
ด้านความยุติธรรม	นันทนาการ			1.30	0.27
	กีฬา				
	เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ				
	ฝึกอาชีพ				

ตารางที่ 106 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในแต่ละด้านและโดยรวม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนต่างกัน ของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรม	กิจกรรมที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด ในโรงเรียน	Mean	S.D.	F	p-value
ด้านความมีเหตุผล	นันทนาการ กีฬา เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ ฝึกอาชีพ			1.91	0.12
โดยรวม	นันทนาการ กีฬา เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ ฝึกอาชีพ			2.33	0.07

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 106 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนต่างกัน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสหาะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 107 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีของ Scheffe's

กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด	\bar{x}	นันทนาการ	กีฬา	เข้าค่ายอบรม/ กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ	ฝึกอาชีพ
กีฬา	3.82				
ฝึกอาชีพ	3.60	0.01			
นันทนาการ	3.61	0.09	0.08		
เข้าค่ายอบรม/กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ	3.69	0.23*	0.22*	0.14	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 107 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ กับ กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกีฬา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกีฬา

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวมและแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional descriptive) ประชากรเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2545 จังหวัดนนทบุรี จำนวน 21 โรงเรียน 14,181 คน ประชากรตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4 - 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรีที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Cluster Sampling จำนวน 5 โรงเรียน ที่เป็นโรงเรียนสหศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน จำนวน 475 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนสูงสุด ค่าคะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test และ F - test ในกรณีพบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของประชากร สรุปได้ดังนี้

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรีที่ศึกษา จำนวน 475 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.7 อายุ 17 ปีมากที่สุด ร้อยละ 33.3 รองลงมาอายุ 16 ปี 18 ปี 15 ปี ร้อยละ 30.1 19.6 และ 14.3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 39.4 32.8 27.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก รองลงมาเป็นบุตรคนที่ 2 ร้อยละ 49.8 และ 33.3 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 96.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.99) รองลงมาอยู่ในระดับต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99) และระดับสูง ร้อยละ 57.5 29.9 และ 12.6 ตามลำดับ

ผู้ที่ดูแลนักเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่ คือ บิดาและมารดา รองลงมาคือ บิดาและมารดาเลี้ยง ร้อยละ 72.2 และ 12.0 มารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด รองลงมาคือบิดา ร้อยละ 58.9 26.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ผู้ดูแลมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล ร้อยละ 79.8 นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 66.7 ผู้ดูแลจบการศึกษาระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 34.3 และ 33.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง รองลงมา รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และ ค้าขาย ร้อยละ 34.3 20.0 และ 19.6 ตามลำดับ ครอบครัวมีรายได้ 5,001 – 10,000 บาทมากที่สุด รองลงมามีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท และ 20,001 – 50,000 บาท ร้อยละ 24.0 23.6 และ 22.5 ตามลำดับ สภาพครอบครัว ส่วนใหญ่บิดา และมารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 73.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัวส่วนใหญ่ ใกล้เคียงและช่วยเหลือ เกื้อกูลกันดี รองลงมา ต่างคนต่างอยู่ ร้อยละ 71.4 และ 24.4 ตามลำดับ การร่วมกิจกรรมทาง ศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรม ≤ 2 สัปดาห์/ 1 ครั้ง รองลงมา 1 เดือน / ครั้ง ร้อยละ 37.1 และ 34.5 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม ร้อยละ 70.5 และ 12.0 ตามลำดับ

นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ รองลงมา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 54.1 และ 23.1 ตามลำดับ นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน ร้อยละ 98.5 เพื่อนที่สนิทมากที่สุด ส่วนใหญ่มีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง รองลงมา มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก ร้อยละ 62.1 และ 28.2 ตามลำดับ ส่วนใหญ่นักเรียนมีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่าง ร้อยละ 93.9 ครูใน อุดมคติส่วนใหญ่มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก รองลงมา มีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง ร้อย ละ 42.1 และ 28.4 ตามลำดับ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่ โรงเรียนจัด ส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นบางครั้ง รองลงมา เข้าร่วมทุกครั้ง ร้อยละ 46.5 และ 43.6 ตามลำดับ โดยกิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด คือ กีฬา รองลงมา คือ นันทนาการ ร้อยละ 50.7 และ 21.1

นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อบุคคล 3 อันดับ อันดับที่ 1 คือบิดามารดา อันดับที่ 2 ครู อันดับที่ 3 เพื่อน ร้อยละ 73.9 64.8 และ 48.4 ตามลำดับ การ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคล อันดับ 1 คือ ทีวี อันดับที่ 2 และอันดับ 3 มากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 66.9 28.4 และ 25.7 ตามลำดับ ความต้องการ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อบุคคล อันดับ 1 คือบิดามารดา อันดับที่ 2 ครู อันดับที่ 3 เพื่อน ร้อยละ 68.6 58.3 และ 32.8 ตามลำดับ ความต้องการได้รับความรู้ เกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคล อันดับ 1 ทีวี อันดับที่ 2 วิทยู อันดับที่ 3 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 66.9 27.6 และ 25.9 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 47.4 28.6 และ 19.8 ตามลำดับ ความคิดเห็นด้านความซื่อสัตย์สุจริตส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับสูงมาก และระดับปานกลาง ร้อยละ 42.7 34.5 และ 22.3 ตามลำดับ ความคิดเห็นด้านความรับผิดชอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับสูงมาก และระดับปานกลาง ร้อยละ 65.3 18.5 และ 15.8 ความคิดเห็นด้านความสามัคคีส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับสูงมาก และระดับปานกลาง ร้อยละ 60.6 23.2 และ 15.6 ตามลำดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความอดทนส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 54.9 30.7 และ 12.8 ตามลำดับ ด้านความยุติธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 62.9 25.9 และ 9.9 ตามลำดับ ความคิดเห็นด้านความมีเหตุผล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 67.6 24.8 และ 5.9 ตามลำดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงมาก ร้อยละ 67.8 21.7 และ 10.5 ตามลำดับ

2.2 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผลและจริยธรรมโดยรวม อยู่ในระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.43 – 4.23) ซึ่งบ่งชี้ถึงนักเรียนมีจริยธรรมดี โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.74 และค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.68

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1. พบว่า กลุ่มนักเรียนหญิงและกลุ่มนักเรียนชาย มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมทั้ง 7 ด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ โดยกลุ่มนักเรียนหญิง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมทั้ง 7 ด้านและโดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย

3.2. พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรมและด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยที่ละคู่ พบว่า กลุ่มนักเรียนอายุ 16 ปี กับ กลุ่มนักเรียนอายุ 15 ปี กลุ่มนักเรียนอายุ 17 ปี กับ กลุ่มนักเรียนอายุ 15 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนอายุ 17 ปี และ 16 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรมและ ด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนระดับอายุ 15 ปี

3.3. พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีลำดับการเกิด การนับถือศาสนา และมีผู้ดูแลต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม 7 ด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3.4 พบว่ากลุ่มนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายคู่ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ ปีที่ 6 กับ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ ปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ และ จริยธรรมโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับ กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรมและด้านความมีเหตุผล สูงกว่ากลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.5 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสามัคคี ด้านความ

อุตสาหกรรม ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3.6 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลในการอบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคีและด้านความยุติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนจริยธรรมโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่มารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่บิดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรม

3.7 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลมีภูมิลำเนาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล

3.8 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวเดียวกับครอบครัวขยาย มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ จริยธรรมด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวเดียว มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผลสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวขยาย

3.9 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ดูแลมีระดับการศึกษาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอุตสาหกรรม และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ส่วนด้านความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา กับ ผู้ดูแลที่จบชั้นมัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความอุตสาหกรรม และโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นอนุปริญญา/ปวส. กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นมัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นอนุปริญญา/ปวส. มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรมสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นมัธยมศึกษา/ปวช.

3.10 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสามัคคี และด้านความอดุสาหะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว พบว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม และอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม และอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่ได้ประกอบอาชีพ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่ได้ประกอบอาชีพ

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคีสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพค้าขาย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านอดุสาหะ สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพค้าขาย

3.11 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่มีรายได้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดย กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่มีรายได้

3.12 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีสภาพครอบครัว และ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3.13 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์/ครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว 1 เดือน / ครั้ง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์/ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความสามัคคี สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว 1 เดือน/ครั้ง

3.14 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสามัคคี ด้านอดทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ

กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความอดทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

3.15 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมรายด้าน 7 ด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคีและจริยธรรมโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านอุตสาหกรรม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

3.16 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทกับไม่มีเพื่อนสนิท มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม รายด้านและโดยรวม ไม่ต่างกัน

3.17 กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความยุติธรรม และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความสามัคคี ด้านความอุตสาหกรรม และด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรม

และคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรมและโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดุสาหะ และด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก

3.18 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติที่เป็นแบบอย่างที่โรงเรียน กับ กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่างที่โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อ สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีครูในอุดมคติเป็นแบบอย่าง

3.19 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผลและโดยรวม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความรับผิดชอบต่อ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก กับ กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดุสาหะ ด้านความมีเหตุผลและโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง

กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด กับ กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมน้อย

3.20 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียน จัดต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และ

โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง และ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นบางครั้ง

กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสาหะ และ ด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนาน ๆ ครั้ง

3.21 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความอดุสาหะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ กับ กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกีฬา มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความอดุสาหะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดย กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกีฬา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของประชากร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ที่ศึกษา จำนวน 475 คน เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 17 ปี อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด รองลงมาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก นับถือศาสนาพุทธ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99) ผู้ที่ดูแลนักเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่ คือ บิดาและมารดา โดยมีมารดาเป็นผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด ส่วนใหญ่ผู้ดูแลมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล เป็นครอบครัวเดี่ยว จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน ความสัมพันธ์ในครอบครัวใกล้ชิดและช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี การร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรม ≤ 2 สัปดาห์/ 1 ครั้ง มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากที่สุด นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีเพื่อนสนิทที่โรงเรียนมีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง มีครูในอุดมคติเป็นที่มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัด เป็นบางครั้ง โดยกิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุด คือ กีฬา นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพฤติดี ประพฤติชอบผ่านบิดามารดา และทีวีเป็นอันดับ 1 ซึ่งตรงกับความต้องการของนักเรียน

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่มีปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านการรับข้อมูลผ่านสื่อ ที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม รายด้านและโดยรวม ในทางที่ดี ทั้งด้านการเลี้ยงดูซึ่งส่วนใหญ่มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงขึ้น รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ล้วนมีผลต่อการปลูกฝังและพัฒนาจริยธรรมของเด็กอย่างมาก (Brown, 1965:411) ⁽⁷⁾ การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีทั้งด้านการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนและตัวอย่างที่ดี จากสิ่งใกล้ตัวที่เป็นที่รักตามทฤษฎีอิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการทางจริยธรรม การได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ที่สร้างสรรค์กับครอบครัวและที่โรงเรียนจัด รวมถึงการนับถือศาสนาพุทธซึ่งมุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีมีจริยธรรม ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนในการศึกษาครั้งนี้

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ

ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งบ่งชี้ถึงนักเรียนส่วนใหญ่มี จริยธรรมดีทั้งโดยรวมและรายด้าน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล ร้อยละ 47.4 42.7 65.3 60.6 54.9 62.9 67.6 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้น่าจะอธิบายได้ ตามแนวคิด ซึ่ง ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2527: 22) ⁽¹⁶⁾ กล่าวว่าเจตคติมีผลต่อการปฏิบัติ ซึ่งนั่นก็คือ บุคคลเมื่อมีความคิดเห็น ความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็จะปฏิบัติต่อสิ่งนั้นดีด้วย การที่นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับสูงจึงน่าจะบ่งชี้ถึงนักเรียนมีจริยธรรมดี สอดคล้องกับ สำราญ มั่งคั่ง ⁽⁶⁾ ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดลพบุรี เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความอดุสาหะ ความยุติธรรม และความมีเหตุผล ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม 7 ด้านและโดยรวมทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และจากการศึกษาของ สุภรณ์ สภาพงศ์ ⁽⁷⁰⁾ ซึ่งกล่าวว่า นอกจาก บิดา มารดา ครู และเพื่อนที่เป็นตัวแบบที่ดี แล้วจะเรียนรู้เกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคมที่ผู้ใหญ่ปลูกฝังให้ ซึ่ง อ้อม เตือน สดมณี ⁽⁷¹⁾ ได้กล่าวว่าการปลูกฝังลักษณะทางจริยธรรมในเด็ก มักเกิดจากการสอนอย่างไม่ได้ตั้งใจของผู้ใหญ่ การกระทำของผู้ใหญ่ โดยการทำดี ละเว้นความชั่ว สร้างทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมให้เด็กด้วยประสบการณ์ของเด็กเอง และฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมพฤติกรรมด้วยตนเอง เช่น ความมีระเบียบวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ รู้จักการเสียสละ

ทั้งนี้แนวเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้นสอดคล้องกับแนวคิดของ ฟรอยด์ (Freud) ที่เชื่อว่า พัฒนาการทาง จริยธรรมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาซูเปอร์อีโก้ (Super ego) ของเด็ก ซูเปอร์อีโก้เป็นส่วนหนึ่งของจิตใจที่ได้อธิบายไว้ในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ในลักษณะของความรู้สึกผิดชอบชั่วดี หรือ พฤติกรรมที่เป็นมาตรฐานจากการยอมรับของสังคม นอกจากนี้ เมื่อเด็กพิจารณาถึงพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่งของเขา ก็จะนึกถึงคำวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมนั้น และพยายามที่จะปรับปรุง พฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น ยิ่งกว่านั้นเด็กยังเกิดความรู้สึกผิดเมื่อเขามีพฤติกรรมหรือการกระทำในสิ่งที่ถูกห้ามจากครอบครัวหรือโรงเรียน (จิราภรณ์ อารยะรังษฤษฎ์) ⁽⁷²⁾ เช่นไม่แต่งเครื่องแบบตามที่โรงเรียนกำหนด หรือลอกข้อสอบเพื่อนแม้ในขณะที่อาจารย์ไม่อยู่ และจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดาและได้รับการปลูกฝังจริยธรรมจาก บิดา มารดา ครู เพื่อน และปัจจุบันสื่อต่างๆเข้ามามีอิทธิพลต่อนักเรียนมากขึ้น เช่น ทีวี ซึ่งส่วนใหญ่เด็กนักเรียนจะมีเวลาดูทีวีมากขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของการรับข้อมูลเกี่ยวกับการประพฤติดีประพฤติชอบของนักเรียนอยู่แล้ว ทำให้การรับข้อมูลมีประสิทธิภาพเพราะไม่เกิดการต่อต้าน นอกจากนั้นนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยว การอบรมเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่า ครอบครัวขนาดใหญ่ และจากความสัมพันธ์ในครอบครัวใกล้ชิดและช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี ได้รับการ

อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การที่นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่มีจริยธรรมและคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง และมีครูในอุดมคติที่มีจริยธรรมและคุณธรรมมากซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดี และได้เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นในครอบครัวและที่โรงเรียน ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่ดีเป็นการปลูกฝังจริยธรรมไปโดยไม่รู้ตัว

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม จำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ พบว่า

3.1 นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ โดยนักเรียนหญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม สูงกว่านักเรียนชาย สอดคล้องกับการศึกษาของไรท์ (Wright)⁽⁴⁷⁾ ซึ่งพบว่าหญิงจะโง่งน้อยกว่าชาย และมีความเอื้อเฟื้อและความรับผิดชอบต่อสูงกว่าชาย ดวงเดือน พันธุ์นาวัน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม⁽⁴⁾ ศึกษาบ่อเกิดและพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไทยในประเภทต่าง ๆ โดยแบ่งผู้ถูกศึกษาซึ่งมีอายุตั้งแต่ 11-25 ปี ในกรุงเทพมหานคร ตามลักษณะทางสังคมและวิธีการอบรมเลี้ยงดู รวมทั้งเพศ จำนวน 1,400 คน ผลงานวิจัยพบว่า ในวัยเด็กจนกระทั่งวัยรุ่นตอนกลางหญิงมีจริยธรรมสูงกว่าชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิเชียร พงษ์ประเสริฐ⁽⁵⁾ ที่ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพฯ พบว่า ทางด้านความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมนั้น นักเรียนหญิงมีสูงกว่านักเรียนชาย เช่นเดียวกับ สำราญ มั่งคั่ง⁽⁶⁾ ที่ศึกษาเรื่องความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ในจังหวัดลพบุรี พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบต่อ ความอดุสาหะ และความมีเหตุผลแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย สอดคล้องกับการศึกษาของชัยฤทธิ์ พรหมมา⁽⁵⁰⁾ ที่ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชายและหญิงแตกต่างกัน โดยพฤติกรรมทาง จริยธรรมของนักเรียนหญิงสูงกว่าชายในด้านความรับผิดชอบต่อ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และความสามัคคี

ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเนื่องจากลักษณะโดยธรรมชาติเพศหญิงย่อมมีความรู้สึกละเอียดอ่อนและรับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาระทบได้ง่าย และเพศหญิงมักเป็นคนที่ชอบประนีประนอม

มากกว่าเพศชาย และเพศหญิงส่วนใหญ่จะใกล้ชิดมารดา ซึ่งจะถูกลูกฝังในเรื่องความมีระเบียบเรียบร้อย จากผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่นักเรียนเป็นบุตรคนแรก จึงอาจต้องรับภาระในการดูแลน้องและช่วยรับผิดชอบในการดูแลงานบ้านแทนบิดามารดา เพศหญิงจึงมีจริยธรรมในรายด้านและโดยรวมสูงกว่าเพศชาย

3.2 นักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ในกลุ่มนักเรียนอายุ 17 ปี และ 16 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม และด้านความมีเหตุผล มากกว่า กลุ่มนักเรียนอายุ 15 ปี สอดคล้อง บัญชากร แก้วส่อง⁽¹²⁾ ซึ่งศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรม นักเรียนในระดับอายุ 13 - 18 ปี ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 300 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นมีระดับพัฒนาการสูงขึ้นไปตามอายุ และในปีเดียวกันดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจักษ์⁽⁴⁾ ได้ศึกษาพัฒนาการของการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมในเด็กกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยเปรียบเทียบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ที่มีอายุต่างกัน แบ่งกลุ่มผู้ถูกศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ตามช่วงอายุ คือ 11-13 ปี 15-17 ปี และ 19-21 ปี ปรากฏว่าเปอร์เซ็นต์ของผู้มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ตั้งแต่ขั้นที่ 1 ถึง 6 ในกลุ่มผู้มีอายุ 3 ช่วงนี้ใกล้เคียงกัน โดยผู้ตอบส่วนใหญ่แต่ละกลุ่มมีคะแนนจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 (ประมาณ 50%) รองลงมาอยู่ในขั้นที่ 3 (ประมาณ 35%) ส่วนผู้ตอบที่มีคะแนนจริยธรรมในขั้นที่ 1 และ 2 รวมกันกับขั้นที่ 5 และ 6 รวมกัน มีเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ คอห์เบิร์ก (Kohlberg) อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจักษ์⁽⁴⁾ ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับระดับอายุ โดยแบ่งเหตุผลออกเป็น 6 ขั้น พบว่า เด็กอเมริกัน อายุ 7, 10, 13 และ 16 ปี นิยมใช้เหตุผลในขั้นสูงขึ้นไปตามอายุ กล่าวคืออายุ 7 ปีแทบทุกคน ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 1 และ 2 เด็กอายุ 10 ปี แม้ว่าจะมีครั้งจะใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมในขั้นที่ 1 และ 2 แต่ก็มีอีกพวกหนึ่งที่ใช้ในขั้นที่ 3 และ 4 มาก ส่วนวัยรุ่นตอนปลายอายุ 16 ปี แม้จะยังมีผู้ใช้เหตุผลในขั้นที่ 3 และ 4 แต่ปรากฏว่ามีผู้ใช้เหตุผลในขั้นที่ 5 และ 6 มากกว่าแสดงให้เห็นเด่นชัดว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคล มีการพัฒนาการตามอายุ ซึ่งพัฒนาการของจริยธรรมทางด้านนี้ คอห์เบิร์กเชื่อว่า เป็นผลของความพยายามของเด็กที่จะตีความหมายประสบการณ์ของตนในสังคมที่ซับซ้อน โดยเด็กจะมีความสามารถในการนี้มากขึ้นเป็นลำดับ จากแนวคิดและเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นข้อสนับสนุนผลการวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผลในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุ 16 ปี และ 17 ปีมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีระดับอายุ 15 ปี เพราะเด็กในวัยอายุ 15 ปียังอยู่ในขั้นทำตามหน้าที่ต้องปฏิบัติตามค่านิยมและรักษา

กฎเกณฑ์ไว้เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มสังคมที่เป็นสมาชิกอยู่ แต่ระดับอายุ 16 ปีขึ้นไปจะอยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์ การมีเหตุผลและการเคารพตนเอง ความถูกต้องเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาถึงค่านิยมเฉพาะตัวบุคคล สิทธิเฉพาะตัวบุคคล สภาพการณ์ และกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลซึ่งคนส่วนใหญ่ยอมรับเคารพในวิธีลงความเห็นแบบประชาธิปไตย ไม่ใช่ยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว

3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความซื่อสัตย์ และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนชั้นปีที่ 5 และกลุ่มนักเรียนชั้นปีที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความซื่อสัตย์ และโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนชั้นปีที่ 4 สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุวรรณ พานทอง⁽⁵³⁾ ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 มีเหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังได้พบว่า นักเรียนมีจริยธรรมสูงขึ้นตามระดับชั้น และจากการศึกษาของ นวลละออ แสงสุข⁽⁵²⁾ ซึ่งศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะพฤติกรรมที่บุคคลแสดงให้สังคมเห็นชอบ ชื่นชม และสนับสนุนหรือการที่บุคคลงดเว้นจากการแสดงที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคม เช่น ความเป็นผู้รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียน การตรงต่อเวลา และการถือสัจจะอย่างเคร่งครัดแตกต่างกันนั้นมาจากระดับชั้นเรียนหรืออายุนั้น ทฤษฎีทางสังคมหรือวัฒนธรรมเป็นตัวการในการกำหนดเงื่อนไขทางสังคมให้แก่เด็กตั้งแต่เกิดโดยนำเอาหลักการเสริมแรงและหลักการเชื่อมโยงมาอธิบายวิธีการตามลำดับชั้น บุคคลจะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ เพราะคนใช้เหตุผลในระดับสูงขึ้นไป จะเกิดขึ้นได้ด้วยการมีความสามารถในการใช้เหตุผลในขั้นต่ำอยู่ก่อนแล้ว และต่อมากบุคคลจะได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือเข้าใจความหมายของ ประสบการณ์เก่า ๆ ขึ้นสูงต่อไปมีมากตามลำดับ ส่วนเหตุผลในขั้นต่ำก็จะถูกใช้น้อยลงจนถูกละทิ้งไปในที่สุด ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจวบจัน⁽⁴⁾ จากเหตุผลและแนวคิดดังกล่าวจึงสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษา

3.4 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผลและโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม สูง

ตามระดับเกรดเฉลี่ย สอดคล้องกับการศึกษาบางส่วน ของ เมธิ โภธิพัฒน์⁽⁶¹⁾ ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 856 คน พบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการศึกษาของ เกษิณี ผลประพฤติ⁽⁶²⁾ ได้ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาครู ในกลุ่มวิทยาลัยภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ความยุติธรรม สูงกว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ สิ่งสร กลางใจ⁽⁶³⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้น ม.1 ม.2 และม.3 ในจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่มีภูมิหลังด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีโดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 แต่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับน้อยกว่า 2.00 จะมีความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันน้อยที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ ถวิล คุณนเศรษฐ์⁽⁵¹⁾ ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม และแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม และแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุก ๆ ด้าน เช่นเดียวกับ นवलละออ แสงสุข⁽⁵²⁾ ซึ่งศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงปานกลาง ต่ำ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน และ การศึกษาของแบร์ (Bear, 1980)⁽⁶⁴⁾ ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับพัฒนาการทางจริยธรรม ปัญหาทางความประพฤติและระดับสติปัญญา ผลการวิจัย พบว่า คะแนนของเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับระดับสติปัญญา ดังนั้น เด็กที่มีสติปัญญาสูงจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นสูงและเด็กที่มีสติปัญญาต่ำจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นต่ำ สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีพัฒนาการลักษณะที่ส่งเสริมจริยธรรม ที่เชื่อว่าการพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์เป็นรากฐานของการพัฒนาทางจริยธรรม จริยธรรมของเด็กจะเจริญขึ้นตามความเจริญของความสามารถทางการรับรู้ (Cognitive ability) สติปัญญาและอารมณ์ของเด็ก จากการศึกษาและแนวคิดดังกล่าวจึงสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมการพัฒนาทางสติปัญญาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาทางจริยธรรมสูงตามไปด้วย

3.5 นักเรียนที่มีมารดาอบรมจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม และโดยรวม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยที่นักเรียนที่มีมารดาอบรมจริยธรรมและคุณธรรม จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมสูงกว่านักเรียนที่มีบิดาอบรมจริยธรรมและคุณธรรม และคนอื่น ๆ อาจเป็นเพราะสภาพสังคมไทยในปัจจุบันภาระหน้าที่ในการดูแลบุตรส่วนใหญ่ยังคงตกอยู่ที่มารดาซึ่งต้องทำหน้าที่ในบ้านทั้งเรื่องงานบ้านและการอบรมสั่งสอนบุตร ด้วยความรักความผูกพันที่มารดามีต่อบุตรตั้งแต่ตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอด แม้บางครั้งมารดาจะต้องทำงานนอกบ้านด้วย ส่วนใหญ่ก็ยังต้องทำหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลความเป็นอยู่ในบ้านด้วย ส่วนบิดาจะมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัว เวลาและความใกล้ชิดในการที่จะได้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมจะน้อยกว่ามารดา

3.6 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กับต่างจังหวัด มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความสามัคคี สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับการศึกษาของเพียงพรรณ สุขจันทร์⁽⁶⁶⁾ ที่ทำการวิจัย เรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อศึกษาพฤติกรรมทาง จริยธรรมของนักเรียนใน 6 คุณลักษณะ คือความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี ความอดทน และความยุติธรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบ Projective Technique ผลการวิจัย พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมทางจริยธรรมรวมทั้ง 6 คุณลักษณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองกับนอกเมืองมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และความสามัคคี ไม่แตกต่างกัน ส่วนในคุณลักษณะความอดทน และความยุติธรรมนั้น นักเรียนที่อาศัยในเมืองกับนอกเมืองมีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับ เมธิ โภธิพัฒน์⁽⁶¹⁾ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 856 พบว่า เด็กต่างจังหวัดมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กในกรุงเทพฯ แต่ความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามัคคี ของนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล ผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเป็นเพราะ ในต่างจังหวัดมีสภาพความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว การร่วมกันช่วยงาน

บุญต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะมีความสามัคคีมีการช่วยเหลือกันดี เป็นการปลูกฝังจริยธรรมด้านความสามัคคีให้เด็ก เด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดจึงมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านความสามัคคีมากกว่าเด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑลซึ่งเป็นสังคมที่มีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันสูงทุกหน่วยงานจึงควรเร่งปลูกฝังจริยธรรมในเรื่องความสามัคคีให้กับนักเรียนในเขตกรุงเทพและปริมณฑลให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันเน้นการแข่งขันเพื่อเอาชนะมากกว่าการแข่งขันเพื่อความสามัคคีและควรเพิ่มกิจกรรมในเรื่องความสามัคคีให้มากขึ้น

3.7 นักเรียนที่อยู่ในลักษณะครอบครัวที่ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวขยาย สอดคล้องกับแนวคิดของโคเลเบริก⁽²⁸⁾ ที่เชื่อว่าการสอนจริยธรรมแก่เด็กจะบรรลุเป้าหมาย ให้เด็กเป็นผู้มีจริยธรรมอย่างแท้จริงนั้น ทำได้ก็เพียงโดยการสอนให้เขามีหลักในการตัดสินใจทางจริยธรรมที่ถูกต้อง เพราะหลักทางจริยธรรมเป็นสิ่งที่บุคคลได้ใช้ในการแก้ปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรมระหว่างบุคคล เป็นเกณฑ์หรือแนวทางสำหรับการประพฤติ เป็นเหตุผลสำหรับการตัดสินใจในการปฏิบัติ ความสามารถในการใช้จริยธรรม ซึ่งบุคคลอาจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่แตกต่างกันออกไป ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกของทุกชีวิตในอันที่จะศึกษาเรื่องของโลกและชีวิต และมนุษย์ก็มีชีวิตอยู่ในครอบครัวเป็นระยะอันยาวนาน โดยเฉพาะครอบครัวเดี่ยวซึ่งสมาชิกจะต้องผูกพัน ได้รับการศึกษาแบบอรูปนัย (Informal education) จากผู้นำในครอบครัวคือบิดามารดา ทัศนคติ อารมณ์ เหตุผล ของบุตรธิดา ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากบิดามารดา เพราะเด็กมักจะเรียนด้วยสิ่งที่ตาเห็นมากกว่าสิ่งอื่น พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ใหญ่ในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นทางกาย วาจา ใจ (ความนึกคิดที่แสดงออกทางคำพูด) นับว่าเป็นเครื่องหล่อหลอมเด็ก ๆ ครอบครัวจึงเป็นศูนย์กลางอันสำคัญอันดับแรกในการอบรมสั่งสอน รับผิดชอบ และถ่ายทอดคุณงามความดีในสังคมส่วนรวม คุณธรรมต่าง ๆ เช่น การเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ขันติธรรม ไมตรี การประนีประนอมปรองดอง การร่วมมือร่วมใจกัน การส่งเสริมให้กำลังใจกัน และ การเคารพสิทธิให้ อิสรภาพแก่กัน ซึ่งเป็นคุณธรรมอันมีอยู่ในครอบครัวที่ราบรื่นโดยทั่วไป จึงเป็นคุณธรรมส่วนหนึ่งที่เด็กได้เรียนรู้โดยการซึมซาบทีละเล็กละน้อยอย่างไม่รู้ตัว จากแนวคิดและผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเป็นเพราะครอบครัวเป็นสถาบันหน่วยแรกของสถาบันทางจริยธรรม นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวจะมีความผูกพันใกล้ชิดกับบิดามารดามากกว่าครอบครัวขยาย ซึ่งไม่ค่อยมีใครเป็นหลักในการสอนหรือตัวอย่างอย่างจริงจัง เด็กที่อยู่ในครอบครัวขยายส่วนใหญ่จะอยู่กับญาติพี่น้องทางฝ่ายบิดาหรือมารดา มีปู่ ย่า ตายายช่วยเลี้ยงดู เด็กจะถูกเลี้ยงดูอย่างตามใจ การพัฒนาจริยธรรมด้านความมีเหตุผลจึงอาจจะลดน้อยตามลงไปเนื่องจากมีความหลากหลายในด้านความคิด ขาดแบบอย่างในการพัฒนาครอบครัวเดี่ยว จึงมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผลสูงกว่าครอบครัวขยาย

3.8 นักเรียนที่มีผู้ดูแลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดุสาหะ และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดุสาหะ และโดยรวม สูงกว่านักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นอนุปริญญา / ปวส. กับกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นอนุปริญญา / ปวส. มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลจบชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.

ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาบางส่วนของ ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์⁽³⁶⁾ ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพฯ ที่พบว่าจริยธรรมของเด็กวัยเรียนมีพัฒนาการตามลำดับขั้นเด็กที่มารดามีการศึกษาสูงได้คะแนนจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่มารดามีการศึกษาต่ำ

ผลจากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเนื่องจากผู้ดูแลที่จบระดับชั้นประถมศึกษาส่วนใหญ่มักมีอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพรับจ้าง ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานและความอดทนมาก กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาจึงได้รับการปลูกฝังจริยธรรมในเรื่องดังกล่าวมาก และสาเหตุที่สำคัญอาจเกิดจากผู้ดูแลมีเวลาในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กให้ความรัก ความอบอุ่นแก่เด็ก ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในความรักและความหวังดีของผู้ดูแล และนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งทำให้เด็กมีอิสระในการคิด การยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก ยอมรับนับถือความสามารถ รวมทั้งให้ความร่วมมือตามโอกาสอันเหมาะสม ใช้เหตุผลในการปกครองและปฏิบัติต่อเด็กด้วยความยุติธรรม มีความเป็นกันเอง พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำช่วยเหลือจะช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้มีจริยธรรมสูง และ ส่วนใหญ่นักเรียนมีครูในอุดมคติที่มีจริยธรรมและคุณธรรมอยู่ในระดับมากนักเรียนก็จะเลียนแบบครูซึ่งเด็กจะยึดถือเป็นแบบอย่าง และส่วนใหญ่ผู้ที่มีการศึกษาต่ำมักจะมีฐานะเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งจะอยู่ในสังคมซึ่งไม่มีการโกงกิน แต่จะอยู่ร่วมกันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน นักเรียนก็จะซึมซับในจริยธรรมส่วนนี้ไปอย่างไม่รู้ตัว

3.9 นักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสามัคคี และด้านความอดุสาหะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว พบว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพเกษตรกรรม มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม และอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม และอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่ได้ประกอบอาชีพ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพ เกษตรกรรม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่ได้ประกอบอาชีพ

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคีสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพค้าขาย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านอุตสาหกรรม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพค้าขาย

ผลจากการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาบางส่วนของ นุชบา หล่อเงิน⁽⁵⁷⁾ ที่ศึกษานักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตสุขาภิบาลจังหวัดขอนแก่น จำนวน 500 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีอาชีพหลักของครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมในด้านความซื่อสัตย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการศึกษาของ ถวิล คุณเศรษฐี⁽⁵¹⁾ ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมพบว่า นักเรียนที่มีอาชีพหลักของครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ด้าน จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเป็นเพราะอาชีพ เกษตรกรรม จะต้องมีการรับผิดชอบในการทำงานตามขั้นตอนไม่เช่นนั้นจะก่อให้เกิดผลเสียหายแก่พืชผลได้ การทำเกษตรกรรมต้องมีความรับผิดชอบ หัดทน เอาใจใส่ดูแลพืชผลตามขั้นตอนอย่างถูกวิธี นักเรียนจึงอาจจะได้รับการปลูกฝังจริยธรรมต่าง ๆ จากครอบครัวโดยไม่รู้ตัว เช่น รู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ช่วยทำงานบ้าน เนื่องจากผู้ใหญ่ส่วนใหญ่มักจะช่วยกันออกไปทำการเกษตร ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น ต่างจากอาชีพธุรกิจซึ่งเป็นอาชีพที่มีการแข่งขันกันสูงบิดามารดาไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลอบรมสั่งสอนบุตรอย่างใกล้ชิด ทำให้เด็กขาดการฝึกระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเองได้ กลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคีสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว อาจจะเป็นเพราะอาชีพรับจ้างส่วนใหญ่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มไปไหนมาไหนด้วยกัน กินอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือกัน จะมีความสามัคคีสูงกว่าอาชีพธุรกิจส่วนตัวซึ่งต่าง

คนต่างอยู่ มีแต่การแข่งขันกันทางธุรกิจ นักเรียนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเช่นไรก็จะเลียนแบบพฤติกรรมนั้นไปโดยไม่รู้ว่า

3.10 นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทีละคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีเหตุผลสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่มีรายได้ จากผลการศึกษาดังกล่าวอาจเนื่องจากผู้ที่มีรายได้ดีส่วนใหญ่มักจะมีการศึกษาสูง ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูบุตร จากผลการศึกษาและวิจัยครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่ นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็น การเลี้ยงดูที่บิดา มารดา แสดงความรักและส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการคิดตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง บิดา มารดาจะอธิบายเหตุผลในการส่งเสริมหรือห้ามมิให้ทำสิ่งต่างๆ เด็กจะได้รับความเสมอภาคในการทำสิ่งต่างๆ ทำให้เป็นคนที่มีเหตุผล และยุติธรรม จึงทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรมและด้านความมีเหตุผล ในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ผู้ดูแลไม่มีรายได้ ซึ่งผู้ดูแลที่ไม่มีรายได้มักจะมีการศึกษาต่ำ ทำให้ขาดความรู้ ขาดเหตุผลและไม่สามารถปลูกฝังความมีเหตุผลได้ดีกว่าผู้ดูแลที่มีความรู้

3.11 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวที่ต่างกัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม รายด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ถวิล คุณเศรษฐี⁽⁵¹⁾ ที่ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมและแนวโน้มพฤติกรรม จริยธรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน คืออยู่ร่วมกับบิดามารดา อยู่ร่วมกับบิดาหรือมารดา และอยู่กับญาติ มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะด้านความยุติธรรม แต่ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะสังคมไทยส่วนมากต้องการอบรมสมาชิกในครอบครัวของตนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม ไม่เป็นผู้ก่อปัญหาสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและสังคมเพราะถ้าหากสมาชิกในครอบครัวไปสร้างความเสียหายก็จะนำความเสื่อมเสียมาถึงครอบครัว โดยเฉพาะหัวหน้าครอบครัวจะต้องได้รับความเดือดร้อนไปด้วยจึงจำเป็นต้องเข้มงวดกวดขันกับสมาชิกในครอบครัวให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงามเพื่อจะได้เชิดชูวงศ์ตระกูล (ละม้ายมาศ ศรีทนต์)⁽⁷⁵⁾ จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเป็นเพราะมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้สภาพครอบครัวต่างกันคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน เช่น การได้รับความรู้ผ่านสื่อในปัจจุบันมีได้หลายทาง โดยเฉพาะทีวี หนังสือพิมพ์ ซึ่งเด็กวัยนี้เป็นวัยที่กำลังศึกษาหาความรู้จึงได้รับความรู้

เกี่ยวกับจริยธรรมผ่านทางสื่อต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนั้น โรงเรียนก็เป็นแหล่งพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักเรียนที่สำคัญซึ่งเวลาส่วนใหญ่ของเด็กจะอยู่ในโรงเรียนมากกว่าอยู่กับบิดามารดา

3.12 กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์/ครั้ง กับ กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว 1 เดือน / ครั้ง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว ≤ 2 สัปดาห์/ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความสามัคคี สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว 1 เดือน/ครั้ง สอดคล้องกับแนวคิดของ ฟรอยด์ (1857 – 1939 อ้างในประเสริฐ พนิชกุล) ⁽³⁵⁾ เชื่อว่า จริยธรรมจะได้รับการปลูกฝังจากพ่อแม่ผู้ใกล้ชิด จากการอบรมเลี้ยงดูแต่เยาว์วัย การให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ในครอบครัวจะปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความสามัคคี และ มาตรฐานจริยธรรมในสังคมไว้จนในที่สุดเด็กจะยอมรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคมเป็นหลักปฏิบัติของตนเอง จากแนวคิดดังกล่าวจึงสอดคล้องกับผลการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่า ครอบครัวที่เลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก ความเอาใจใส่ดูแลอบรมสั่งสอนด้วยเหตุผล จะทำให้เด็กเติบโตด้วยความรับผิดชอบ และมี ความสามัคคี

3.13 กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจและกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความอดทน ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ พบว่า กลุ่ม

นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ

กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม กับ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม และ ด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

สอดคล้องกับการศึกษาบางส่วนของ วิเชียร ทองนุช⁽⁷⁾ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดู ของนักเรียนอายุ 9-12 ปี ที่กำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-5 จากโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 120 คน พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีผลต่อพัฒนาการทาง จริยธรรมสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เดช วิโย⁽⁴²⁾ ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน โดยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดและปล่อยปละละเลย เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย สอดคล้องกับ แรดเคย์ (Radke)⁽⁴⁶⁾ ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของเด็กแต่ละแบบ พบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูและการอบรมแบบประชาธิปไตย พ่อแม่ให้การยอมรับ เด็กจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นที่ยอมรับในสังคม รวมทั้งสังคมและเพื่อนฝูงยังให้ความร่วมมือสูง นอกจากนี้ยังเป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบสูงอีกด้วย จากแนวคิดและผลการศึกษาจึงสอดคล้องกัน ดังนั้นจึงมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตยเพื่อเป็นการพัฒนาจริยธรรมในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น

3.14 กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมรายด้าน 7 ด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ กลุ่มนักเรียนที่

อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามัคคี และจริยธรรมโดยรวม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านอุตสาหกรรม สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก กับ กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมีเหตุผล สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาบางส่วนของ เสรี โอภาส⁽⁶⁷⁾ ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในจังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 573 คน พบว่า ทักษะทางสังคมโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะทางสังคมในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดกลางมีแนวโน้มว่าจะมีทักษะทางสังคมสูง รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็ก การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่ม การตอบสนทนอย่างมีมารยาทต่อคำถามของผู้อื่น การแสดงความรับผิดชอบและการช่วยเหลือผู้อื่นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากแนวคิดและผลการศึกษา อาจจะเนื่องจากโรงเรียนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนน้อย การอบรมสั่งสอนและการควบคุมเรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ ทำได้ง่ายและทั่วถึงกว่า จาก การสังเกตขณะไปเก็บข้อมูลของผู้วิจัย พบว่าครูจะให้ความสนใจเอาใจใส่ต่อเด็กนักเรียนทุกคน การพูดคุยนักเรียนจะแสดงท่าทางอ่อนน้อมเคารพเชื่อฟัง ไม่พบการลงโทษนักเรียน ต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่จะเห็นมีการลงโทษนักเรียนที่มาโรงเรียนสาย และแต่งกายไม่เรียบร้อย สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษพบว่ามีการทำโทษ นักเรียนที่มาโรงเรียนสายบ้าง แต่สังเกตจากการแต่งกายของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นระเบียบเรียบร้อย นักเรียนที่ไม่อยู่ในระเบียบวินัยจะมีการติดต่อและเชิญผู้ปกครองมาพบและมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนซึ่งเป็นโครงการพ่อแม่คนที่ 2 เพื่อได้พูดคุยและเข้าใจปัญหาที่แท้จริงและหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ และด้านความยุติธรรม กลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีคะแนน

เฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ครูกับนักเรียนจะมีความผูกพันใกล้ชิด และดูแลได้ทั่วถึงมากกว่า จึงสามารถอบรมจริยธรรมได้อย่างทั่วถึง ส่วนโรงเรียนใหญ่พิเศษแม้จะมีจำนวนนักเรียนมากแต่มีผู้บริหาร และครูที่มีคุณภาพ ระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และกฎระเบียบที่เข้มงวด การส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เข้าค่ายอบรมสมาธิ ค่ายอบรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด โครงการบวชสามเณรภาคฤดูร้อน ฯลฯ เพื่อพัฒนาจริยธรรม มีการให้รางวัลความประพฤติดีและรางวัลต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กประพฤติดีอย่างต่อเนื่อง และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนคนอื่น ๆ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่จากการสังเกตและจากการพูดคุยกับครูพบว่าโรงเรียนได้มีการสนับสนุนส่งเสริมจริยธรรมแก่เด็กด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กเข้าร่วม มีกฎระเบียบ การลงโทษเมื่อทำผิด และการให้รางวัลเด็กที่ประพฤติดี แต่อาจจะมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามามีส่วนทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากนักเรียนที่สุ่มได้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99) รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และ ระดับสูง ร้อยละ 48.18 40.00 11.82 ตามลำดับ นवलละออ แสงสุข⁽⁵²⁾ ซึ่งศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน และ การศึกษาของแบร์ (Bear, 1980)⁽⁶⁴⁾ ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับพัฒนาการทางจริยธรรม ปัญหาทางความประพฤติและระดับสติปัญญา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนของเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับระดับสติปัญญา ดังนั้น เด็กที่มีสติปัญญาสูงจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นสูงและเด็กที่มีสติปัญญาต่ำจะมีพัฒนาการทาง จริยธรรมในขั้นต่ำ สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีพัฒนาการลักษณะที่ส่งเสริมจริยธรรม ที่เชื่อว่าการพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์เป็นรากฐานของการพัฒนาทางจริยธรรม จริยธรรมของเด็กจะเจริญขึ้นตามความเจริญของความสามารถทางการรับรู้ (Cognitive ability) สติปัญญาและอารมณ์ของเด็ก จากการศึกษาและแนวคิดดังกล่าวจึงน่าจะเป็นเหตุผลที่โรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กและอาจจะมีปัจจัยอื่นที่ยังไม่ได้ศึกษาซึ่งอาจจะต้องใช้วิธีการศึกษารูปแบบอื่นเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกต่อไป

3.15 นักเรียนเพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทมีจริยธรรมและคุณธรรม

มาก มีคะแนนเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทที่มีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทที่มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดุสาหะ และด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนสนิทที่มีจริยธรรมและคุณธรรมน้อยมาก สอดคล้องกับ ฮอฟแมน (Hoffman 1970)⁽⁵⁵⁾ มีความเชื่อว่า ถ้าผู้อยู่ใกล้ชิดเด็กเป็นผู้ที่มีจริยธรรม เด็กก็จะเลียนแบบและกลายเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงไปด้วย ทฤษฎีนี้เน้นว่าต้นแบบมีอิทธิพลต่อจริยธรรมของเด็ก เด็กที่มีเพื่อนสนิทเป็นคนอย่างไรส่วนใหญ่มักจะมีพฤติกรรมความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน และสกินเนอร์ (Skinner 1971)⁽⁷³⁾ ที่กล่าวว่า ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางสังคมหรือวัฒนธรรมในลักษณะที่ว่า เด็กเมื่อโตขึ้นก็จะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เป็นไปตามโครงสร้างของสังคมนั้นและในทำนองเดียวกัน สอดคล้องกับทฤษฎีของไรท์ (Wright 1975)⁽⁴⁷⁾ ซึ่งเชื่อว่าสังคมมีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล กลุ่มสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่จะเป็นเป้าหมายจริยธรรมของบุคคลนั้น ๆ เด็กจะเรียนรู้ว่าอะไรดีอะไรชั่วจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิดซึ่งเป็นตัวแทนของสังคมด้วยกระบวนการเทียบเคียง (identification) เด็กจะใช้วิธีการเรียนแบบผู้ที่มีอำนาจและผู้ที่ยึดมั่น จนในที่สุดเด็กจะยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมมาเป็นหลักปฏิบัติของตนโดยอัตโนมัติ จากทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษา ดังนั้นครูจึงควรเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับเด็ก การคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นครูจึงมีความสำคัญต่อเด็กอย่างยิ่ง รวมทั้งระบบการศึกษาที่จะพัฒนาครูให้ได้ครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็ก

3.16 นักเรียนที่มีครูในอุดมคติมีจริยธรรมและคุณธรรมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติที่มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดุสาหะ ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติที่มีจริยธรรมและคุณธรรมปานกลาง กลุ่มนักเรียนที่ครูในอุดมคติที่มีจริยธรรมและคุณธรรมมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีครูในอุดมคติที่มีจริยธรรมและคุณธรรมน้อย สอดคล้องกับทฤษฎีของไรท์ (Wright 1975)⁽⁴⁷⁾ เชื่อว่าสังคมมีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล กลุ่มสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่จะเป็นเป้าหมายจริยธรรมของบุคคลนั้น ๆ เด็กจะเรียนรู้ว่าอะไรดีอะไรชั่วจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิดซึ่งเป็นตัวแทนของสังคมด้วยกระบวนการ

เทียบเคียง (identification) เด็กจะใช้วิธีการเรียนแบบผู้ที่มีอำนาจและผู้ที่ตนรัก จนในที่สุดเด็กจะยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมมาเป็นหลักปฏิบัติของตนโดยอัตโนมัติ และแนวคิดของ สกินเนอร์ (Skinner 1971)⁽⁷³⁾ ที่กล่าวว่า ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางสังคมหรือวัฒนธรรมในลักษณะที่ว่า เด็กเมื่อโตขึ้นก็จะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เป็นไปตามโครงสร้างของสังคมนั้นและในทำนองเดียวกัน ฮอฟแมน (Hoffman 1970)⁽⁵⁵⁾ มีความเชื่อว่า ถ้าผู้อยู่ใกล้ชิดเด็กเป็นผู้ที่มีจริยธรรม เด็กก็จะเลียนแบบและกลายเป็นผู้มีจริยธรรมสูงไปด้วย ทฤษฎีนี้เน้นว่าต้นแบบมี อิทธิพลต่อจริยธรรมของเด็ก เด็กที่มีครูในอุดมคติเป็นคนอย่างไร ส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันกับครูในอุดมคติ จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าครูในอุดมคติส่วนใหญ่มีจริยธรรมและคุณธรรมมาก ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องแนวคิดข้างต้น ดังนั้นครูจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งในการคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาศึกษาเป็นครูควรจะมีการพิจารณาคัดเลือก บุคคลที่มีใจรักงานด้านนี้ มีบุคลิกที่ดี เป็นผู้มีจริยธรรม และพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการสอนเรื่องจริยธรรมแก่ครูให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กต่อไป

3.17 นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนจัดต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ส่วนด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความสามัคคี และโดยรวม สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง และนาน ๆ ครั้ง กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความยุติธรรม และด้านความมีเหตุผล สูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง สอดคล้องกับ จีรวรรณ วิรัชกุล⁽⁷⁴⁾ ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดชลบุรี พบว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลพัฒนาการทางจริยธรรมเลื่อนจากขั้นที่หนึ่งไปยังขั้นที่สูงกว่านั้น ก็คือพัฒนาการทางสติปัญญาและประสบการณ์ พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทางจริยธรรม คือทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมในด้านที่เป็นนามธรรมได้ ส่วนประสบการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อนจะทำให้เด็กได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับบทบาทของตนเองและผู้อื่น ความเสมอภาคและการแลกเปลี่ยนที่เท่าเทียมกัน ถ้าขาดประสบการณ์พัฒนาการทางจริยธรรมก็ไปถึงขั้นสูงไม่ได้ แม้จะมีพัฒนาการทางสติปัญญาสูงแล้วก็ตาม นอกจากนั้นการสัมพันธ์ในสังคม (social interaction) มีผลทำให้พัฒนาการทางจริยธรรมเร็วขึ้นหรือช้าลงได้ กระบวนการทาง จริยธรรมจากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นที่สูงกว่า จะเกิดกับเด็กทุกคน นอกจากเด็ก

ที่บิดามารดา หรือสังคมควบคุมอย่างผิดปกติ หรือเพราะขาดประสบการณ์ในหมู่เพื่อน ซึ่งจะทำให้พัฒนาการทางจริยธรรมชะงักได้ ซึ่งการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ เพียเจท์ และโคลเบิร์ต นักจิตวิทยาพัฒนาการทางจริยธรรมที่เชื่อว่า สังคมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล บุคคลจะมีจริยธรรมในคุณภาพปริมาณใด ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของสังคมนั้น แต่อีกพวกหนึ่งเชื่อว่า ความพร้อมที่จะมีความเจริญทางจิตใจนั้นแฝงอยู่กับตัวบุคคลตั้งแต่แรกเกิด เมื่อเติบโตขึ้นลักษณะทางจริยธรรมของบุคคลนั้นจะเริ่มแสดงตัวเด่นชัดและเปลี่ยนแปลงไปตามวิถีทางของสังคม สภาวะแวดล้อมของบุคคลมีอิทธิพลในการถ่วงหรือระดับพัฒนาการนี้ หรือในทางตรงกันข้าม อาจมีอิทธิพลในการเร่งพัฒนาการได้ ฉะนั้นนักทฤษฎีประเภทนี้จึงเชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ย่อมมีแนวทางและขั้นตอนที่เป็นสากล สามารถศึกษาได้กับคนในสังคมต่างๆ และความแตกต่างของพัฒนาการทางจริยธรรมของคนในสังคมเดียวกัน ย่อมคล้ายคลึงกับความแตกต่างของคนที่อยู่ต่างสังคมด้วย จากผลการวิจัยและแนวคิดดังกล่าวจึงสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษา ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยพัฒนาจริยธรรมให้แก่นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

3.18 พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ กับ กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกีฬา มีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดย กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและกีฬา อาจจะเป็นเพราะกิจกรรมการเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ มักจะมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ฝึกให้เด็กมีความอดทน มีความซื่อสัตย์ มีความเป็นระเบียบวินัย ซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องทำกิจกรรมซึ่งต้องใช้ความพยายาม บากบั่น ทำตามกิจกรรมต่าง ๆ ให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ผู้ที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่ายอบรม / กิจกรรมรณรงค์ต่างๆ ได้รับการฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ ต่างกับกิจกรรมนันทนาการซึ่งมุ่งให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน และกิจกรรมกีฬาก็จะเน้นความสามัคคี ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความอดทน มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ในด้านความมีระเบียบวินัย ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล และโดยรวม อยู่ในระดับสูง ซึ่งบ่งชี้ว่านักเรียนส่วนใหญ่มีจริยธรรมในด้านต่าง ๆ และโดยรวมดี แต่ จากผลการศึกษา พบว่า ยังมีกลุ่มนักเรียนอีกส่วนหนึ่งซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความอดุสาหะ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีเหตุผล ร้อยละ 28.6 22.3 15.8 15.6 30.7 25.9 24.8 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่า มีจำนวนสูงมากพอสมควรไม่ควรจะมองข้าม โดยเฉพาะด้านความอดุสาหะ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความยุติธรรม และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ควรจะเร่งพัฒนาจริยธรรมในด้านเหล่านี้มากขึ้นให้อยู่ในระดับสูง ถึง สูงมาก เพราะเป็นจริยธรรมพื้นฐานที่จะพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นคนที่มีความคุณภาพของสังคมต่อไป ซึ่งควรจะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ทั้งที่โรงเรียน และที่บ้าน และปัจจัยส่วนบุคคล ที่สำคัญคือต้องพัฒนาให้เด็กมีความรู้ความสามารถและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ปัจจัยด้านครอบครัว ที่สำคัญคือการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่บิดามารดาต้องให้ความรัก ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการคิด การตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยบิดามารดาจะอธิบายเหตุผลในการส่งเสริมหรือห้ามมิให้ทำในสิ่งต่าง ๆ เด็กจะได้รับความสะดวกในการทำสิ่งต่าง ๆ นอกจากนั้นการสนับสนุนให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัวจะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีจริยธรรมสูงขึ้น สำหรับปัจจัยด้านโรงเรียน ควรจัดให้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียน ที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังจริยธรรม การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นที่โรงเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยการสอดแทรกการอบรมปลูกฝังความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมให้กับเด็กไทย ได้ผ่านการเรียนรู้อย่างไม่ตั้งใจด้วยการทำความดี ละเว้นความชั่วของครูผู้สอน ครูต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน การฝึกให้เด็กรู้จักการควบคุมตนเอง มีความเสียสละ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล หรือจริยธรรมด้านอื่นๆ โดยครูผู้สอนต้องวางแผนการปลูกฝังจริยธรรมไว้ล่วงหน้าและปฏิบัติตามแผนการสอนอย่างบูรณาการ นอกจากนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีมีจริยธรรมและคุณธรรมก็เป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาจริยธรรม ส่วนการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะที่สำคัญคือ บุคคลที่นักเรียนต้องการให้เป็นผู้อบรมสั่งสอนเกี่ยวกับจริยธรรมและคุณธรรม คือ บิดามารดา ครู และเพื่อน ดังนั้นการพัฒนาจริยธรรมโดยผ่านสื่อบุคคลดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญใน

การพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมมากเพราะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด ทั้งที่บ้านและโรงเรียน สำหรับความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมและคุณธรรมผ่านสื่ออื่นที่สำคัญคือ ทีวี และหนังสือพิมพ์ ซึ่งปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว นักเรียนจึงมีเวลาส่วนใหญ่ออกอยู่กับทีวีมาก ดังนั้น การให้ความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมและคุณธรรมผ่านทางทีวีจึงเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย โดยเฉพาะดาราที่เป็นตัวอย่างที่ดีมีจริยธรรมจะช่วยให้เด็กพัฒนาจริยธรรมในทางที่ดีตามเพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่จะเลียนแบบดาราที่ตนชื่นชอบ การเผยแพร่ความรู้ผ่านทางทีวี และหนังสือพิมพ์ จึงควรมีการกลั่นกรองอย่างมีคุณภาพ ถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกันในการสนับสนุนส่งเสริมเด็กให้เติบโตอย่างมีจริยธรรม ประเทศชาติก็จะได้นักคนที่มีคุณภาพ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการพัฒนาการของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ที่สามารถนำมาบูรณาการการสอนได้ ทฤษฎีนี้ได้แบ่งการพัฒนาจริยธรรมเป็น 6 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 เด็กจะปฏิบัติตามกฎและระเบียบเพราะกลัวถูกทำโทษหรือครุติ เด็กจะสนใจเฉพาะตัวเองเท่านั้น จึงยังไม่สามารถให้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้ การพัฒนาการรับรู้สิ่งนี้เรียกว่าถูกฝึกสำหรับเด็กอนุบาลและก่อนอนุบาลก็อยู่ที่พ่อแม่และครูและผู้ชี้ขาด

ขั้นที่ 2 เป็นขั้นที่เด็กจะมองว่าเธอได้อะไร ฉันก็ได้เท่ากัน เธอเกาหลีฉัน ฉันเกาหลีเธอ เป็นลักษณะต่างตอบแทน เด็กจะเข้าใจว่าสิ่งที่ถูกต้อง คือ ยุติธรรม ต้องมีผลตอบแทนให้เห็นในปัจจุบัน

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นที่เด็กจะยอมรับในกฎเกณฑ์ที่ถูกต้องของชุมชน เช่น ไว้ใจ นับถือ เห็นบุญคุณ เป็นลักษณะครอบครัว ทุกคนทำตามบทของตน เช่น บทครู บทเพื่อน ว่าควรทำอะไร ถ้าไม่เป็นไปตามบทก็ถือว่าไม่ดี

ขั้นที่ 4 ในขั้นนี้กฎเกณฑ์บรรทัดฐานของสังคมเป็นสิ่งที่เด็กคิดว่ามีค่าและคิดว่าตนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามค่านิยมและรักษากฎเกณฑ์ไว้เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มสังคมที่เป็นสมาชิกอยู่ เด็กจะทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 เป็นขั้นสูงที่ผู้ที่พัฒนาถึงขั้นนี้ จะมีจิตวิเคราะห์ว่าสิ่งใดถูกหรือผิดจากเกณฑ์ซึ่งเป็นที่มาของกฎแห่งสังคมที่ตนได้ปฏิบัติมาแล้วในขั้นที่ 4 โดยจะไม่ปฏิบัติตามอย่างเถรตรงทุกกรณีไป

ขั้นที่ 6 เป็นความสามารถของเด็กในการให้เหตุผลจากหลักความยุติธรรม กฎเกณฑ์ทางจริยธรรมจะมีความสอดคล้องอย่างชัดเจนกับหลักของยุติธรรม โดยไม่ยึดแนวปฏิบัติของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งต้องมีการให้เหตุผลและอธิบาย การตีความสถานการณ์ต่างๆในห้องเรียนให้เด็กได้เข้าใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมโดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ควรจะได้มีการศึกษาเรื่องนี้ซ้ำอีกโดยทำในกลุ่มตัวอย่างเขตการศึกษาอื่น ในระดับอายุอื่น หรือใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประเทศจะอ้างอิงได้กว้างขวางขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในด้านอื่น ๆ อีกให้ครอบคลุมจริยธรรมทุกด้าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

1. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. การศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม. สำนักงาน ก.พ. , 2543.
2. รายงานการสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 1 (ม.ท., 2533) (อัดสำเนา)
3. The Statistics of Reported Crimes of Thailand ระหว่าง ม.ค. 2543 – ธ.ค.2543. [online] แหล่งที่มา [URL:http://www.police.go.th/](http://www.police.go.th/) [2545, พ.ย. 25] Access ข้อมูล
4. ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันต์จันเิก. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
5. วิเชียร พงษ์ประเสริฐ. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
6. สำราญ มั่งคั่ง. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
7. วิเชียร ทองนุช. เปรียบเทียบการคิดให้เหตุผลตามหลักการอนุรักษ์และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังทางสังคมต่างกัน. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
8. วณี ออมสิน. พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
9. ศรีวรรณ เชี่ยวลี. พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
10. สุพัตรศรี ชุมทรัพย์. พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
11. สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์. พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
12. บัญชร แก้วส่อง. การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมืองและชนบทที่มีการอบรมเลี้ยงดูและแบบการคิดต่างกัน. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
13. อุบล เรียงสุวรรณ. ผลการวิจัยทางการศึกษา. การประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 17 กุมภาพันธ์ 2522. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ป. สัมพันธ์พานิช, 2522.
14. ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. จริยธรรมกับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.

15. Engle, T.T. and Snellgrove, Louis. Psychology. 2nd edition. Newyork : McGrow-Hill Book company, 1970.
16. ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
17. บุญธรรม คำพอ. การศึกษาความแตกต่างระหว่างผู้ยอมรับและไม่ยอมรับวิทยาการแผนใหม่ : ศึกษาเฉพาะกรณีมูลนิธิบูรณะชนบท หมู่ที่ 10 ตำบลโพธิ์งาม อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2520.
18. สุลักษณ์ ศิวรักษ์. จริยธรรมสำหรับแพทย์ แพทยสภาสาร. 17 (7) : 403 – 418, 2531.
19. พระยาอนุমানราชธน. ชาติ ศาสนา วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : บรรณาคาร, 2516
20. สโรช บัวศรี. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526
21. กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. รายงานการประเมินผลทางจริยธรรม. 2523. (เอกสารอัดสำเนา)
22. ประภาศรี สีหอำไพ. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
23. กร่าง ไพวรรณ. จริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย : การประชุมวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย 22 – 27 มกราคม 2523. 142-145. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.
24. น้อย พงษ์สนธิ. จริยศาสตร์ปรัชญาว่าด้วยจริยธรรม. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์สวนปรุง, 2520.
25. พันธุ์ หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : พิมพ์, 2523.
26. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522.
27. Brown, Roger. Social Psychology. New York : Free Press, 1968.
28. Kohlberg, L. Stage and Sequence : The Cognitive Developmental Approach to Socialization. in D.A. Goslin (Ed). Handbook of Socialization Theory and Research. Chicago : Rand Mc Nally and Company, 1969.
29. Baumrind, D. Harmonious parents and the preschool children. Developmental Psychology, 1971 .
30. Hogan, R. Moral Conduct and Moral Character : A Psychological Perspective. Psychological Bulletin, 1973.
31. Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc Graw Hill Book Co , 1960.

32. Rest, J.R. Moral Development Advances in Research and Theory. New York : Praeger, 1986.
33. กองวิจัยทางการศึกษา, กรมวิชาการ. การศึกษาหาเกณฑ์ปกติของระดับพัฒนาการทางจริยธรรมและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม. กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.
34. ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนีก รายงานการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2520.
35. ประเสริฐ พานิชยกุล. พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534.
36. ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์. การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
37. สุมณ อมรวิวัฒน์, ทศนา แซมณี, วารี ธีระจิตร, อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2534.
38. สุชา จันทร์โสม. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
39. นุชลดดา โรจนประภาพรณ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตอนต้น ศึกษาในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
40. วินิจ เกตุขำ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิดสร้างสรรค์ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นม.ศ.3 ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517.
41. สุพจน์ จักขุทิพย์. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. พัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521.
42. เดช วิโย. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
43. ประวิทย์ หลักบุญ. อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อการใช้กลไกป้องกันตนเอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

44. วีราวัลย์ เอี่ยมวิบูลย์. การศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาแพทย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีภูมิลำเนาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.
45. สุกฤษณ์ ช่อร่วมคิด. การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
46. Radke, M.J. The Relation of Parental Authority to Children Behavior and Attitude. Minnesota : Mineapolis, University of Minnesota Press. 3(3),1964.
47. Write, D. The Psychology of Moral Behavior. Middlesex England : Penquin Book Ltd., 1975.
48. Hartshorne, H., & May, M.A. Studies in the nature of character. Vol. 1. Studies in deceit. New York : Macmillan, 1928.
49. Burton, R.V. Generality of honesty reconsidered. Psychological Review. 1963, 70, pp.481 – 499.
50. ชัยฤทธิ์ พรหมมา. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
51. ถวิล คุณมเศรษฐ์. การศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
52. นवलละออง แสงสุข. การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. รายงานการวิจัย ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.
53. จารุวรรณ พานทอง. การเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยเรศวร, 2536.
54. Kay, W. Moral Education. London : George Allen and Unwin Ltd., 1975.
55. Hoffman M.L. Moral development. In P.H. Mussen (ed.) Carmichael's manual of child development. Vol. 2., 3rd edition, Yew York : John Wiley & Sons, Inc. 1970 , pp.261 – 360.
56. พูนศิริ ไสภารักษ์. ความสัมพันธ์ในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่นไทย. แนะแนว. 18(90) : 76; ธันวาคม 2526 – มกราคม 2527.

57. บุษบา หล่อเงิน. พฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมทางสังคม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
58. สุทิน นิมโนม. สัมฤทธิ์ผลทางวิชาการกับความรู้ผิดชอบทางสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยครูในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
59. สุรียา เหมกะศิลป์. ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมสติปัญญาและการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นตอนต้น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
60. Lockley, Ore Evelyn. Moral Reasoning and Choice of Values Among Students at Rutgers University. Dissertation Abstracts International. 37(12) :7663-A. 1977.
61. เมธี โพธิพัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
62. เกษณี ผลประพุดติ. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาครูในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
63. สิงขร กลางใจ. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. ครั้งที่ 8. เล่มที่ 2. 2529.
64. Bear, G.N. Statistical reasoning in psychology and education. Newyork : Wiley, 1980.
65. วิรัช จาบถนอม. เปรียบเทียบการคิดหาเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์ และการคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับอายุ 13 และ 15 ปี ในกรุงเทพมหานครและชนบท. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
66. เพียงพรรณ สุขจันทร์. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
67. เสรี โอภาส. การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ คม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
68. Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd. Edition, New York, Harper & Row, 1976. 912 pp.
69. สมชาติ กิจยรรยงค์. การพัฒนาทีมงานบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทมัลติอินฟอร์เมชั่นเทคโนโลยี จำกัด, 2544.
70. สุภรณ์ สภาพงศ์. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม. กระฉกเงา. 3(13) : 31-32 ; มิถุนายน, 2528.

71. อ้อมเดือน สดมณี. แนวคิดวิธีการพัฒนาจริยธรรมแก่เยาวชน. การศึกษา. 20(3) : 30-34; ธันวาคม, 2539.
72. จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์. พัฒนาการด้านจริยธรรมของเด็ก. แนะแนว. 30(162) :53-59; 2539.
73. Skinner, B.F. Beyond Freedom and Dignity. Newyork: Alfred A. Knopt, 1971.
74. จีรวรรณ วิรัชกุล. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
75. ละม้ายมาศ ศรีทนต์. อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการของเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมธ, 2510.
76. ชำเลียง วุฒิจันทร์. หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2524.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

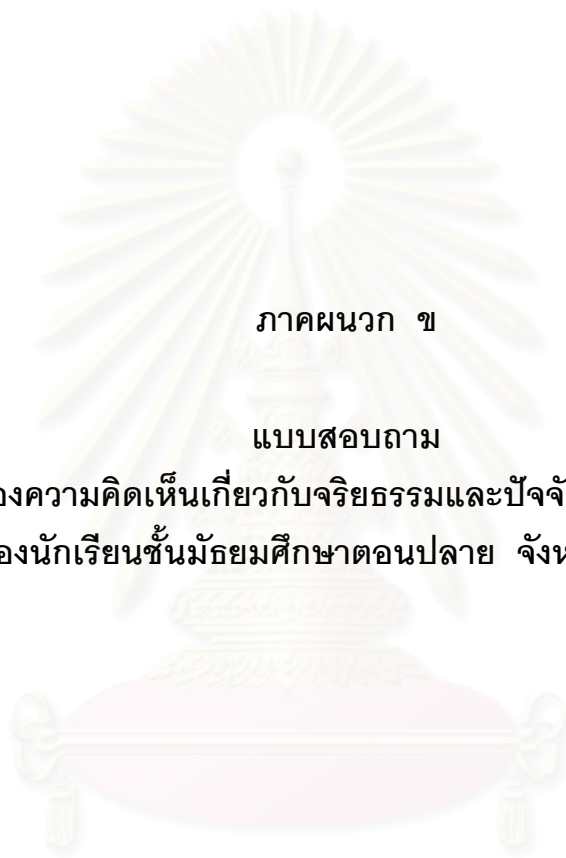
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนันทิกา ทวิชาชาติ
หัวหน้าภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน
รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์แพทย์หญิงศิริลักษณ์ สุภปิติพร
อาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์นายแพทย์สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย
อาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล
นายแพทย์ 9 วช.(ด้านจิตเวช) สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง โปรดเติมคำในช่องว่างหรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนตัวของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับ จนท. ลงรหัส

- เพศ 1) ชาย 2) หญิง
- ปัจจุบันท่านอายุ.....ปี (ระบุอายุเต็ม)
- นักเรียนเป็นบุตรคนที่.....ในจำนวนพี่น้องทั้งหมดเดียวกันทั้งหมด (รวมทั้งตัวนักเรียน)
.....คน
- ศาสนา 1) พุทธ 2) คริสต์ 3) อิสลาม 4) อื่น ๆ ระบุ.....
- ปัจจุบันเรียนอยู่ที่โรงเรียน.....
- ระดับชั้นที่กำลังศึกษา 1) ม.4 2) ม.5 3) ม.6
- ระดับเกรดเฉลี่ยผลการเรียนในเทอมที่ผ่านมา.....

--	--	--

--	--	--

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านครอบครัว โรงเรียนและการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ

ปัจจัยด้านครอบครัว

- ผู้ดูแลนักเรียนในปัจจุบัน
 1) บิดาและมารดา 4) มารดาเลี้ยงคุณคนเดียว
 2) บิดาและมารดาเลี้ยง 5) มารดาและบิดาเลี้ยง
 3) บิดาเลี้ยงคุณคนเดียว 6) ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา (ระบุ.....)
- ผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด
 1) บิดา 3) มารดาเลี้ยง
 2) มารดา 4) บิดาเลี้ยง 5) ผู้เลี้ยงดูที่ไม่ใช่บิดามารดา (ระบุ.....)

คำถามต่อไปนี้เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ที่อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนมากที่สุด
ตามข้อ 2

- ภูมิลำเนาของผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนตามข้อ 2 ระบุจังหวัด.....
- การศึกษาของผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนตามข้อ 2
 1) ไม่ได้เรียนหนังสือ 4) อนุปริญญา/ปวส 7) อื่น ๆ ระบุ.....
 2) ประถมศึกษา 5)ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 3) มัธยมศึกษา 6) ปริญญาโทหรือมากกว่า

--	--

สำหรับ จนท. ลงรหัส

5. อาชีพของผู้อบรมจริยธรรมและคุณธรรมนักเรียนตามข้อ 2

- 1) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 4) รับจ้าง 7) อื่น ๆ ระบุ.....
- 2) ธุรกิจส่วนตัว 5) เกษตรกรรม
- 3) ค้าขาย 6) ไม่ได้ประกอบอาชีพ

6. ลักษณะครอบครัวของนักเรียน

- 1) ครอบครัวเดี่ยว (ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก)
- 2) ครอบครัวขยาย (ประกอบด้วยครอบครัวตั้งแต่สองครอบครัวขึ้นไปอยู่ร่วมกัน หรืออยู่ในรั้วบ้านเดียวกัน อาจมีญาติอื่นอยู่ร่วมด้วย)

7. สภาพครอบครัวของนักเรียน

- 1) บิดามารดาอยู่ด้วยกัน 3) บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม
- 2) บิดามารดาแยกกันอยู่หรือหย่าร้าง

8. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

- 1) ใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี 3) ต่างคนต่างอยู่
- 2) ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง 4) ทะเลาะกันเป็นประจำ

9. รายได้รวมของครอบครัว.....บาท/เดือน

10. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมอื่นในครอบครัว เช่น

ไปทำบุญเนื่องในโอกาสวันต่าง ๆ เช่น ตักบาตร ทำบุญวันเข้าพรรษา

ทำบุญวันขึ้นปีใหม่ ไปงานวันเกิด งานศพ งานสังสรรค์ ฯลฯ

- 1) มากกว่า สัปดาห์ละ 1 ครั้ง 4) เดือนละ 1 ครั้ง
- 2) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง 5) มากกว่า 1 เดือนขึ้นไป
- 3) 2 สัปดาห์ / ครั้ง 6) ไม่เคยไป

ปัจจัยด้านโรงเรียน

11. นักเรียนมีเพื่อนสนิทหรือไม่

- 1) มี (ระบุ.....คน) 2) ไม่มี

ถ้าตอบว่า "ไม่มี" ให้ข้ามไปตอบคำถามในข้อ 13

12. นักเรียนคิดว่าเพื่อนที่สนิทกับนักเรียนมากที่สุดเป็นคนที่จริยธรรมและคุณธรรมเพียงไร

- 1) มีน้อยมาก 3) มีปานกลาง 5) มีมากที่สุด
- 2) มีน้อย 4) มีมาก

13. นักเรียนมีครูในอุดมคติหรือไม่ 1) มี 2) ไม่มี
ถ้าตอบว่า “ไม่มี” ให้ข้ามไปตอบคำถามในข้อ 15
14. ถ้ามี นักเรียนคิดว่าครูในอุดมคติของนักเรียนเป็นผู้ที่มีจริยธรรมและคุณธรรมเพียงไร
 1) มีน้อยมาก 3) มีปานกลาง 5) มีมากที่สุด
 2) มีน้อย 4) มีมาก
15. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญที่โรงเรียนจัด เช่น
กิจกรรมวันเข้าพรรษา วันแม่ วันพ่อ วันเด็ก วันลอยกระทง วันลูกเสือ
วันเนตรนารี กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมรณรงค์ประชาธิปไตย ฯลฯ
 1) เข้าร่วมทุกครั้ง 2) เข้าร่วมเป็นบางครั้ง
 3) เข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง 4) ไม่เข้าร่วมเพราะ.....
16. กิจกรรมในโรงเรียนที่นักเรียนชอบเข้าร่วมมากที่สุดคือ.....
- ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ
19. ปัจจุบันนักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพตติดีประพตติชอบผ่านสื่อบุคคลใด
มากที่สุด 3 อันดับ เรียงตามลำดับ (ใส่หมายเลข 1 – 3 หน้าข้อ)
----- 1) บิดามารดา ----- 3) ครู ----- 5) อื่นๆ (ระบุ.....)
----- 2) เพื่อน ----- 4) พระ
20. ปัจจุบันนักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการประพตติดีประพตติชอบผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคล
ประเภทใดมากที่สุด 3 อันดับ เรียงตามลำดับ (ใส่หมายเลข 1 – 3 หน้าข้อ)
----- 1) ทีวี ----- 4) วิทย์ ----- 7) เทป/ซีดี ----- 10) หนังสือพิมพ์
----- 2) หนังสือบันเทิงต่าง ๆ ----- 5) หนังสือเรียน ----- 8) อินเทอร์เน็ต ----- 11) อื่น ๆ ระบุ.....
----- 3) หนังสือธรรมะ ----- 6) แผ่นพับ ----- 9) โปสเตอร์
21. ถ้าจะมีการให้ความรู้ในเรื่องการประพตติดีประพตติชอบ ท่านต้องการจะได้รับความรู้
ผ่านสื่อบุคคลใดมากที่สุด 3 อันดับ เรียงตามลำดับ (ใส่หมายเลข 1 – 3 หน้าข้อ)
----- 1) บิดามารดา ----- 2) ครู ----- 3) พระ ----- 4) เพื่อน ----- 5) อื่นๆ ระบุ.....
22. ถ้าจะมีการให้ความรู้ในเรื่องการประพตติดีประพตติชอบ ท่านต้องการจะได้รับความรู้
ผ่านสื่อที่ไม่ใช่บุคคลประเภทใดมากที่สุด 3 อันดับ เรียงตามลำดับ (ใส่หมายเลข 1–3 หน้าข้อ)
----- 1) ทีวี ----- 4) วิทย์ ----- 7) เทป/ซีดี ----- 10) หนังสือพิมพ์
----- 2) หนังสือบันเทิงต่าง ๆ ----- 5) หนังสือเรียน ----- 8) อินเทอร์เน็ต ----- 11) อื่น ๆ ระบุ.....
----- 3) หนังสือธรรมะ ----- 6) แผ่นพับ ----- 9) โปสเตอร์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. เมื่อกลับจากโรงเรียน แอนถอดรองเท้าไว้หน้าบ้านโดยไม่นำไปเก็บไว้ที่เก็บรองเท้าเพราะพรุ่งนี้เข้าไปโรงเรียนก็หยิบใส่ทันทีไม่ต้องเสียเวลาเดินหลายเที่ยว <u>นักเรียนท่านเห็นด้วยกับการกระทำของแอนเพียงใด</u>					
2. อุดมเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดของโรงเรียน แต่ยังไม่จบ เมื่อกลับบ้านจึงทราบว่าหนังสือเล่มที่กำลังอ่านอยู่ติดมาด้วย อุดมจึงรีบนำหนังสือนั้นไปคืนห้องสมุดทันที <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของอุดมเพียงใด</u>					
3. จินตนา กำลังรีบเดินทางไปโรงเรียน เพราะฝนกำลังตก แต่บนสะพานไม้ที่เธอกำลังเดินอยู่นั้นลื่นและราวสะพานหัก จินตนาจึงเดินข้ามไปอีกทางหนึ่งเพื่อไปโรงเรียน แม้จะไปถึงโรงเรียนสาย <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของจินตนาเพียงใด</u>					
4. อิกไม่กี่วันจะถึงวันสอบปลายภาคเรียน ระยะเวลาที่เขินใจต้องท่องหนังสืออย่างหนัก แต่วันนี้ในหมู่บ้านของเขามีประเพณีการสวดพื้นบ้านอันเป็นประเพณีประจำปีซึ่งทุกคนในหมู่บ้านจะมาร่วมงานกัน แต่เขินใจเห็นว่าไม่จำเป็น เขินใจจึงไม่ไปร่วมงาน <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเขินใจเพียงใด</u>					

สำหรับ จ.น.ท.

ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. มาลีตั้งใจว่า เมื่อจบ ม.6 แล้วจะเข้าเรียนต่อพยาบาลแต่เพื่อน ๆ คัดค้าน เพราะเห็นว่ามาลีเรียนไม่ดีคงสอบเข้าไม่ได้ แต่มาลีไม่ท้อถอย เธอกลับดูหนังสืออย่างหนักแม้ว่าจะมีความหวังน้อยก็ตาม <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของมาลีเพียงใด</u>					
6. อาจารย์ทวีเป็นผู้สอบสัมภาษณ์นักเรียนที่จะเรียนต่อในมหาวิทยาลัยมีชื่อแห่งหนึ่ง เพื่อนรักของทวีขอให้ทวีช่วยเหลือลูกของตนในการสอบสัมภาษณ์เข้ามหาวิทยาลัย ทวีเห็นใจเพื่อนจึงให้คะแนนสัมภาษณ์ลูกของเพื่อนมาก ๆ เพื่อจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้นได้ <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของอาจารย์ทวีเพียงใด</u>					
7. ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคนาย ก. ได้ให้เงินแก่นายภูษิตมากกว่าพรรคนาย ข. แต่นายภูษิตกลับไปเลือกพรรคนาย ข. เพราะเห็นว่าพรรคนาย ข. มีหลักการและนโยบายของพรรคดีกว่าพรรคนาย ก. <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของนายภูษิตเพียงใด</u>					
8. ในการแข่งขันกีฬาของโรงเรียน ทรายเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถ ถ้าขาดทรายทีมสี่ของเธอจะต้องแพ้ต่อการแข่งขัน แต่ทรายส่วนสูงเกินรุ่นกลางเพียง $\frac{1}{2}$ ซม. เท่านั้น ดังนั้นเวลาวัดตัวนักกีฬา ทรายจึงพยายามย่อตัวเพื่อให้วัดส่วนสูงผ่าน ซึ่งกรรมการก็ไม่ทราบ <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของทรายเพียงใด</u>					

สำหรับ จ.น.ท.

ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. หลังจากฝนตกหนัก น้ำขังในถนนสูงมาก ด่ำกำลังเดินลุยน้ำกลับบ้าน เขาเห็นฝาตะแกรงเหล็กปิดท่อระบายน้ำมีขยะอุดอยู่เต็ม เขาจึงก้มลงเก็บขยะออก <u>นักเรียนท่านเห็นด้วยกับการกระทำของด่ำเพียงใด</u>					
10. ครอบครัวของเอกตกลงกันว่าทุกวันอาทิตย์สุดท้ายของเดือนทุกคนจะร่วมกันทำความสะอาดบ้าน อาทิตย์นี้เอกมีนัดต้องไปงานวันเกิดเพื่อนรัก แต่เอกก็ช่วยทำความสะอาดบ้านก่อนจึงไปงานวันเกิด แม้ว่าจะไปถึงงานช้ากว่าเพื่อน <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเอกเพียงใด</u>					
11. วิเชียรรับปากแม่ว่าจะตัดต้นไม้เพื่อทำปุ๋ยหมักหน้าบ้านให้ แต่เมื่อตัดไปพักหนึ่งวิเชียรถูกหนามตำ จึงให้แม่ตัดต่อเพราะหนามเยอะ <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของวิเชียรเพียงใด</u>					
12. ในการแข่งขันตอบปัญหาสังคมศึกษา วิชาเป็นตัวแทนของห้องที่จะเข้าแข่งขัน ผู้ดำเนินรายการเป็นญาติกับวิชา แต่ก็ปฏิบัติกับวิชาเช่นเดียวกับผู้แข่งขันอื่น ทั้งที่วิชาขอให้ช่วยเพราะต้องการเงินรางวัลไปรักษาพ่อที่ป่วยอยู่ <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของวิชาเพียงใด</u>					
13. แดงเป็นเด็กยากจน เคยมีประวัติขโมยเงินของเพื่อนในห้องเรียน วันหนึ่งนาฬิกาของด่ำหาย ด่ำจึงชวนเพื่อนไปด่าว่าและทำร้ายแดง เพราะคิดว่าแดงขโมยนาฬิกาไป <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของด่ำเพียงใด</u>					

สำหรับ จ.น.ท.

ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14. ขณะเดินเปลี่ยนห้องเรียน สุมิตรและเพื่อน วิ่งเล่นกัน อาจารย์ฝ่ายปกครองจึงประกาศ ทางไมโครโฟนเรียกนักเรียนที่เล่นกันทุกคนให้ ไปที่ห้องฝ่ายปกครอง เพื่อนของสุมิตรรีบวิ่ง เข้าห้องเรียนแล้วทำนั่งเฉย แต่สุมิตรรีบเดินไป พบอาจารย์ที่ห้องปกครอง <u>นักเรียนเห็นด้วย</u> <u>กับการกระทำของสุมิตรเพียงใด</u>					
15. พรมีหน้าที่หลังเลิกเรียนคือ จะต้องเลี้ยง น้องเป็นประจำ วันนี้เพื่อน ๆ ชวนไปดู นิทรรศการหลังเลิกเรียนซึ่งเป็นวันสุดท้าย แต่ พรไม่ไปเพราะห่วงเลี้ยงน้อง <u>นักเรียนเห็นด้วย</u> <u>กับการกระทำของพรเพียงใด</u>					
16. เย็นวันหนึ่งทางโรงเรียนประกาศขอให้นักเรียน ทุกคนอยู่ช่วยเก็บขยะบริเวณโรงเรียนก่อนกลับบ้าน เพราะจะมีคนมาดูงาน แดงอยู่ช่วยจึงอยู่ ช่วยเก็บขยะจนเสร็จ แม้จะมีเรียนพิเศษตอนเย็น โดยโทรศัพท์ไปบอกครูให้รอก่อน <u>นักเรียนเห็น</u> <u>ด้วยกับการกระทำของแดงเพียงใด</u>					
17. ครูประจำชั้นจะพานักเรียนไปทัศนศึกษาที่ จังหวัดอยุธยา แต่ก่อนไปหนึ่งสัปดาห์ มีข่าวรถ นักเรียนที่ไปทัศนศึกษาว่าเด็กนักเรียนตาย 1 คน ครูประจำชั้นจึงยกเลิกโครงการไปทัศนศึกษา เพราะเกรงจะเกิดเหตุเช่นเดียวกับโรงเรียนนั้น <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของครูประจำชั้น</u> <u>เพียงใด</u>					

สำหรับ จ.น.ท.

ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
18. ดาจะซื้อตั๋วรถไฟกลับบ้าน พบว่ามีคนเข้าคิวยาว บังเอิญพบภริลาซึ่งเป็นเพื่อนยืนเข้าคิวอยู่และจวนจะถึงคิวแล้ว ภริลาบอกว่าเอาเงินมาฝากซื้อก็ได้ ไม่อย่างนั้นจะไม่ทันรถไฟขบวนนี้ ต้องรอขบวนหน้ากว่าจะถึงบ้านจะมีดีและอันตราย แต่ดาบอกขอบคุณ แล้วไปยืนเข้าคิวต่อท้าย นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของดาเพียงใด					
19. เดชาบอกขายนานาฬิกาเรือนหนึ่งให้เพื่อน เมื่อเพื่อนดูสภาพนาฬิกาเห็นว่าดี จึงตกลงซื้อและนัดจะเอาเงินมาให้วันรุ่งขึ้น คืนนั้น เดชาทำนาฬิกาตกเข็มนาที่คิดไปเล็กน้อย ถ้าไม่สังเกตจะไม่รู้ วันรุ่งขึ้นเดชาเล่าให้เพื่อนฟังและบอกว่าจะนำไปซ่อมให้เรียบร้อยก่อน นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเดชาเพียงใด					
20. สมชัยที่รถจักรยานเพื่อรีบไปธุระ เผอิญไปเฉี่ยวรถยนต์ที่จอดอยู่ข้างถนนเสียหายเป็นรอยขีดสีถลอก แต่ไม่มีผู้ใดเห็นเหตุการณ์นี้ สมชัยจึงรีบขี่จักรยานต่อไปเพื่อรีบไปทำธุระต่อ เพราะถือว่ารถยนต์เสียหายเพียงเล็กน้อย เจ้าของคงไม่ว่าอะไร นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของสมชัยเพียงใด					
21. แม่ของโด่ง แดง และดำ มีอาชีพทำขนมปังส่งร้าน แต่วันนี้แม่มือเจ็บทำขนมไม่ได้ ทั้งสามคนจึงช่วยกันทำขนมปังโดยมีแม่คอยควบคุมกำกับให้โด่งผสมแป้งและนวดแป้ง แดงปั้นไส้ขนมปัง และเอาเข้าเตาอบ ดำช่วยเอาขนมปังที่สุกออกมาใส่ถุงจนเสร็จ แม้ว่าทั้งสามจะทำได้ไม่ดีเท่าแม่ก็ตาม นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของสามพี่น้องเพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
22. ประชาเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งคนหนึ่ง แต่ ยากจนเมื่อจบ ม.6 ครูประจำชั้นสงสารจึงส่งให้ เรียนช่างไฟฟ้าต่อโดยให้ประชามาช่วยทำงาน ที่ร้านครูเมื่อเลิกเรียนถึง 2 ทุ่มทุกวัน ประชา เรียนได้ 2 เทอมก็จะลาออกทั้งที่ผลการเรียนดี ประชาให้เหตุผลว่าเหนื่อย นักเรียนเห็นด้วยกับ ความคิดเห็นของประชาเพียงใด					
23. ในการคัดเลือกนักกีฬาของโรงเรียน อาจารย์เล็กเป็นกรรมการในการคัดเลือกนักกีฬา จากหลาย ๆ ห้องเรียน เดชเป็นนักเรียนในชั้น ของอาจารย์เล็กได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกด้วย วิธีการแข่งขัน แต่อาจารย์เล็กเลือกเดชทั้ง ๆ ที่มี นักเรียนคนอื่นที่มีความสามารถมากกว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของอาจารย์เล็ก เพียงใด					
24. พลกับนพเป็นเพื่อนรักกัน วันหนึ่งพลลอก ข้อสอบและถูกครูดากาหัวกระดาศสอบให้ตก ในวิชานั้น พลโกรธครูดามาก นพเป็นเพื่อนรัก ของพลจึงโกรธครูดาด้วย นักเรียนเห็นด้วยกับ การกระทำของนพเพียงใด					
25. หลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว แดงเดินกลับ บ้านโดยเอาเสื้อออกนอกกางเกง เพราะอากาศ ร้อนมากและเสื้อเปียกเหงื่อ นักเรียนเห็นด้วย กับการกระทำของแดงเพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.

ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
26. การทดสอบครั้งหนึ่ง ดนุพลได้รับ กระดาษคำตอบซึ่งคืนจากอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์ได้รวมคะแนนกันไป 10 คะแนน ดนุพลจึง นำข้อสอบไปคืนอาจารย์ เพื่อให้ตรวจแก้ไขใหม่ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของดนุพลเพียงใด					
27. ณรงค์มีหน้าที่เก็บรวบรวมการบ้านของ เพื่อนส่งอาจารย์ให้ทันก่อนโรงเรียนเข้าตอนเช้า ศักดิ์ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของณรงค์ได้ขอร้องให้ ณรงค์รวบรวมการบ้านส่งอาจารย์ในตอนบ่าย เพราะเมื่อคืนเขาไปงานวันเกิดเพื่อนมากลับ บ้านดึก จึงทำการบ้านไม่เสร็จ ณรงค์เห็นใจ เพื่อนจึงปฏิบัติตามที่ศักดิ์ขอร้อง นักเรียนเห็น ด้วยกับการกระทำของศักดิ์เพียงใด					
28. ครูประจำชั้นจะลาออก ทุกคนในห้องจึง ตกลงกันว่าจะซื้อของที่ระลึกให้ครูประจำชั้น โดยเก็บเงินคนละ 30 บาท แสงดาวยากจนไม่มี เงินแต่อยากมีส่วนร่วมด้วยจึงขอเป็นคนทำ การ์ด นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของ แสงดาวและนักเรียนในห้องเพียงใด					
29. ในการเดินทางไกลของลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาสั่งไว้ว่า ถ้าเดินไม่ไหวก็ให้ขึ้น รถไฟไปยังจุดหมายปลายทางได้ เขมยังพอ เดินไหวอยู่ แต่เมื่อคนอื่นหลายคนขึ้นรถไฟไป เขมจึงขึ้นรถไฟไปยังจุดหมายปลายทางบ้าง นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเขมเพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
30. โรงเรียนแก่งวิทยาได้มีการคัดเลือกนักเรียนที่มีความประพฤติดี เพื่อรับรางวัลในวันเด็กแห่งชาติ ปรากฏว่ามีนักเรียน 2 คน ที่สมควรจะได้รับรางวัล แต่มีรางวัลอยู่เพียงชิ้นเดียว อาจารย์ใหญ่จึงตั้งกรรมการตัดสินอีกครั้งหนึ่ง นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของอาจารย์ใหญ่เพียงใด					
31. พรและดารา เป็นเพื่อนรักกันมาก วันหนึ่ง พรทราบข่าวจากเพื่อน ๆ ว่า ดารา นำเรื่องราวต่าง ๆ ของตนไปเปิดเผย พรจึงรีบมาต่อว่าดารา นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของพรเพียงใด					
32. ในการประชุมนักเรียน สุและเพื่อน ๆ นั่งอยู่หลังห้องประชุมทั้งที่เก้าอี้ด้านหน้ายังว่าง ทำให้ไม่ค่อยได้ยินเสียงครูพูด และอยู่ไกลจากครูที่ยืนดูแลความเรียบร้อยของนักเรียน ดังนั้นสุและเพื่อน ๆ จึงเอาหนังสือเรียนมานั่งอ่าน นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของสุและเพื่อนเพียงใด					
33. สมชายไปซื้อหนังสือที่ร้านขายหนังสือแห่งหนึ่ง ปรากฏว่าร้านขายหนังสือทอนเงินเกินมาจำนวนหนึ่ง สมชายมารู้หลังจากที่ออกมาจากร้านแล้ว จึงนำเงินจำนวนนี้ไปคืนคนขาย เพราะเห็นว่าไม่ใช่เงินของตนเอง นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของสมชายเพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
34. หทัยได้รับมอบหมายจากเพื่อนให้มีหน้าที่เก็บเงินเพื่อซื้อเสื้อกีฬาดี และเมื่อรวบรวมเงินแล้วปรากฏว่าเงินขาดไป 50 บาท เธอจึงบอกเพื่อน ๆ ทราบว่าตนเองบกพร่องได้ทำเงินขาดหายไป และยินดีจ่ายเงินที่ขาดหายไปให้นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของหทัย เพียงใด					
35. ครูให้นักเรียนจัดนิทรรศการ โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 คน แสงดาวไม่ถูกกับเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน จึงแยกมาจัดบอร์ดมุมหนึ่ง ต่างคนต่างคิด นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของคนทั้งสามเพียงใด					
36. สมยศต้องการเป็นนักกีฬาบาสเก็ตบอลของโรงเรียน เขาพยายามฝึกซ้อมอย่างเต็มที่ แต่ในการคัดเลือกตัวเมื่อต้นปีนี้ เขาไม่ได้รับการคัดเลือก สมยศจึงเลิกเล่นบาสเก็ตบอล ทั้งที่เขามีโอกาสเข้ารับการคัดเลือกในการศึกษาหน้าอีก นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของสมยศเพียงใด					
37. มานะเป็นลูกชายเจ้าของโรงเรียนที่พ่อตามใจมาก มานะหยิบปากกาของแดงมาใช้โดยไม่บอก แดงเห็นก็โกรธ และต่อว่ามานะ แต่มานะกลับหาเรื่องชกหน้าแดง ครูประจำชั้นทราบเรื่องจึงลงโทษมานะให้วิ่งรอบสนาม 5 รอบ แม้จะกลัวพ่อของมานะไล่ออก นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของครูประจำชั้นเพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
38. ผู้ปกครองคุณดวงเดือนว่ากลับบ้านมีตทุกวัน แม้จะใกล้สอบ ดวงเดือนบอกว่าจำเป็นต้องอยู่ ซ้อมกีฬาทุกวันจนเมื่อยเพราะอีกสองวันจะแข่งกีฬา กับโรงเรียนอื่น ผู้ปกครองจึงอนุญาต <u>นักเรียน</u> เห็นด้วยกับการกระทำของผู้ปกครองเพียงใด					
39. ตามปกติถ้ามีตำรวจจราจรยืนอยู่ ชาญ จะข้ามถนนที่ทางม้าลายเสมอ แต่วันนี้ไม่มี ตำรวจจราจร และรถประจำทางที่เขาจะขึ้น จอดตรงข้ามพอดี ชาญจึงรีบวิ่งข้ามถนนที่ ไม่ใช่ทางม้าลายไปขึ้นรถทันที นักเรียนเห็น ด้วยกับการกระทำของชาญเพียงใด					
40. ในกรไปอยู่ค่ายพักแรม ต้นมีหน้าที่ดูแลค่าย พัก พบว่า โด่ง ได้หนีออกไปเที่ยวข้างนอก แต่ต้น ไม่ รายงานให้อาจารย์ทราบตามข้อตกลงที่ อาจารย์สั่งไว้ เพราะเห็นว่าเป็นเพื่อนรักกันมากและ กลัวว่า โด่ง จะถูกอาจารย์ทำโทษจึงกล่าวตักเตือน เอง นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของต้นเพียงใด					
41. ชัยต้องการโชว์ฝีมือให้ทุกคนเห็นในการแข่งขัน คัดเลือกเป็นที่นักกีฬาจังหวัด จึงเลี้ยงลูกบาส เข้าไปซื้อตุ๊กตกลองเบ็นบาส โดยไม่ส่งลูกบาสให้ใคร นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของชัยเพียงใด					
42. โหน่งและนาเป็นน้องชายและน้องสาวของ โหน่ง วันหนึ่งทั้งสองคนทะเลาะวิวาทกัน อย่างรุนแรง โหน่งซึ่งมีความรักน้องสาวเป็น พิเศษได้อยู่ในเหตุการณ์ครั้งนี้ด้วย จึงเข้าไป ช่วยน้องสาวได้เถียง นักเรียนเห็นด้วยกับการ กระทำของโหน่งเพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
43. ดาวมาโรงเรียนสายบ่อย ๆ วันนี้เป็นวันสอบและเธอมาสายไป 20 นาที ครูคุมสอบซักถามถึงสาเหตุ ดาวบอกว่าแม่ตักบันไดไม่รู้สึกรู้สึกรู้สึกตัวจึงต้องอยู่ดูแลจนน้ำมาช่วยแล้วจึงรีบมา ครูจึงให้เข้าสอบและต่อเวลาให้ <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของครูคุมสอบเพียงใด</u>					
44. มาลี นั่งรับประทานขนมในสวนสาธารณะแห่งหนึ่ง เมื่อรับประทานหมดแล้ว เธอก็มองหาถังขยะ แต่บริเวณนั้นไม่มี เธอจึงเอาถุงพลาสติกใส่ขนมเก็บไว้ในกระเป๋า <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของมาลีเพียงใด</u>					
45. ในการจัดนิทรรศการของโรงเรียนครั้งหนึ่ง มีผู้ร่วมจัดกันหลายคน แต่ขาดการเตรียมงานที่ดี จึงได้รับคำตำหนิจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก มนัสเป็นคนหนึ่งในจำนวนผู้ร่วมจัดงานนี้ จึงเสนอให้มีการประชุมระหว่าง ผู้ร่วมจัดงานเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขในการทำงานครั้งต่อไป <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของมนัสเพียงใด</u>					
46. ภาวนาและเพื่อน ๆ กำลังจัดบอร์ดหน้าห้องเรียนในวันปิยมหาราช แข่งขันกันว่าจัดเข้าอย่างนั้นจะทำเสร็จทันหรือ ช่วยทำเอาไหม ภาวนาไม่ตอบแต่ตั้งใจทำต่อไปจนเสร็จแม้จะอยู่จนมืด <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของภาวนาเพียงใด</u>					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
47. กำชัยเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจจราจร เห็นรถของกนกซึ่งเป็นพี่ชายของตนขับรถชนกับรถของคนอื่น ซึ่งกนกเป็นฝ่ายผิด กำชัยจึงพยายามไกล่เกลี่ยให้ต่างฝ่ายต่างรับผิดชอบกันเอง <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของกำชัยเพียงใด</u>					
48. หินเป็นลูกชายคนเดียวของรตีกับเหม วันหนึ่งรตีไปดูหมอดู หมอดูบอกว่าหินจะต้องเสียชีวิตภายใน 1 ปีเพราะดวงพ่อแรงจะกินลูก ต้องเลิกกับเหมเสีย รตีกลัวลูกจะเสียชีวิตจึงแยกกันอยู่กับเหม <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของรตีเพียงใด</u>					
49. ขอบสนามของโรงเรียนมีป้ายเขียนไว้ว่า “ห้ามเดินลัดสนาม” เอกก็เห็นและเข้าใจ แต่เอกไม่อยากเดินลัดสนาม ตั้งนั้นเขาจึงวิ่งลัดสนาม เพื่อนจึงต่อว่าเอก เขากลับหัวเราะและบอกว่า เขาไม่ได้เดินลัดสนาม แต่เขาวิ่ง ตั้งนั้นจึงไม่ผิด <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเอกเพียงใด</u>					
50. ในการสอบประจำภาคเรียน ศรีได้ทำโน้ตย่อเข้าห้องสอบเพื่อเอาไว้ออก เพราะตนเองป่วยทำให้ดูหนังสือมาไม่พร้อม และแม่บอกว่าจะให้ให้ออกจากโรงเรียนถ้าสอบตก <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของศรีเพียงใด</u>					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
51. จารุวรรณมาชวนขวัญใจไปดูภาพยนตร์ที่เพื่อน ๆ ดูมาแล้วชมว่าสนุก โดยจองตั๋วมาให้แล้ว และจะหมดกำหนดฉายวันนี้ แต่ขวัญใจมีการบ้านคณิตศาสตร์ที่ทำไม่เสร็จซึ่งจะต้องส่งในวันรุ่งขึ้น ขวัญใจตัดสินใจไปดูภาพยนตร์กับจารุวรรณโดย คิดว่าพรุ่งนี้รีบไปโรงเรียนแต่เข้าก็คงมีเวลาออกการบ้านจากเพื่อน นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของขวัญใจเพียงใด					
52. อาจารย์ได้มอบหมายให้ เอก โท ตรี และ จิตวา ไปทำรายงานเรื่องเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นมาส่งในวันจันทร์ โทและตรีไม่ถูกกัน แต่ยอมมานั่งทำงานร่วมกันจนเสร็จ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของโทและตรีเพียงใด					
53. วนิดามักจะเขียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่องเพราะง่วงนอน เนื่องจากต้องช่วยแม่ขายของจนดึกทุกคืน ดังนั้นวนิดาจึงเลิกช่วยแม่ขายของเพราะกลัวเรียนไม่จบ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของวนิดาเพียงใด					
54. อาจารย์ได้เอาข้อสอบเก่า ๆ มาให้นักเรียนในห้องดูเพื่อเป็นแนวสำหรับการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย โดยมอบหมายให้ปรีชาเป็นผู้รับผิดชอบเอาให้เพื่อน ๆ ในห้องดูอีกต่อหนึ่งซึ่งในห้องมีเพื่อนคนหนึ่งเป็นคู่แข่งในการเรียนกับปรีชาและไม่ค่อยถูกกับปรีชา แต่ปรีชาก็นำข้อสอบนั้นไปให้เพื่อนคนนี้ดู นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของปรีชาเพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
55. หลังโรงเรียนเลิกนักเรียนทุกคนต้องเข้าแถว เดินไปขึ้นรถเมล์กลับบ้านทุกวัน เมื่อไม่มี อาจารย์ควบคุม อ้อยมักจะถูเพื่อนๆ ตัดหน้า แย่งขึ้นรถเมล์ก่อนเสมอ ๆ ทำให้อ้อยได้ขึ้นรถ ช้าเป็นประจำ ดังนั้นอ้อยจึงตัดหน้าเพื่อนบ้าง ในวันที่ไม่มีอาจารย์ควบคุม <u>ท่านเห็นด้วยกับ การกระทำของอ้อยเพียงใด</u>					
56. ทินกรมีหน้าที่เฝ้าสวนมะม่วง มักจะถูก เจ้าของสวนดุ่าเป็นประจำ เขาโกรธแต่ไม่ กล้าโต้แย้ง วันหนึ่งมีเด็ก 2 คน มาขโมย มะม่วงในสวน ทินกรเห็นแต่ทำเป็นเฉย เพราะยังไม่หายโกรธ <u>นักเรียนเห็นด้วยกับ การกระทำของทินกรเพียงใด</u>					
57. ในการวิ่งผลัด 4 x 400 เมตร ไกรต้องการ เป็นคนวิ่งเข้าเส้นชัยเพราะหวังว่าถ้าทีมของ ตนชนะ ตนจะได้เป็นผู้ยืนแบ็น แต่เพื่อนร่วม ทีมเห็นว่าเขาควรวิ่งเป็นคนแรก เพราะวิ่งออก จากจุดเริ่มต้นได้ดี ไกรจึงยอมวิ่งเป็นคนแรก ทั้งที่ใจยังอยากวิ่งเป็นคนสุดท้าย <u>นักเรียน เห็นด้วยกับการกระทำของไกรเพียงใด</u>					
58. พงษ์เทพถูกพ่อแม่และพี่ต่อว่าเป็นประจำ เพราะต่อต้านไม่ไม่เป็นผลสำเร็จ แต่เขาก็ไม่ ท้อแท้ พยายามทำบ่อยๆ และหาวิธีแก้ไขไป เรื่อย ๆ <u>นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเทพ เพียงใด</u>					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถานการณ์ต่าง ๆ	ความคิดเห็นของท่าน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
59. ในการประกวดจัดป้ายนิเทศของโรงเรียน ผลปรากฏว่า ม. 5/1 ชนะเลิศได้รับรางวัลเป็น ปากกาลูกกลิ้ง แต่ได้ไม่ครบจำนวนนักเรียน หัวหน้าชั้นจึงเสนอให้มีการจับสลาก <u>นักเรียน</u> เห็นด้วยกับการกระทำของหัวหน้าห้องเพียงใด					
60. โรงเรียนจะพานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปปัจฉิมนิเทศที่สัต์หีบ แต่นิทราติดธุระต้อง ไปงานเผาศพคุณอา เธอจึงเข้าไปชี้แจงเหตุผล กับอาจารย์ที่ปรึกษาและขออนุญาตไม่ไป อาจารย์อนุญาต <u>นักเรียน</u> เห็นด้วยกับการกระทำของอาจารย์เพียงใด					

สำหรับ จ.น.ท.
ลงรหัส

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 4 การอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง

- โปรดใส่เครื่องหมาย 3 ลงในช่องคำตอบท้ายข้อความที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับวิธีที่บิดามารดาปฏิบัติต่อนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ
- บิดามารดาในที่นี้อาจหมายถึงบุคคลที่ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนมาเป็นเวลานานที่สุด เช่น บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา หรือบุคคลอื่น ๆ ก็ได้

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย	สำหรับ จ.น.ท.
1. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว บิดามารดา อนุญาตให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา						☐
2. เมื่อนักเรียนขอความช่วยเหลือบิดามารดาจะให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างดีที่สุด						☐
3. บิดามารดาให้อิสระแก่นักเรียนที่จะคิดในเรื่องต่างๆ						☐
4. บิดามารดาให้โอกาสนักเรียนไปเที่ยวกับเพื่อนได้อิสระในที่ที่วัยรุ่นทั่วไปไปได้						☐
5. บิดามารดายอมรับฟังข้อเสนอแนะและเหตุผลของนักเรียน						☐
6. บิดามารดามักจะให้รางวัลหรือคำชมเมื่อนักเรียนทำสิ่งต่าง ๆ สำเร็จ						☐
7. บิดามารดาจะลงโทษเมื่อนักเรียนทำผิดจริง						☐
8. บิดามารดาจะพูดคุยกับเพื่อนของนักเรียนที่มาที่บ้าน						☐
9. บิดามารดาอนุญาตให้นักเรียนร่วมกิจกรรมในสังคมนอกบ้านด้วยความเต็มใจ						☐
10. บิดามารดาอนุญาตให้นักเรียนมีอิสระในการจัดห้องส่วนตัว						☐
11. บิดามารดามักไม่คำนึงถึงความรู้สึกของนักเรียน						☐
12. เมื่อนักเรียนทำงานที่บิดามารดาอบหมายให้เสร็จ นักเรียนไม่เคยได้รับคำชมเชยจากบิดามารดา						☐
13. นักเรียนรู้สึกว่าจะต้องทำอะไรตามลำพังเสมอ						☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย	สำหรับ จ.น.ท.
14. เมื่อนักเรียนทำผิด บิดามารดามักจะพูดเปรียบเทียบ กับคนอื่น ๆ						☐
15. นักเรียนทำงานบ้านไม่เป็นเพราะไม่ได้รับคำแนะนำ จากบิดามารดา						☐
16. บิดามารดามักจะคอยจับผิดเสมอไม่ว่านักเรียนจะทำ อะไร						☐
17. บิดามารดาไม่เคยให้ในสิ่งที่นักเรียนต้องการ						☐
18. บิดามารดาไม่สนใจตอบคำถามนักเรียน						☐
19. บิดามารดาไม่ค่อยให้ความสนใจนักเรียนไม่ว่าในเรื่อง ใด ๆ เช่น การเที่ยว การเล่น ฯลฯ						☐
20. บิดามารดาไม่มีเวลาให้นักเรียนได้ปรึกษาหารือ						☐
21. เมื่อนักเรียนต้องการสิ่งใด ที่บิดามารดาสามารถหาได้ บิดามารดาจะหามาให้ทุกอย่างเสมอ						☐
22. บิดามารดามักจะไม่ค่อยห้ามปราม เมื่อนักเรียน แสดงกิริยาไม่สุภาพ						☐
23. บิดามารดาปล่อยให้เด็กเรียนได้แย่ง						☐
24. บิดามารดามักจะไม่ห้ามปรามถ้านักเรียนมีเรื่อง ชกต่อยวิวาทกับผู้อื่น						☐
25. นักเรียนไม่ต้องทำตามกฎหรือระเบียบในบ้าน						☐
26. เมื่อนักเรียนไม่พอใจสามารถแสดงอารมณ์โกรธได้กับ ทุกคน และทุกสถานที่						☐
27. บิดามารดามักจะปล่อยให้เด็กทำอะไรได้ตามที่ ต้องการ						☐
28. บิดามารดาจะปล่อยให้เด็กไปเที่ยวกับเพื่อนได้ อย่างอิสระทุกที่						☐
29. เมื่อกลับจากโรงเรียนนักเรียนไม่มีงานที่จะต้องทำ และรับผิดชอบ						☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่โดยทำเลย	สำหรับ จ.น.ท.
30. เมื่อนักเรียนทำผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ บิดามารดามักจะไม่ลงโทษ						☐
31. นักเรียนจะต้องเชื่อฟังบิดามารดาโดยปราศจากข้อโต้แย้ง						☐
32. เวล่านักเรียนจะทำอะไรจะต้องขออนุญาตและชี้แจงรายละเอียดให้บิดามารดาทราบเสมอ						☐
33. บิดามารดาใช้งานนักเรียนตลอดเวลา						☐
34. นักเรียนต้องกลับบ้านตรงตามเวลาที่บิดามารดากำหนดเสมอ						☐
35. บิดามารดามักจะไม่ยอมให้นักเรียนแสดงความโกรธเมื่อบิดามารดาดุหรือลงโทษ						☐
36. นักเรียนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่หลังเลิกเรียนและวันหยุดอยู่ในบ้านกับบิดามารดา						☐
37. ถ้านักเรียนไม่เชื่อฟังคำแนะนำของบิดามารดานักเรียนจะถูกลงโทษ						☐
38. บิดามารดาจะตำหนิถ้านักเรียนโต้แย้งแสดงเหตุผล						☐
39. บิดามารดามักจะไม่รับฟังความคิดและการตัดสินใจของนักเรียน						☐
40. เวล่านักเรียนซักถามเกี่ยวกับเรื่องเพศบิดามารดาจะตำหนิและไม่ให้พูดถึง						☐

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

เรียน นักเรียนผู้เข้าร่วมวิจัยทุกท่าน

นักเรียนเป็นผู้ที่ทำให้เกียรติผู้วิจัยในการเข้าร่วมศึกษางานวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี ก่อนที่นักเรียนจะตกลงเข้าร่วมวิจัยดังกล่าวจึงขอเรียนให้นักเรียนทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

งานวิจัยนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรีด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดุสาหะ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความยุติธรรม ความมีเหตุผล และจริยธรรมในภาพรวม รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลวิจัยเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปวางแผนการสอนด้านจริยศึกษา สนับสนุนส่งเสริมปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการช่วยพัฒนาจริยธรรมของเด็กให้มีศักยภาพเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

หากนักเรียนตกลงที่จะร่วมในการศึกษาวิจัย จะมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามมาให้ให้นักเรียนตอบโดยแบบสอบถามจะมีจำนวน 1 ชุด ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล 7 ข้อ ปัจจัยด้านครอบครัว โรงเรียนและการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ 20 ข้อ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม 60 ข้อ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู 40 ข้อ รวมเป็น 127 ข้อ สำหรับวิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนอ่านคำถามให้เข้าใจและตอบคำถามตามความคิดเห็นของนักเรียน

ประการสำคัญที่ท่านควรทราบคือการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้นักเรียนจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษทั้งสิ้น ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของนักเรียนเป็นความลับและจะสรุปผลจริยธรรมแต่ละด้านและภาพรวมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรีเท่านั้น การเปิดเผยข้อมูลของนักเรียนต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กระทำเฉพาะกรณีที่จำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น

หากท่านยังมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อ นางเนาวนิตย์ มุขสมบัติ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ตึกธนาคารกรุงเทพชั้นล่าง โทร. 01-7811417 ยินดีให้คำตอบนักเรียนทุกประการ

ขอขอบคุณในความร่วมมือของนักเรียนมา ณ ที่นี้

ใบยินยอมให้ทำการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2546

ก่อนที่ข้าพเจ้าจะลงนามในใบยินยอมในการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้อ่านคำชี้แจงจากผู้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม สนับสนุนปัจจัยที่บกพร่องของเด็กให้มีศักยภาพสูงขึ้น เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญของประเทศต่อไป

วิธีการวิจัย จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามของนักเรียน ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของแต่ละบุคคลไว้เป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปของการสรุปผลรวมของการวิจัย

ผู้วิจัยรับรองว่า จะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความดังกล่าวข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ จึงได้ลงนามไว้ในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

ลงนาม.....พยาน

ลงนาม.....พยาน

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(นางเนาวนิตย์ มุขสมบัติ)

ในกรณีที่ผู้ยินยอมยังไม่บรรลุนิติภาวะจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้อุปการะโดยชอบด้วยกฎหมาย

ลงนาม.....ผู้ปกครอง/ผู้อุปการะโดยชอบด้วยกฎหมาย

ลงนาม.....พยาน

ลงนาม.....พยาน

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(นางเนาวนิตย์ มุขสมบัติ)

หมายเหตุ : ผู้ยินยอมมีสิทธิในการปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือในการวิจัยเมื่อใดก็ได้

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางเนาวนิตย์ มุขสมบัติ เกิดวันที่ 3 มีนาคม 2499 ที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง จากวิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก เมื่อปี 2522 ประกาศนียบัตรสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช จากวิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา จังหวัดนนทบุรี ปี 2528 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 7 กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลศรีธัญญา จังหวัดนนทบุรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย